

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 23 (2674) 2001 BIRŽELIS-JUNE 5

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Skaudžią sukaktį minint

Šiemet birželio 14 d. sukanka lygiai 60 metų nuo pirmų didžiųjų trėmimų, kuriuos derėtų pavadinti ir kitu vardu – tai pirmoji Lietuvos piliečių masinė tautžudystė, istorinių įvykių raidoje užgožta po jos sekusių kitų, šiuo metu labiau garsinamų.

TAUTŽUDYSTĖ (genocidą) pradėjo Stalinas, ne Hitleris. Šito fakto niekas negali paneigti. Galima jį nutylėti, jo neskleisti, nepriminti, kad nenustelbume įvykdytų Hitlerio žiaurųjų ar dėl kokių nors kitokių priežasčių. Tačiau turbūt visiems aišku, kad istorija negali tarnauti nei laiko dvasiai, nei politikai, nei jėgai. Istorija yra istorija. Dėstoma ji ar ne – klausimas kitas. Tūkstančiai mūsų tautos kankinių buvo pasmerkti lėtai mirčiai vien tik už tai, kad mylėjo savo tėvynę, jai tarnavo, vadovavo. Daugelis jų sovietų archyvuose randamose bylose įvardinti kaip tėvynės išdavikai (svetimos tėvynės, tikrąją tėvynę okupavusios). Koks absurdas! O visa juk tik tam, kad pasaulis manytų, jog tremiami ir baudžiami buvo tik nusikaltėliai – nekaltų žmonių komunistai nežudo. Štai kas. To melo tada reikėjo, bet kad šiandien tie melo šešėliai tebesidriekia, tegalima suprasti kaip kažkieno norą pridengti istorinius faktus ir per šališkumą laimėti daugiau dėmesio bei simpatijų. Tautžudystė negali pavirsti propagandos priemone. Ji vienodai palietė visas tautas. Skirtumas tik tas, kad tautų naikino tiksliai nebuvo tie patys. Nevalia pamiršti, kad totalitariniams režimams siaučiant tiek iš rytų, tiek iš vakarų labai nukentėjo ukrainiečiai, lenkai, lietuviai, latviai, estai, čekai, čigonai, žydai ir kt.

TRĖMIMUS mes minime gilaus liūdesio fone. Lietuvoje ant geležinkelio bėgių dedamos gėlės, amžinam nukankintų ir žuvusių atminimui uždegamos žvakės, vyksta pamaldos, kuriose prisimenamos tautžudystės aukos. Ir pati birželio 14-toji vadinama Vilties diena. Kokios vilties? O gi tos, kad daugiau tokia tautos tragedija nepasikartotų. Toji metinė diena teikia progą pamąstyti – prisiminti, kokie buvome, įžvelgti kokie esame. Ką šiandien darytume, kokius nutarimus skelbtume, jei kraštą vėl ištiktų rimtas pavojus, jei vėl iš visų pusių mus apstotų galingi kaimynai su reikalavimais ir ultimatumais? Tikėtina, kad tautą suvienytų iškili pavojus, kad virš visų nesutarimų ir skirtingų pasaulėžiūrų, virš politinių bei karinių sluoksnių išsivirtintų Sausio 13-tosios dvasia, įsakanti, vadovaujanti. Skaudžią 1939 metų patirtį prisimenant, kai kuriems atrodo, kad šiandien yra būtina kruopščiai apžvelgti praeities politikų padarytas bent didžiulias klaidas, iš kurių reikėtų pasimokyti. Tačiau atidžiau panagrinėję anuometinę karo pradžios padėtį, vargu ar būtume vienodos nuomonės dėl Lietuvos vyriausybės darytų sprendimų. Tuo būdu ir klaidų ieškojimas taptų sudėtingu dalyku be bendros išvados, kurią galėtume pasiūlyti ateičiai. Vienas dalykas aiškus ir turbūt daugeliui būtų priimtinas – iškili pavojai, krašto nepriklausomybė turi būti ginama. Antraip – ko gi verta nepriklausomybė? O fiziniai pralaimėjimai pavirsta moraliniais laimėjimais, jei mūšio lauke kaunasi smurtas su tiesa. Atrodo, kad tai ir turėtų būti išeitis taškas sprendimams padaryti. Viltis, kad daugiau niekada birželio 14-tosios nebebus, turi būti atremta į išankstinę ir tvirtą nuostatą. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

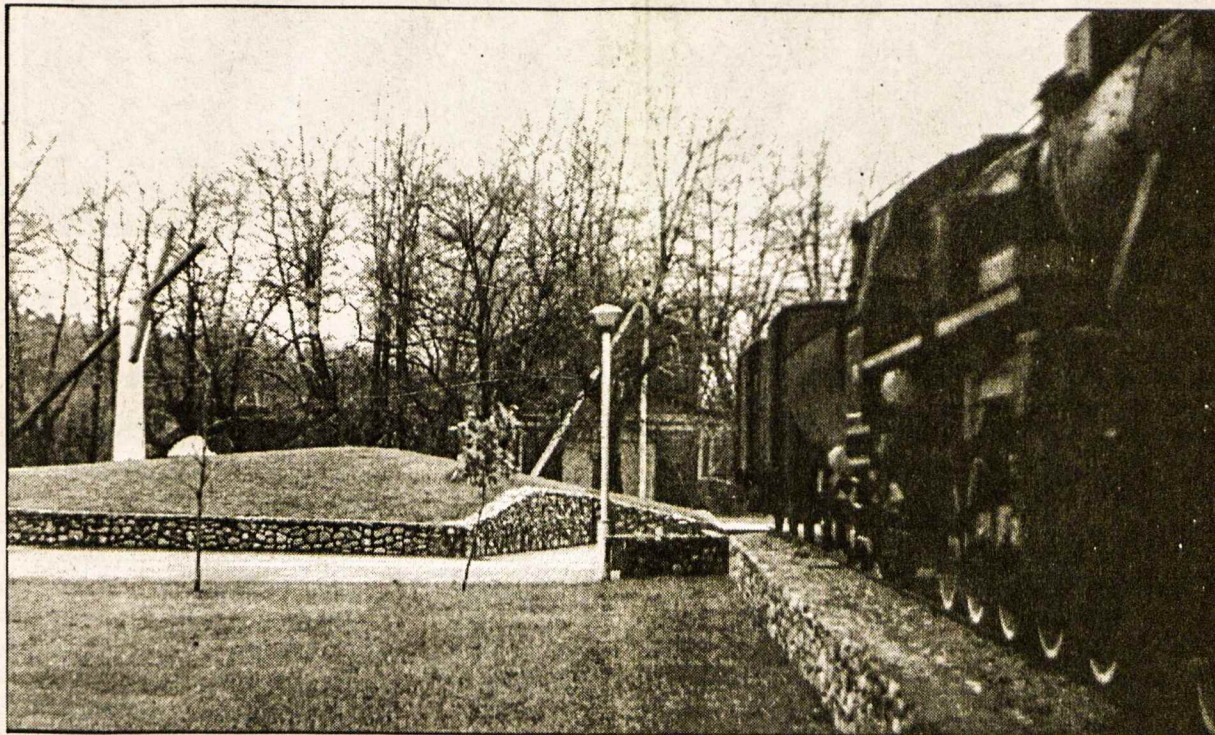
Daug neapdairių vairuotojų

Ontario greitkelių policija (OPP padalinys), stebinti auto-vežimį judėjimą 400 serija atžymetuose keliuose, karts nuo karto surengia iš anksto paskelbtą kelių dienų specialų prasižengimų vaju, pvz. baudžia lenkimo (kairiajame) take "užsitūvusius" lėtai važiuojančius vairuotojus, kitu atveju – dažnai keičiančius važiavimo taką arba per daug agresyviai manevruojančius po visą kelią. Prieš kurį laiką buvo surengtas įvairiais šalutiniais dalykais užsiėmusių vairuotojų gaudymo vaju. Per pirmą to vajuos dieną buvo išdalinta 140 baudų. Bauda už neatsargų važiavimą būna apie \$300, vairuotojas "apdovanojamas" šešiais pražangos taškais ir gali mėnesiui prarasti vairavimo teises. Dauguma baustųjų vairavo valgydamas, skaitydami, gerdami kavą ar kalbėdami nešiojamu bevieliniu telefonu ir dėl to neatsargiai užvažiuodavo į gretimą taką, arba keisdavo greitį tarp keliasdešimt km virš ar žemiau leidžiamo greičio, arba sekdavo per arti priekyje važiuojantį automobilį. Vienas buvo sustabdytas kai su telefonu vienoje rankoje, mėsinai – kitoje, kojomis prilaidydamas vairą, lėkė 140 km/val. Kitas sugautas, kai vairuodamas penčio ant kelių pasisodintą šunytį; dar vienas nuvažiavo nuo kelio, kai

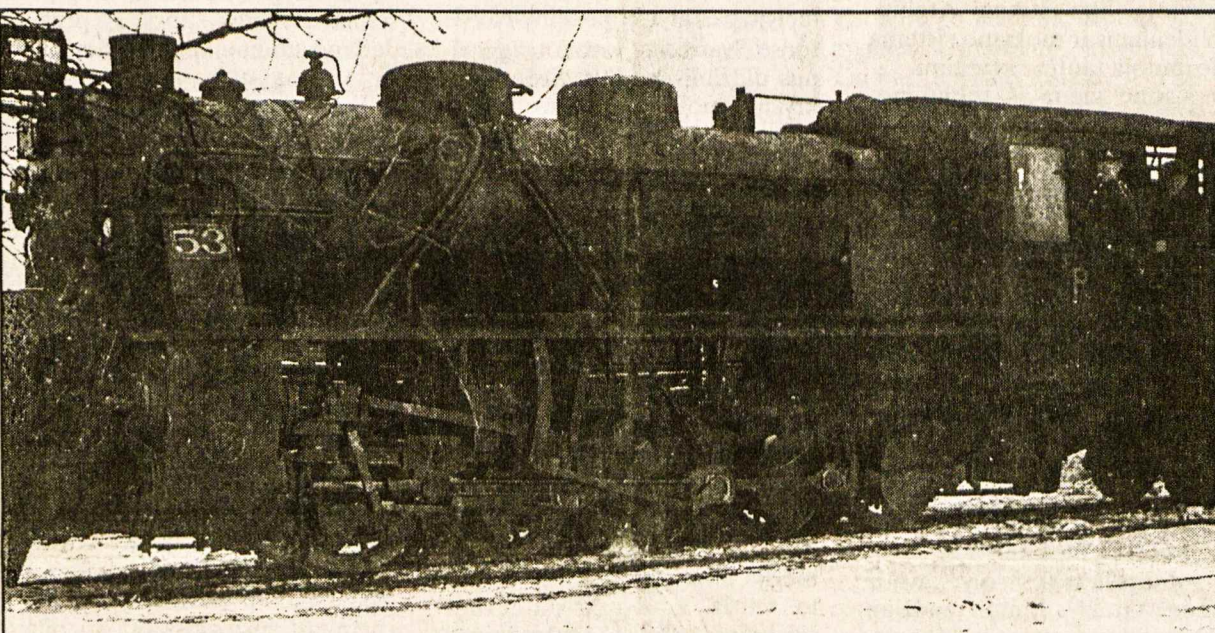
susipykęs su šalia sėdinčia žmona pradėjo ją boksuoti. OPP superintendente J. Hope teigimu, statistika rodo, jog 85% automobilių susidūrimų bei nelaimių įvyksta dėl vairuotojo kaltės – kai dėmesys būna dėl įvairių priežasčių nukreipiamas nuo vairavimo.

Debatų tęsiasi apie naudojimą nešiojamu bevieliniu telefonu vairuojant. Labai daug vairuotojų tai daro ir jų skaičius vis daugėja. Didėja ir nelaimių skaičius. Štai keli Kanados laikraščiuose plačiau komentuoti faktai. Gegužės mėnesio pradžioje telefonu kalbėdamas 31 metų R. Schewe, važiuavęs su savo 2 metų dukra, užsižiopsėjo ir nesustojęs ties traukinio pervaža netoli Toronto. Abu žuvo. Modeliuotoja Niki Taylor atsidūrė ligoninėje praradusi sąmonę po to, kai jos vairuotojas, ieškodamas nukritusio po automobilio suolu skambančio telefono, prarado kontrolę ir atsitrenkė į telefonų stulpą netoli Atlantas (JAV). Australai, atrodo, pirmieji išsprendė nedėmesingų vairuotojų klausimą: išleido įstatymą, kad vairuojant automobilį abi rankos turi būti ant vairo visą laiką.

Europos futbolo čempionatą šiais metais po 25 metų pertraukos laimėjo *Bayern* (Nukelta į 8-tą psl.)

Autentiškas traukinys, sovietmečiu gabenęs Lietuvos tremtinius į Sibirą. Kairėje – trėmimų paminklas pastatytas 1989 m. Lietuvos tremtinių ir politkalinių pastangomis N. Vilnioje

Traukinio garvežys, sovietmečiu gabenęs Lietuvos tremtinius į Sibirą

PRANEŠIMAS IŠ VARŠUVOS

Išpūstas lenkų pajėgumas

Amerikos lenkai

"Tarp Amerikos lenkų nėra svarių politinių asmenybių, kurios galėtų rimčiau veikti JAV politiką", – mano Čikagoje leidžiamo lenkų dienraščio vyr. redaktorius Maciej Wierzyński. Jis neigia iki šiol ne tik Lenkijoje, bet ir Lietuvoje palaikomą mitą, atseit, lenkų emigrantai pajėgūs veikti JAV politiką, sa-kykim, NATO plėtros klausimais.

Oficialiai teigiama, kad svetur gyvena apie 12 – 15 milijonų lenkų kilmės žmonių, daugiausia JAV, Vokietijoje, Prancūzijoje, bei Rytų ir Vidurio Europos kraštuose. Pastaruoju metu lenkų žiniasklaidoje nurodoma, kad Lietuvoje gyvena per 300,000 lenkų (oficialiai Lietuvos duomenimis, jų yra 250,000).

Gegužės pradžioje Lenkijoje (Varšuvoje, Krokuvoje ir Čenstakave) įvyko Pasaulio lenkų bendruomenės suvažiavimas. Jis prasidėjo skandalu. Suvažiavimo išvakarėse didžiausios lenkų emigrantų organizacijos – Amerikos lenkų kongreso pirmininkas E. Moskal tenyškėdame lenkiškame laikraštyje apšmeižė Lenkijoje gerbiama išeivijos veikėją J. Nowak-Jeziorską, kaltindamas jį bendradarbiavimu su vokiečių okupantais bei pataikavimu žydams. Nors po šio skandalo kai kurie lenkų politikai, kaip premjeras J. Buzek, teigė, kad nedalyvaus Lenkų bendruomenės suvažiavime, tačiau niekas neišdriso šio pažado tesėti.

Lenkų bendruomenės suvažiavime dalyvavo aukščiausios valstybės politikai, pabrėždami išeivijos vaidmenį, reikšmę ir poziciją. Daug dėmesio šiam faktui skyrė ir žiniasklaida.

Lenkų diaspora – svarbus veiksnys
Prasidėjus demokratiniams

permainoms šalyje, svetur gyvenančių lenkų reikalai atsirado Lenkijos valdžios dėmesio centre kaip svarbus užsienio politikos veiksnys. Tai liudija kad ir toks faktas. Užsienio reikalų ministerijoje veikia Užsienio lenkų reikalų departamentas. Tuo (ir ne tik) skiriasi Lenkijos ir Lietuvos pozicija svetur gyvenančių tautiečių klausimu. Vilnius – kaip nuolat pabrėžiama – stengiasi nesieti lietuvių mažumos reikalų su užsienio politika. Tokios laikysenos neigiamas pasekmes jaučia ypač Rytų ir Vidurio Europos šalyse gyvenantys tautiečiai.

Lenkijos prezidentas A. Kwasniewski ragino suvažiavimo dalyvius iš Vakarų kraštų globoti Rytų šalyse gyvenančius tautiečius, teikti jiems visokeriopą paramą. Anot Lenkijos užsienio reikalų ministerijos Užsienio lenkų departamento direktoriaus W. Tycinskio, "parama Rytuose gyvenantiems lenkams yra svarbi moraliniu simboliu požiūriu. (...) Kaimyninėse šalyse gyvenantys lenkai buvo Lenkijos piliečiai. Jie jėga atplėšti nuo Lenkijos po Antrojo pasaulinio karo" ("Rzeczpospolita", 2001.IV.28-29).

Neseniai Lenkijos seimas priėmė repatriacijos įstatymą, kuris suteikia Kazachstane ir kitose Pietų Azijos šalyse gyvenantiems lenkams teisę grįžti į Lenkiją. Tokios teisės negavo Lietuvos ir Gudijos lenkai. "Kaimyninėse šalyse gyvenančių lenkų atžvilgiu buvo priimta kitokia pažiūra: būtina atkurti lenkų bendruomenę I Respublikos teritorijoje, nuo Dauguvos iki Dniepro. Manau, kad Lenkijos valstybė siekia išlaikyti lenkiškumą šiose žemėse. Tokia nuostata laikau milžinišku laimėjimu. Tose žemėse privalome

išlikti kaip tautinė mažuma". Tai teigia Lenkijos bendruomenės (Wspolnota Polska) sekretorius A. Chodkiewicz ("Rzeczpospolita", ten pat).

Lietuva – lenkų kalbos tvirtovė

Lenkų emigracijos veikėjai pripažįsta, kad rimčiausia problema – tai lenkų kalbos išlaikymas išeivijoje. Vakarų šalyse lenkai neturi nė vienos lenkiškos mokyklos. Vokietijoje yra per milijoną lenkų kilmės asmenų, t.y. keliolika kartų daugiau negu lietuvių, kurie, skirtingai nei lenkai, turi šioje šalyje savą gimnaziją. Amerikoje ar kitose Vakarų šalyse gimtosios kalbos mokomasi šeštadieninėse ar sekmadieninėse mokyklose.

"Didžiausia staigmena, renkant medžiagą šiam straipsniui, buvo lenkų kalbos besimokančių vaikų skaičius. Jeigu už Lenkijos ribų gyvena 12 – 15 milijonų lenkų, galima buvo tikėtis, kad 10 ar bent 5% lanko lenkiškas mokyklas. Ne tikras mokyklas, nes suprantama, kad jaunimas privalo mokytis savo gyvenamos šalies, kurioje dirbs, kalba, bet šeštadieninėse ar sekmadieninėse mokyklėlėse, kur gali pažinti savo tėvų kalbą ir kultūrą. Ir labai nustebo me sužinoję, kad vos viena promilė svetur gyvenančių lenkų (t.y. apie 10,000, Ž.M.) mokosi lenkų kalbos. Šis skaičius nuolat mažėja, išskyrus Rytų kraštus", – rašo M. Ostrowski savaitraštyje "Polityka" (2001.IV.28).

Paskaičiavus išeitų, kad tikra lenkų kalbos tvirtovė yra dažniausiai Varšuvos kritikuojama dėl lenkų mažumos tariamo diskriminavimo Lietuva. Lenkų kalbos Lietuvoje mokosi kas penktas pasaulyje gyvenantis lenkas, o lenkų bendruomenė Lietuvoje sudaro beveik 2% lenkų diasporos pasaulyje. Ž. M.

Savaitė Lietuvoje

Tarptautinė konferencija Vilniuje

Gegužės 21 d. Vilniuje prasidėjo tarptautinė konferencija "Europos integracija: ekonominės ir saugumo pasekmės Vidurio ir Rytų Europai", praneša ELTA/LGTIC. Renginį organizavo Lietuvos laisvosios rinkos institutas, Bertelsmano fondas, Švedijos ambasada ir Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių bei politikos mokslų institutas. Konferencijos tikslas – aptarti Švedijos pirmininkavimo ES metu vykstančias derybas su Vidurio ir Rytų Europos valstybėmis, pagrindinius derybų klausimus bei tolesnes įsijungimo perspektyvas.

Sveikinimo kalboje prezidentas Valdas Adamkus pabrėžė, kad klaidinga yra vertinti valstybių kandidatų problemas kaip tik jų problemas, o jos turėtų būti sprendžiamos visos sąjungos mastu. Taip pat pavojainga kandidatus vertinti kaip savanaudės valstybes. Posėdžiai vyko trijose sesijose, skirtose bendrai politinei srities apžvalgai, kaimyniniams tarpvalstybiiniams santykiams ir ekonominiams ES plėtros pasiekimams.

Prezidentas lankėsi Danijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus gegužės 24-25 d.d. lankėsi Danijoje, dalyvavo XVIII Tarptautiniame politinių-karinių sprendimų seminare kartu su krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi. Kaip praneša ELTA/LGTIC, V. Adamkus dalyvavo diskusijoje "Bendra veikla Baltijos jūros regione", pasakė kalbą apie ŠAS (NATO) plėtros būtinybę.

Kariuomenės vadas Lenkijoje

Gegužės 21-22 d.d. Lietuvos kariuomenės vadas brigados generolas Jonas Kronkaitis oficialiu vizitu lankėsi Lenkijoje, rašo ELTA/LGTIC. Jis vyko Lenkijos Generalinio gynybos štabo vado generolo leitenanto Česlovo Pianto kvietimu susipažinti su lenkų karinėmis pajėgomis. Jis susitiko su Lenkijos užsienio reikalų viceministru Stefanu Meleriu, Lenkijos nacionalinio saugumo vadovu Mareku Sivicu bei gynybos ministru Bronislavu Komorovskiu.

Dalyvauja JT susitikime

Gegužės 17 d. Lietuvos atstovai pirmą kartą dalyvavo Niujorke vykusiame Jungtinių Tautų Nuolatinės parengties pajėgų brigados (SHIRBRIG) koordinacinio komiteto posėdyje. Kaip rašo ELTA/LGTIC, stebėtojų teisėmis dalyvavo Lietuvos krašto apsaugos ministerijos ir nuolatinės misijos Jungtinėse Tautose atstovai. Nedidelės ir vidutinio dydžio valstybės,

dalyvaujančios Jungtinių Tautų taikos palaikymo misijose, 1997 m. subūrė brigados dydžio pajėgas, galinčias per 30 dienų pasirūpinti ir išvykti į taikos operacijas, turinčias JT Saugumo tarybos mandatą. SHIRBRIG pajėgų branduolį sudaro ŠAS (NATO) ir ES valstybių pajėgos. Projekte iš viso dalyvauja 11 valstybių.

Lietuvos dalyvavimas sudarys sąlygas gerinti tarpusavio sąveiką bendruose veiksmuose su ES ir ŠAS valstybių pajėgomis ir tuo prisidės prie Lietuvos euroatlantinio įsijungimo siekių įgyvendinimo. Ketinama prisidėti prie SHIRBRIG greitojo reagavimo pajėgumų plėtros dviem karo medikų grupėmis.

Lankėsi Maltos ministeris

ELTOS/LGTIC žiniomis, gegužės 17 d. Lietuvoje lankėsi Maltos užsienio reikalų ministras Joe Borg. Su Lietuvos užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu jis pasirašė dvišalę sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo. Ministerių pažymėta, kad dar yra daug galimybių plėtoti Lietuvos ir Maltos bendradarbiavimą teisės, ekonomikos, turizmo ir finansinių paslaugų srityse. Buvo pasidalinta patirtimi ir nuomonėmis apie įsijungimą į Europos sąjungą. J. Borg tvirtino, jog abi valstybės turi tą patį strateginį siekį, tikisi, kad abi bus priimtos per pirmąjį plėtros tarpinį. Jo pažinimu, Malta nesitikėjo, kad derybų eiga reikalaus tiek daug laiko ir pastangų, ir dėl to buvo prarasta visuomenės parama. Svečias pabrėžė būtinybę išsamiai informuoti piliečius šiuo klausimu.

Koalicija tęsia darbą

Gegužės 15 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su socialliberalų partijos ir frakcijos seime vadovybe ir pakartojo liberalams išsakytą savo poziciją, kad "valdančioji koalicija turi tęsti efektyvų ir žmoniems naudingą darbą". Kaip praneša ELTA/LGTIC, jam rūpėjo, kiek koalicijos partneriai turi politinės valios susitarti tarpusavyje ir toliau tęsti svarbiausius darbus. Jo pabrėžtieji buvo pensijų reformos vykdymas, mokesčių sampratos suformavimas, privatizavimo ir žemės grąžinimo reikalai. Susitikime su seimo pirmininku Artūru Paulausku buvo aptarti prie savaitę viešumon iškilę gandai apie Berlyne neva vykusius socialliberalų ir socialdemokratų vadovų susitikimus, susijusius su valdančiosios koalicijos performavimu. Seimo pirmininkas užtikrino, kad tie gandai neturi jokio pagrindo ir buvo visiškai nesuipratimas.

(Nukelta į 2-ą psl.)

Šiame numeryje

- Skandų sukaktį minint
- Pirmoji Lietuvos piliečių masinė tautžudystė
- Išpūstas lenkų pajėgumas
- Lenkų spauda abejoja savo tautiečių įtaka JAV politikai
- Vidurinė "Ažuolo" mokykla
- Ji ryžtingai pasirinko tautinę kryptį
- Mokykla ir bendruomenė
- Užsienio lietuvių mokyklų vadovų ir mokytojų konferencija
- Jaunimas krikščioniškoje mokykloje I
- Pokalbis su įėjusiu provincijolu kun. Antanu Saulaičiu
- "Po malūno sparnais" koncerto įspūdžiai
- Toronto ansamblio "Gintaras" 45 metų sukaktuvinė šventė
- Sukaktuvinė sporto šventė
- ŠALFASS-gos 50-metis – pokalbis su rengėjais
- Su Marija į naująjį tūkstantmetį
- Tarptautinė konferencija "Marija – Motina ir Mokytoja"
- Viduramžių vienuolė, aktuali ir dabar
- Benediktinių vienuolė Hildegardė, pasižymėjusi dideliu kūrybingumu
- "Raudokit, svajonių debesys..."
- Veikalas iš M. K. Čiurlionio gyvenimo, suvaizdintas Los Angeles mieste

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzbiz@pathcom.com

Publications Mail – PAP Registration No. 9408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius,
G. Gaiztutienė. Metinė prenumerata – \$45, rėmėjo – \$55, garbės – \$65. Oro
paštu į užjūrus – \$145, paprastu paštu – \$50. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių
pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S.
office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$45.00,
patron \$55.00, sponsor \$65.00 per year. PERIODICALS Postage paid at
Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address
changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in
Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through
the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Vilniaus ir Kauno arkivyskupijų dvasininkai š.m. balandžio 23-28 d.d. viešėjo Vokietijos Kelno arkivyskupijoje – iš Vilniaus 12, iš Kauno 18. Išvykai vadovavo kardinolas A.J. Bačkis, vyskupai J. Tunaitis ir J. Boruta, SJ; iš Kauno – arkivyskupas S. Tamkevičius ir vysk. R. Norvila. Išvykos dalyviai buvo supažindinti su Kelno arkivyskupijos, didžiausios Vokietijoje, sąrangomis. Tai arkivyskupijai priklauso apie pusė milijono katalikų, dirba tūkstantis kunigų. Sunku išlaikyti anksčiau įsteigtas struktūras, todėl pradėta jungti mažėjančias parapijas į teritorijas. Šiuo metu veikia 791 parapija ir 225 sielovados teritorijos. Lietuviai, pasidalinę į keturias grupes, apėmė įvairių tipų parapijas miestuose ir miesteliuose. Lankymo metu buvo aukojamos Mišios, lietuvių vyskupai sakė pamokslus. Išvykos dalyviai susipažino su Šv. Severino ir Šv. Jono Krikštytojo parapijomis, kurios pasižymi turtingu istorijos ir meno paveldu, pamatė Euskirchen ir Lindlar parapijų jaunimą; Duiseldorfe į akis krito paprasta šventovės vidaus apdaila. Aplankytas prie Kelno katedros veikiantis sielovados centras "Domforum". Pasikirstę į grupes lietuviai buvo supažindinti su jaunimo, mokyklų, ligoninių bei šeimų sielovados veikla. Religinės muzikos koncerte rinktos aukos Vilniaus motinos ir vaiko namams. Kunigų seminarijoje susipažinta su dvasinių pašaukimų ugdymu, diakonų rengimu. Duiseldorfe buvo nagrinėti Katalikų Bendrijos ir valstybės santykiai, dalyvauta to miesto taryboje, kur dvasininkai tarp kitų susitiko ir su Lietuvos ambasadoriumi Vokietijoje dr. V. Grigalavičiumi. Šv. Lamberto šventovėje katechetams Mišioms vadovavo ir pamokslą pasakė kardinolas A. J. Bačkis. Pabaigoje į susitikimų programą įsijungė ir Kelno kardinolas Joachimasis Meisneris. Vokiečių ir lietuvių dvasininkai apėmė Marijos šventovę Nevigese, kur pamokslą pasakė arkivyskupas S. Tamkevičius. Atsisveikinimo Mišiose Kelno arkikatedroje kardinolas J. Meisneris ragino Jėzaus pavyzdžiu siekti ne karjeros aukštumų, bet "karjeros žemyn" nuolankiai tarnaujant. Kelno kardinolui buvo įteiktos šią lietuvių dvasininkų viešnagę primenančios dovanos: gintarinis Kryžių

kalno reljefas ir medžio drožinys, vaizduojantis Mergelę Mariją su tėvais Ona ir Joachimui.

Vilniaus arkivyskupijos kunigų susirinkime š.m. gegužės 2 d. buvo prisimintas neseniai miręs prel. A. Bunga. Kardinolas A.J. Bačkis padėjo dalyvavusiems jo laidotuviuose. Kun. V. Aliulis, MIC, dalyvius supažindino su savo knyga "Geroji Atpirkėjo Motina". Įspūdžiais apie kunigų viešnagę Vokietijos Kelno arkivyskupijoje dalinosi vyskupai J. Tunaitis bei J. Boruta, SJ, ir kun. K. La-toza. Šv. Juozapo kunigų seminarijos rektorius kun. H. J. Fischer pranešė, kad per Šv. Petro ir Pauliaus šventę, birželio 29 d. bus šventinami nauji kunigai.

Katalikų studentų korporacija "Signum", įsisteigusi Vytauto Didžiojo universitete Kaune, savo veiklą pradėjo iškilėmis š.m. balandžio 21 d. Mišias koncelebravo mons. dr. V. S. Vaičiūnas, OFS, mons. P. Tamulevičius ir kun. V. Labašauskas, pamoksle paraginęs dalyvius su viltimi eiti į pasaulį, liudyti Kristų bei skelbti Evangeliją. Po veliavos šventinimo pasidžiaugta, kad iškilmėse dalyvauja Kauno technologijos universiteto katalikiškos organizacijos "Tautitoto" nariai ir svečiai iš Vokietijos. Korporacijos "Signum" pirmininkė R. Zinkevičiūtė dalyvius supažindino su korporacijos įstatais ir tikslais, kurių pagrindinės gairės yra tikėjimas, bičiulys, ir tobulėjimas. Svečias iš Vokietijos S. A. Kossas papasakojo apie Kauno studentijos ryšius 1928-1931 m. su Karaliaučiaus universitetu, kuriame veikusios dvi katalikų studentų korporacijos "Borussia" ir "Tannenbergo". Šventė baigta jaunimo koncertu ir vaišėmis.

Lietuvos kardinolas A. J. Bačkis š.m. balandžio 19 d. susitiko su Vilniaus pedagoginio universiteto Istorijos ir Lituanistikos fakultetų studentais ir dėstytojais. Susitikimui vadovavo Katalikų tikybos katedros vedėja doc. Alma Stasiulevičiūtė. Kardinolas atsakė į raštu bei žodžiu pateiktus klausimus. Dalyvių tarpe buvo daug nuo tikėjimo nutolusių, ieškančių, abejojančių asmenų. Ieškantiems kardinolas siūlė pirmiausia skaityti Šv. Raštą ir pastebėjo, kad dažnam ieškančiam trūksta ryžtingumo, užsispyrimo eiti iki galo. Jis betgi pasidžiaugė, kad Lietuvoje Katalikų Bendrija yra tapusi atvira visuomenei bei jaunimui, kad atsiranda daug savanorių padėti vargšams. Kardinolas sakė, kad savo kelią pasirinkęs dar studijų metais, visada labai norėjęs tarnauti žmonėms, ir kunigystę tam labiausiai tiko. Tačiau nelaimingas tas kunigas ar vienuolis/ė, kuris neįjaučia meilės Dievui ir žmogui.

Knygų rėškia "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

MYLIMAM BROLIUI

ATA

ALBINUI ZABULIONIUI

Lietuvoje mirus, jo brolių BRONIŲ, jo šeimą ir seseris – ELENA bei RIMA Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

E. V. Abromavičiai
M. Bernotienė
M. Juozaitienė
A. Kanapka
I. A. Kusinskiai

M. Laurinavičienė
E. Tribinevičienė
V. A. Ulbinai
M. Vaičiūnė
A. J. Vaškevičiai

A. Vitkienė

Vidurinės "Ažuolo" mokyklos moksleiviai ir svečiai monsinjoro ALFONSO SVARINSKO padovanoto kryžiaus pašventinimo iškilmėse. Centre – arkivyskupas SIGITAS TAMKEVIČIUS

Vidurinė "Ažuolo" mokykla

Tautinės mokyklos Kaune kūrėjai. Joje mokosi 2000 moksleivių, dirbuojasi 130 mokytojų

KAZYS BLAŽEVIČIUS

Atgimimo metais Sąjūdžio aktyvistai suprato, kad bolševizmo sužalotą tautos dvasią gali atgaivinti tik tautinė mokykla, panaši į tarpukario Lietuvos mokyklą. Nepriklausomybės metais, lauzant sovietinius likučius, buvo tikimasi, kad mokyklos reformatų vyks ta kryptimi. Deja, tik nedaugelio mokyklų vadovai ir mokytojai liko ištikimi Atgimimo idealams ir mokymo sistemą reformuoja tautine kryptimi.

Kaune viena iš tokių mokyklų yra vidurinė "Ažuolo" mokykla, kuri nuo pat pirmųjų savo veiklos metų (1991) ryžingai pasirinko tautinę kryptį ir jau gali džiaugtis apčiuopiamais laimėjimais.

Pirmą kartą apsilankius "Ažuolo" mokykloje sunku patikėti, kad esi paprastose vidurinėse mokyklose. Stebina švara, tvarka, mandagūs ir disciplinuoti moksleiviai, gražūs baldai, moksleivių rankomis išpuoštas vidus, pedagogų entuziazmas, išradimumas ir sugebėjimas bendrauti su moksleiviais.

Mokykla turi savo vėliavą ir himną. Gražūs himno žodžiai: "Tegyvuoja, tegyvuoja Lietuva, kaip tas didis ažuolas (...)" Mokyklos viduje gausu pačių moksleivių pagamintų puošmenų: karpinių, piešinių, nėrinų, batikos; etnografiniuose kampečiuose gausu senovinių buitės daiktų: verpimo ratelių, kraičio skrynai, medinės arklos, sviesto muštuvė, sėtuvė, vygė, senoviška kaimiška lova su patalyne ir t.t. Tai ne tik muziejiniai rodiniai, bet ir mūsų liaudies neseno gyvenimo veidrodėlis.

Mokyklos mokytojų kolektyvo tikslas: puoselėti tautos kultūros savitumą, etninės kultūros tradicijas, skiepyti pagarbą tautos istorijai, tradicijoms, ugdyti dvasinį atsparumą bedvasės triukšmingai ir blizgančiai pseudokultūrai, nepaisant iš kur ji brautųsi į mūsų šalį.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ŠAS (NATO) sesija Vilniuje

Gegužės 27-31 d.d. Vilniuje vykusioje ŠAS (NATO) parlamentinės asamblėjos/visumos sesijoje dalyvavo daugiau kaip 200 parlamentarų iš 19 ŠAS valstybių ir daugiau kaip 70 parlamentarų iš 16 nepilnatiesių valstybių. Pastarųjų iš viso yra 17 (Albanija, Austrija, Bulgarija, Kroatija, Estija, Suomija, buvusios Jugoslavijos respublika Makedonija, Gruzija, Latvija, Lietuva, Moldova, Rumunija, Rusija, Slovėnija, Slovakija, Šveicarija, Ukraina), tačiau Rusijos delegacija renginyje nedalyvavo. Lietuvos delegacijoje dalyvavo penki seimo nariai: valdančiosios daugumos atstovai liberalas Algirdas Gričius ir socialliberalas Alvydas Sadeckas, opozicijos atstovai socialdemokratai Gediminas Kirkilas ir Algirdas Kunčinas bei konservatorė Rasa Juknevičienė.

Vyko penkių komitetų – Politikos, Gynybos ir saugumo, Ekonomikos ir saugumo, Civilinio saugumo bei Mokslo ir technologijos – posėdžiai, rašo BNS/LGTIC. Buvo svarstomi trys pranešimų projektai – "Pagrindiniai transatlantinių santykių Europos saugumo ateities klausimai", "NATO plėtra" ir

Patriotiniams auklėjamajam darbui mokykla turi dėkingas sąlygas, ypač padeda uždaras kiemelis, naudojamas įvairiems mokyklos renginiams. Kiemelyje pačių moksleivių sumūrytas aukuras, kuriame renginių metu iškilmingai uždegama ugnis. Kiemelio centre auga moksleivių prižiūrimas ažuolas, pasodintas knygnešio Mykolo Račkaus atminimui. Neseniai kiemelyje pastatytas monsinjoro Alfonso Svarinsko dovanotas puošnus didžiulis kryžius. Šventinant kryžių mokykloje buvo graži šventė, dalyvavo daug garbių svečių. Kryžių šventinio arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

Mokslų metų pradžios šventė būna kiekvienoje mokykloje. "Ažuolo" mokykloje ši šventė ypatinga. Mokytojai, pasitelkdami moksleivių išradimumą ir energiją, nuolat tobulina šios šventės turinį, kuria tradicijas, kurios moksleivių atmintyje išlikusios visam gyvenimui.

Mokykla turi tik jai būdingą Vardynų šventę – lapkričio 30-tąją. Tą dieną 1991 m. Kauno merija mokyklai suteikė "Ažuolo" vardą. Vardynų šventei ruošiasi visos klasės: vyksta dainos konkursai bei per mokslo metus puoselėto "Pažink gimtąjį kraštą" kampelio peržiūra. Ir pirmokėlis, ir abiturientas išreiškia savąjį gimtojo krašto grožio supratimą piešinyje, gintaro kruopelių kompozicijoje, tautinių juostų derinyje, rašinėlyje ar eilėse. Taip formuojasi pilietinė branda, ugdomas tautinio savitumo jausmas.

Be minėtų švenčių mokykloje tradiciniais renginiais tapo dainų šventės, jaunųjų talentų savaitės, laisvės gynėjų, spaudos atgavimo, knygnešių, valstybinės dienos, kurios švenčiamos labai pakiliai ir išradimai. Į daugelį renginių kviečiami žymūs visuomenės ir Bažnyčios atstovai, knygnešių ainiai, rezistencijos dalyviai, menininkai,

poetai ir kt. Tokie svečiai savo dalyvavimu ir pasisakymais padeda formuoti moksleivių pasaulėžiūrą, skatina mąstymą, brandina patriotus.

Mokykloje įsigalėjo labai prasminga tradicija – abiturientų atestatų įteikimo dieną absolventai renkasi Vytauto Didžiojo karo muziejiaus sodelyje prie Knygnešio sienelės, kur susitinka su knygnešių ainiiais ir pasiemia dvasinės stiprybės prasi-dedančiam naujam gyvenimui.

Mokykloje veikia daugybė įvairių būrelių, kuriuose kiekvienas moksleivis gali rasti jį dominančią veiklos sritį. Mokyklą garsina dainos ir muzikos mylėtojų jungiantis folklorinis ansamblis "Gilė". Ansambliai vadovauja mokytojas Dobila Jušėnaitė. Giliečiai domisi krašto tautosaka, liaudies menu, gilinasi į liaudies dainas, dainuoja jau primirštas sutartines, dažnai lankosi įvairiose respublikos mokyklose, dalyvauja miesto kultūrinuose renginiuose.

Mokykloje puoselėjama mintis – gerai pažinti savo kraštą. Todėl mokykloje populiarios ekskursijos ir įvairūs žygiai, kurių metu susipažįstama su pilimi, pilikaliais ir jų istorija, šventovėmis ir jų architektūra, miestais...

Daug dėmesio skiriama kraštotyrai, susipažįstama su partizanų kovomis, knygnešių veikla, kaupiamas mokyklos bendruomenės narių ir jų artimųjų tremties archyvas. Moksleiviai prižiūri knygnešio M. Račkaus kapą bei politinių kalinių ir tremtinių memorialą Kauno Petrašiūnų kapinėse.

"Ažuolo" moksleiviai dalyvauja įvairiose respublikiniuose ir tarpvalstybiniuose projektuose. Nuo 1997 m. mokykla priklauso UNESCO mokyklų grupei, kur sėkmingai skleidžia lietuvišką tautinę kultūrą. Moksleiviai gražiai reprezentavo Lietuvą Pasaulio vaikų parlamente Paryžiuje (1999), tarptautinėje konferencijoje Suomijoje, skirtoje Baltijos jūros paveldo išsaugojimui, Vokietijoje (Leipcige) tarptautiniame gatvių muzikantų festivalyje (1999 ir 2000), ketvirtame tarptautiniame festivalyje "Tai žiba žiburiai" ir kt.

Šiuo metu "Ažuolo" mokykloje mokosi apie 2000 moksleivių, dirbuojasi 130 mokytojų. Pasiekimai, kurie garsina "Ažuolo" mokyklą, yra mokytojų ir moksleivių darnaus darbo rezultatas.

OVER A CENTURY OF SERVICE

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

SPAUDOS BALSAI

Nacis - žydų gelbėtojas

Vokietijos žurnalas "Der Spiegel" š.m. balandžio 30 d. laidoje rašo: "1944 m. birželio 30 d. Vokietijos kariuomenės Lietuvos Vilniaus motorinio transporto aptarnavimo bazės vadovas majoras Karl Plagge suaukė daugelį savo žydų darbininkų su jų šeimomis ir jiems padarė svarbų pranešimą – sovietų kariuomenė jau netoli miesto, vokiečių kariuomenė traukiasi, todėl taisyms dirbtuvės su apie 350 įnamių perims SS. Po to Plagge perspėjo priverstino darbo darbininkus: "Jūs visi gerai žinote, kaip rūpestingai SS elgiasi su savo žydais belaisviais". Visi suprato šydų pridengtą žinią. Dabar tą pačią naktį 17 m. Wilhelm Beigel kartu su trimis tuzinais kitų jaunų vyrų per atvirą dirbtuvių langą pabėgo į aplinkinius miškus. Kiti dingo landynėse, kurios su Plagge žinia buvo paruoštos. Jie užsimiršo nišose arba užsilipo į tarplubius.

15 m. Perella Esterowicz ir beveik šimtas jos kančių draugų išliaužė su tėvais į kanalizacijos vamzdžius. Tai buvo laikas be geriamo vandens, be maisto, o oras buvo vis labiau praretintas. Viena moteris ėmė kliedėti, o kita iš baimės pakvaišo, bet jos išgyveno. Tuo tarpu vietos kiemas įžygiavė SS daliniai sutelkę nesugebėjusius pasislėpti arba pabėgti įnamius – beveik 200 vyrų, moterų ir vaikų. Patikrinimo niekas neišgyveno – esiniškai visus sušaudė."

Majoras Karl Plagge buvo Hitlerio nacionalsocialistinės (NSDAP) partijos narys, todėl 1948 metais jam reikėjo teisme būti atsakingam už savo partinę veiklą. Kai jis papasakojo apie tai, kaip jis gelbėjo žydus ir kai teisėjas jį paklausė, kodėl jis tai darė, majoras Plagge atsakė: "Aš gelbėjau, nes tai laikiau savo pareiga. Turi būti žmonių, kurie palaikytų vokiečių įvaidžių užsienyje. Mums reikėtų gedys". Toks atsakymas teisėjui ypatingo įspūdžio nepadarė, bet kadangi priklausomybės partijai jis savo labai nepanaudojo, buvo priskirtas ketvirtajai nacių grupei kaip Trečiojo Reicho "bendrakeleivis". Plagge 1957 metais mirė, vaikų neturėjo, mirė ir jo žmona.

Nuo 1999 metų Plagge likimo ėmė rūpintis jo išgelbėtieji dar gyvi žydai. Archyvuose apie jo veiklą buvo rasta medžiaga, kuri dabar yra Vilniaus žydų

muzejyje ir Jad Vašem archyve. Komisija nusprendė ar jam po mirties bus suteiktas "teisūolio" vardas.

Svarbiu klausimu susitarta

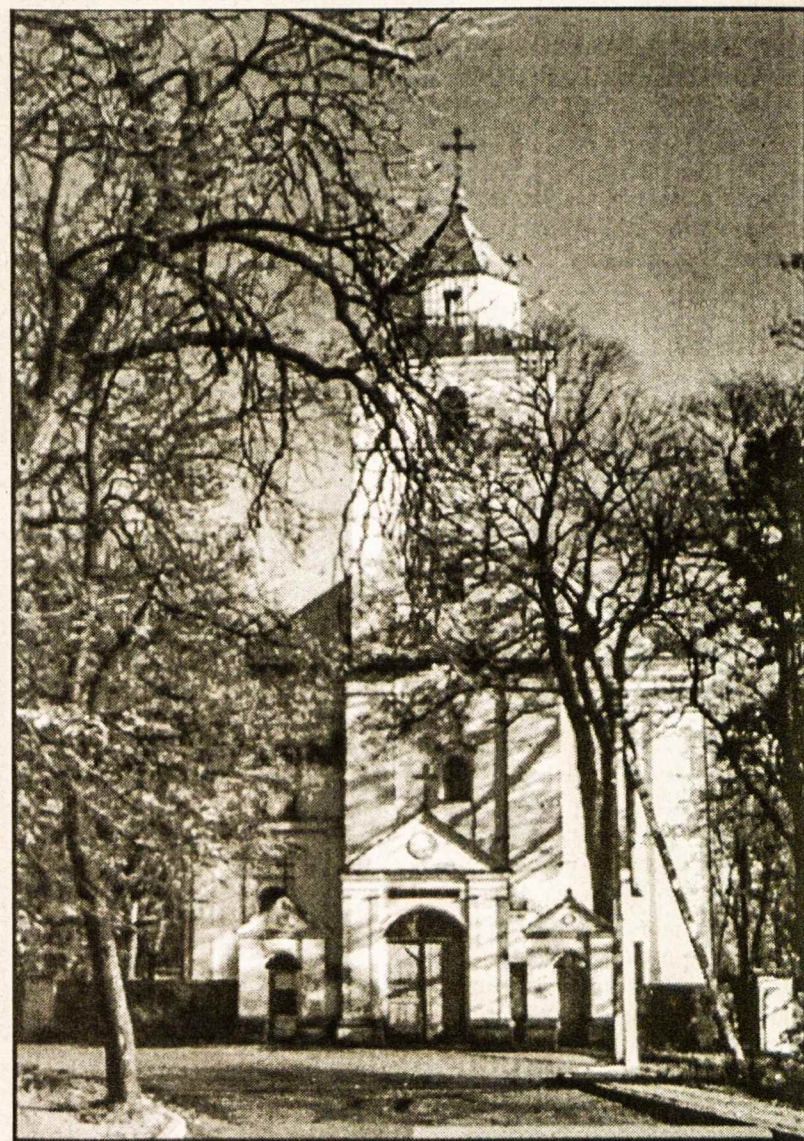
Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š.m. gegužės 25-27 d. laidoje rašo: "10 pagrindinių Lietuvos politinių partijų ir 25 jaunimo organizacijų trečiadienį pasirašė sutarimą, kuriuo paremė Lietuvos pastangas įstoti į ŠAS (NATO) ir krašto apsaugai išlaikyti padidinimą. Valdanciosios, kaip ir opozicinės svarbiausios Lietuvos partijos, taip pat sutarė dėl Lietuvos krašto apsaugos politikos 2001-2004 metais. Jos sutinka, kad 2002 m. išlaidos gynybai sudarys du bendro vidaus produkto procentus, kai tuo tarpu šiais metais šiam tikslui buvo paskirta 1.95%. Partijos taip pat įsipareigojo, kad 2003-2004 m. šių išlaidų nuosimtis nebūtų sumažintas. 'Tik būdama ŠAS nare Lietuva užsitikrins ilgalaikį ir pastovų saugumą' – tvirtinama pasirašytame dokumente. Lietuva pakvietimą į ŠAS norėtų gauti jau 2002 m. rudenį per viršūnių susitikimą. (...)

Pagal statistinius duomenis šiuo metu Lietuvos įstojimą į ŠAS remia 51% krašto gyventojų. Jaunimo tarpe paramos nuosimtis siekia beveik 70."

Rusakalbių už Europos Sąjungą

Toronto rusų kalba leidžiamas savaitraštis "Russian Canadian Info" š.m. gegužės 17 d. laidoje rašo: "Baltijos kraštuose gyvena beveik milijonas žmonių, priskirtų rusakalbių kategorijai. Yra gerai žinoma kaip jie gyvena Latvijoje be pasų, prie SS maršų garsų. Ligi šiol jiems pagelbėdavo svajonė, kad netrukus Estijos, Latvijos ir Lietuvos įstojimas į Europos sąjungą duos jiems galimybę atsipalaiduoti nuo vietinės kilmės gyventojų kontrolės. Rusų jaunimas mokosi anglų kalbos ir jau kraunasi lagaminus, laukdamas to momento, kai ES atidarys savo sienas 'naujiems europiečiams'. Pagal apklausas, kaip tik Baltijos kraštų rusakalbių gyventojų tarpe yra daugiausia įstojimo į ES šalininkai."

Kai kurios valstybės, ES narės, to ir bijo, kad jų kraštus užplūs pigi darbo jėga iš ketinantių įstoti į ES Rytų Europos kraštų. J.B.

Veliuonos Švč. Mergelės Marijos ėmimo į dangų šventovė, 1644

ATA

MONIKAI KATKAUSKIENEI

mirus Lietuvoje, dukterį SIGINĄ KATKAUSKAITĘ ir artimuosius Lietuvoje nuoširdžiai užjaučia –

A. I. Beresnevičiai
P. A. Barbatavičiai
G. Kobelskienė

L. Marcinkas ir A. Uhl
M. R. Petroniai
A. P. Scheinbergai

G. V. Tumosai

Išminties simbolių kaita

ANTANINA GARMUTĖ

Tūkstantmečių sandūra Lietuvoje nereiškė pasaulio pabėgimo. Tačiau, įsivainant demokratijos pradžia, keičiasi kai kurių žmonių moralė. Kelias į tikrąją laisvę tebėra išklotas spygliais. Dabartinė, sovietinio klestėjimo epocha, iš tiesų yra dorų žmonių vargo ir kančių Golgota. Pakirstos gyvybingumo šaknys. Tautosaka. Kinta išminties simboliai – patarlės. Štai kalbasi dviese, intelekto nesugadintais veidais:

– Laiko nėra. Laiką daro laikrodis. Ir biznis!
– Tiesos nėra. Tiesą daro pinigai! O pinigų – jėga!
– Išeik kiaušį iš bažnyčios – ant altoriaus užlips. Užkėlė kiaušį ant altoriaus – dėkingumo nelauk. Sėdus. Išvada: ne tik vilkas gali būti eriuko kailyje, bet ir kiaušė. Tokių dabar – nors vežimu vežk!

Iš tikrųjų. Kokios naivios buvo patarlės, tarkim, apie vagis! Anksčiau buvo teigiama: nepagautas – ne vagis. O dabar – ir pagautas už rankos – ne vagis. Nes, jį nutvėręs, gali tapti politiniu provokatoriumi ar dar kuo nors. Anksčiau sušukdavo: „vagie, kepturė dega!“ Nieko panašaus: tylėk. Nes nusikaltėlis ne vagis, o tas, kuris vagį pamatė!

Prisimenam: „Kas melagis, tas ir vagis“ – sakydavo mūsų protėviai. O ką šiandien girdime? „Kas teišis, tas ir vagis“. Nes tiesa – tai lyg ir koks išsigimimas. Ašaka gerklėje (kurios nei prartyti, nei išspjauti).

„Vagių močia nenumirus“ – porino sena išmintis. Deja, ji jau numirė, toji močia, nes vagių

mokyti nebereikia. „Vilkas per pasiuntinį netunka“. Deja, ir pasiuntiniai (tarpininkai) tunka. Ir vilkai. O reketininkai – klesti. „Pernykštis sniegas niekam nerūpi“. Dar ir kaip! (Jei tik nuda pakvipo).

„Lapė prie olos viščiukų ne-neša. Čigonai kaimynų neapvagineja“ – beviltingai pasenę priežodžiai. Juk patogiausia apšvarinti kaip tik kaimynus.

„Išlindo yla iš maišo“. (Na, ir kas? Atsakomybės vis vien – jokios...)

„Pinigai – galvažudžiai“. Argi? Greičiau – gelbėtojai.

„Kas skaito, rašo – duonos neprašo“ (Vajė, o kas į užsienius bėga? Šiukšlių duobės ir dėžės rausiasi? Rankas ištiesę gatvėse klūpo?).

„Nekask duobės kitam“ (Kask ramiai; kitas tau iškas).

„Žiurkės iš skėstančio laivo bėga“. Nebėga. Grobia. (Siaučia gobštumo epidemija).

„Pažadais sotas nebūsi“. Jais nuolat pasotinami vargšai rinkėjai.

Paseno „Sena patarlė amžinai nepasens“. (Kol naujos tradicijos ir nauji papročiai nauji nepagimdy).

Betgi teisūs buvo mūsų senoliai, sakydami: „Nemesk kelio dėl takelio. Kas gimė, tas ir mirs. Kaip pasiklosi, taip ir išsi-miegosi. Nemesk akmens į šunį, jei jis nepuola. Negirk žmogaus, nežinodamas jo darbų. Nespijauk į šulinį – rasi pats gersi. Sotas alkano neužjaučia“. Ir t.t.

Ačiū Dievui, yra ir amžinų vertybių, kurių prisibijo Laikas. Kaip ir Egipto piramidžių.

Gelgaudiškio muzikantai, šokėjai, vaidintojai, dainininkai – kultūrinio gyvenimo judintojai

Degti ryškiai, kad ir trumpai

VALERIJA VILČINSKIENĖ

Vartau Gelgaudiškio kultūros centro kultūrinių renginių registracijos žurnalą, Šakių VB Gelgaudiškio filialo tekstinę ataskaitą, mintyse dėlioju šviesaus džiaugsmo, buvimo kartu su juos rašančiais žmonėmis akimirkas. O gražus jų būrelis gyvena ir dirba Gelgaudiškyje prie Nemuno. Tai Kultūros centro direktorė Zita Gerulaitienė, rūpesčių skraiste apgobianti visus čia dirbančiuosius ir entuziastus. „Vienas lauke – ne karys, ypač šiame darbe,“ – sako ji.

Prasmingu ženkliu buvimu šalia jos miestelio, rajono, respublikos ir net už jos ribų pasižymi kultūrinių renginių organizatorius Edgaras Pilypaitis, Šakių VB Gelgaudiškio filialo bibliotekininkė Lina Uždravienė, šio centro mišrus ansamblis, va-

dovaujamas Dalės Jakienės, kamerinė choro grupė, vadovaujama Edgaro Pilypaitio, Dramos ratelis, vadovaujamas Zitos Gerulaitienės, du kartus tapęs rajono teatrų apžiūros nugalėtoju, šaunioji kaimo kapela, vadovaujama Rimanto Boso, Ilona Sederavičienė, merginas subūrusi į ritminį šokių ratelį, – pajavairina koncertus.

O kiek žmonių! Jų visų neišvardinsi! Jie visi – gyvoji mūsų kultūra, mūsų gyvenimo dalelė, ją kuriantys šaltuose, nešildomuose centro namuose. O kiek jų, remiančių lėšomis, pastoviai talkinančių, sprendžiant organizacinius, darbinis rūpestėlius...

Šio gyvenimo pradžią direktorė Z. Gerulaitienė atranda pauglystėje, kada su koncertine klase programa važinėdavo po kolchozus. Baigusi vidurinę mokyklą, mokėsi Vilniaus kultūros mokykloje, Kernagio grupėje. Ją baigusi nuo 1971.10.4. dienos trisdešimt pirmuosius metus skaičiuoja kultūros dirvuose. Pirmoji darbuovė – D. Spalio kultūros namai. Juos uždarus – Gelgaudiškio kultūros centre nuo 1991 m.

Datos, renginiai, nauji laipai... Šviesos blyksniai, nušviečiantys pavargusių mūsų pilkadienius. Gera su jais, šalia jų. Štai ir Audrius Račiukaitis, organizuojantis jaunimo laisvalaikio užimtumą, dalį savų lėšų skiria kitiems renginiams paremti.

Daug tokių esama. Gražus, prasmingas jų buvimas kartu, aplinkiniams šviečiantis jų sielų šviesa ir šiluma, jų gyvenimas. Jų jaunatviškas veržlumas, saviarškos būtinumas, noras dalintis tuo, ką pavyko sukaupti, lydi juos į rytieną, – mąsto kultūrinių renginių organizatorius Edgaras Pilypaitis. Jis apgaili – per mažą valandų turi para. Nuo darbų gausybės rankos nesvyra, – mąsto jis, tik pastebi, kaip nemalondomai bėga laikas, kaip reikia bėgti kartu su juo. Pasisekęs renginys, šiltas žodis – atpildas ir įvertinimas. Gyvenimo prasmė jam – kuo daugiau savęs išdalinti, degti ryškiai, kad ir trumpai, nes smilktis – tai nei šviesos, nei šilumos. Tik troškūs dūmai... Išgyvena matydama nedėmesingumą, abejingumą tų, kurie iš tiesų daug gali, nuo jų daug kas priklauso, bet nepajudina nė piršto. Jį džiugina žmonių entuziazmas, geranoriškumas, pakantumas vienas kitam. Turi jis ir realiausią planą – paruošti 2002 m. pasaulio lietuvių dainų šventės repertuarą ir būti į ją pakviestiems.

Edgaras ypatingai pasižūgia, kad kaimo kapela visur šiltai priimama ir deramai atstovauja Gelgaudiškiui, Šakių rajonui. Dabartinį jos vadovą Rimantą Bosą prieš daugelį metų atrado buvusi Kultūros namų darbuotoja Berita Vokietaitytė-Zakienė kaip muzikantą, vėliau jis išaugo kapelos vadovu. Šiais 2001 m. Rimantas pelnė „Atvaro“ nominaciją kaip meno vadovas už 2000 metų kultūrinę veiklą. Jau 23 metai šioje kapeloje. Muzikalus auga ir mažasis jo sūnelis. Gal tėvelio pamaina? O kažkada su Pijumi Damušiu grojo dviese. Tai seniausias kapelos narys, grojantis nuo penkerių metų.

Po to atėjo kiti dabartiniai muzikantai ir dainininkai: Antanas Lietuvninkas – kapelos rimtuoliu įvardintas, Kęstutis Žemaitis – nuotaikingiausias, Dalia Jakienė – ansamblio vadovė, besidžiaugianti ištikimiausiais savo dainininkais. Labai santūri,

● Ka darome kitiems, atrodo daug; ką kiti daro mums, atrodo niekis. (Pranciškus salezietis)

darbais kalbanti apie save, savo gyvenimą.

Prigijo kapeloje Raimondas Stankaitis, Vanda Brazauskienė, Aldona Virbauskienė, studentė gelgaudiškietė Neringa Navikauskaitė, Mindaugas Gylys, Artūras Vinteris, mieliai talkinantis Antanas Sneideraitis.

Nuo praėjusių metų balandžio jų išvykos siekė Vilnių, Kauną, kur grota „Grok, Jurgeli“ šventėje, III liaudiškos muzikos šventėje „Pamituvio armonika“ Jurbarkė. Su Patašinės, Liepalotų kaimo kapelomis grota televizijos laidoje „Subatos vakarėli“, atstovaujant Suvalkijai, dalyvauta Vilniaus mokytojų namuose Lietuvos regionų šventėje.

Jau antri metai gražiu Šakių rajono kultūros skyriaus iniciatyvos akordu ir šiemet nuskam-bėjo „Pašėsupių armonikos“ šventė Gelgaudiškyje.

Maloniai nustebino gelgaudiškietės Indrės Pušnaitytės, būsimosios interjero apipavidalintojos, profesionali paroda bibliotekoje ir kultūros centre.

Daugelis renginių tapo kasmet laukiama tradicija. Tai: dramų ratelio spektakliai, Amatų diena – „Stasiuko mugė“, Vaikų gynyimo diena, Joninių vakaras, choro vakaronė šv. Cecilijos dieną, Advento muzikos ir poezijos vakarai, „Kalėdinių giesmių kitaip“, Naujųjų metų, Užgavėnių šventės, Trijų karalių, Laisvės gynėjų, Vasario 16-osios, Kovo 11-osios dienų paminėjimai.

Gelgaudiškietės turi progos susipažinti su profesionaliuoju menu čia viešint Kauno „Drobės“, Kauno arkikatedros bazilikos, Č. Sasnausko, „Ave musica“, „Kamertono“ chorams, kuriame dainuoja pats Edgaras, pučiamųjų orkestrui iš Goerlitz (Vokietija), solistui Danieliui Sadauskui. Įsimintinos šventinės popietės su Velykų bobute, šiltai sutinkamos gelgaudiškietės poetė E. Šulinskienės, J. Jakštytės, Valerijos Vilčinskienės poezijos ir A. Murausko darbai iš medžio, poezija, V. Šidlausko proza, minimi rašytojų jubiliejinį metinių minėjimai. Mokytojos B. Stankaitytės surinkta senojo Dabūtų kaimo istorija respublikiniam krašto tyrininkų suvažiavime įvertinta trečiaja premija.

Visuose renginiuose – noras dalinti save, burti žmones prie kultūros židinio, kvesti prijaunčiančius. Prasmingais darbais šioje sferoje ryškėja Linos Uždravienės braižas. Kūrybiškumu ji gražiai papildė miestelio kultūrinius renginius. Jos dėka sukurta iniciatyvinė grupė, leidžianti informacinį leidinį „Gelgaudukas“, gegužės 2 dieną šventusį metų sukaktį. Jame

(Nukėlta į 4-tą psl.)

Jaunimas krikščioniškoje mokykloje I

Iš žurnalisto liuteronų pokalbio su jėzuitų provincijolu kun. Antanu Saulaičiu apie Vilniaus jėzuitų gimnaziją

Tarp daugybės bokštų pasi-metusoje Vilniaus evangelikų liuteronų bažnytelėje vyko eku-meninės pamaldos artėjančiam Jėzaus Kristaus dutūkstantme-čiui pagerbti. Pamaldas laikė vi-sų krikščioniškųjų konfesijų dvasiškiai. Tarp jų buvo ir katalikų kunigas Antanas. Jo sakytas pamokslas man, senam liutero-nui ir smalsiam žurnalistui, pa-darė gilų įspūdį. Patraukė jo pa-prastumas ir nuoširdumas, jo minčių humaniška ir demokratiška dvasia. Pagalvojau: „Būti-nai turiu su šia šviesa asmenybe susitikti“. Buvau dar labiau su-intriguotas sužinojęs, kad kun. A. Saulaitis yra Baltijos jėzuitų provincijolas, be to, Vilniaus jė-zuitų gimnazijos ir Kauno jėzuitų gimnazijos direktorių tarybos pirmininkas. Atvyko iš JAV An-tanas A. Venckus, mano senas, Palangos gimnazijos laikų klas-dės draugas, ir suvedė mudu. Pasakė: „Antanai, tu jam pasako-k... O tu, Povilai, man ra-šyk!“ Ir išskrido Čikagon. Kas liko? Vykdyti draugo prašymą. Tą ir darau.

– Apie jėzuitų gimnazijos mokinius esu girdėjęs nemažai gerų žodžių. Čia susibūrę gabūs, stropūs vaikai. Kaip Jūs juos vertinate, kaip atsirenkate?

– Kiekvieną pavasarį, gegu-zės mėnesį, mums visiems yra skausmingas laikotarpis. Norin-čių įstoti – tris kartus daugiau, negu galim priimti. Geri vaikai, doros šeimos, o nėra tiek vietų. Tai ką mes darom? Prašom vaik-us laikyti stojamuosius egzami-nus iš lietuvių, užsienio kalbos, matematikos. Viskas raštu. Lemia pažymiai. Tiek tikybės egza-mine daugiau kalbamės, žiūri-me, koks šeimos gyvenimas, ko-kia ten atmosfera. Gerai, jeigu sesuo ar brolis mokosi gimnazi-joje, į tai atsižvelgiame. Žiūri-me, kur vaikas gyvena, ar ne per toli jam eiti, gal reikia „busu“ ar „troliu“ važiuoti. Geriau, kad penktokėlis per kokias dvi de-šimtis minučių galėtų pats ko-jomis atpėduoti. Jei šeima ne-turtinga, irgi atsižvelgiame. Prieš II Pasaulinį karą buvo gerai: abi gimnazijos Vilniuje ir Kaune turėjo bendrabučius. Dabar to nėra. Tiesa, Kaunas žada įrengti mažą, dešimties vietų bendrabutėlį, iš tolesnių apylinkių atvažiuojantiems ir mieste neturintiems giminių ar galimybės pas žmones gyventi.

– Valstybinėse gimnazijose iš tėvų nuolat prašoma pinigų. Kokia tradicija jėzuitų gimnazijoje?

– Tėvai žino, kad pinigų mokyklai reikia. Ir gražu, kai tė-vai remia vaikų išmokslinimą. Žinoma, pagal išgales. Net pa-talpos, komunalinės paslaugos kainuoja. Už viską reikia mokė-ti. Tėvų komitetas svarsto ir nu-sprendžia, kokia galėtų būti me-nesinė auka už vaiką. Užpėnai, žinau, tėvų komitetas nutarė, kad kas mėnesį reikia aukoti 100 Lt. Vienas penktadalis mo-kinių tėvų pajėgia tiek įnešti. Turime ir tokių, kurie sako: „Žinau, kad yra, kurie neturi iš ko aukoti, aš, dėkui Dievui, ga-liu“. Ir duoda 500 litų! Tokiu būdu susiformuoja draugiškas abipusis bendravimas, broliškas dalijimasis. Praėjusiais mokslo metais turėjome 50 vaikų, kurie gavo pietus mokykloje nemoka-mai, nes jie neturėtų iš ko su-simokėti. Pietūs kainuoja 2.70 Lt. O dar drabužėlių reikia, ba-tai vaikams greit nuplyšta...

– Vyriausybė yra paskaičia-vusi, jog vienam vaikui per metus reikia skirti 1600 litų. Ta suma – valdiškom mokyklom. Ar esate paskaičiavę, kiek kainuoja vaiko mokymas įsijūsiškie?

– Mūsų moksleiviui būtų nuo 600 iki 1000 JAV dol. Tu-rime žmonių, kurie stipendijas moksleiviams siunčia. Tai, kiek dabar galiu čia prisiminti, – Šalčių šeima iš Čikagos, Julius Muskus, Irena Cade, Tijūnelie-nė, Noreika, Lieponiai. Kai kas nors iš stipendijas mokančiųjų lankosi Lietuvoje susitinka su tuo vaiku, regi džiaugsmo ašarą. Moksleiviai globėjams noriai pasakoja, kaip jiems sekasi mokslas, kokius pažymius gau-na, kokius pomėgius turi... Aš tik trumpai tokią sceną esu stebėjęs, bet labai gražu buvo matyti, kaip jie draugiškai bendrauo.

Faktai iš gimnazijos leidinio – „1996-97 m. Vilniaus jėzuitų gimnazijoje mokėsi 406 mokslei-viai, dirbo 65 mokytojai. Išleista pirmoji abiturientų laida. Klasių vadovės – mokytoja N. Panama-riovienė ir mokytoja A. Valanti-nienė. Iš 36 baigusiujų gimnaziją į aukštąsias mokyklas įstojo 25, į aukštesniasias – 7, niekur neįsto-jo 4“.

„1997-98 m. mokėsi 409 mo-kiniai, dirbo 56 mokytojai. An-tros abiturientų laidos klasių auklėtojai – mokyk. G. Griškevi-čienė ir mokyk. V. Gruodis. Baigė 41 abiturientas. Iš jų 33 įstojo į aukštąsias, 4 – į aukštesniasias, 4 niekur neįstojo“.

– Ką veikia mokiniai vasaros metu?

– Daug teigiamų emocijų, patirties ir naudingų žinių mūsų mokiniai patiria vasarą, stovyk-laudami Trakuose prie Gustų ežero. Stovyklavietėje puiki proga mokytojams neformaliai su mokiniais pabendrauti. Atvažiuoja tėvai, jiems gera proga iš arčiau susipažinti tar-pusavyje. Vakaraus, prie laužo liepsnų, visi drauge – vaikai, tė-vai, mokytojai. Į renginius mie-lačiai sugrįžta ir anksčiau mokyklą baigusieji. Gerai, kad palaikomas bendras ryšys. Jėzuitų gim-nazijos negalima charakterizuo-ti kaip uždaros sistemos. Yra palaikomi draugiški ryšiai su Ši-lutės Vydūno gimnazija, Miros-lavo vidurine mokykla. Keičia-mės ekskursijomis, dalinamės gautomis knygomis. Jau keli metai palaikomi bičiuliški ryšiai su Gdynios (Lenkijoje) jėzuitų licejumi, su viena Danijos ir P. Vokietijos mokykla.

Kalbėjosi Povilas Pukys

Įvairios žinios

Lietuvos žiniasklaidoje pas-taruoju metu gana agresyviai vy-rauja negatyvistinės nuostatos, at-virai ir ciniška propaguojamas smurtas, seksas, nusivylimas savi-mi bei savo krašto istorija. Kaip ELTA praneša (2001.IV.30) apie tai rašoma atvirame laiške, skir-tame Lietuvos prezidentui V. Adamkui. Laišką pasirašė trisde-šimt du menininkai, mokslininkai, dvasininkai, gydytojai. Kvie-čiama susimastyti apie Lietuvos ateitį, pradėti diskusiją, sukurti strateginę Lietuvos viziją, paruoš-ti tuo reikalu specialią deklaraci-ją, po kuria būtų pasirašyti daugelis įtakingų žiniasklaidos at-stovų, valdžios, verslo, mokslo ir meno žmonių.

Britanijos Londono Šv. Kazimiero parapijos bibliotekos vedėja VITA SVADERSKYTĖ atsisveikina su skaitytojais (pažymėt a kryžiu). (Žiūrėt aprašymą 4 psl.)

Mokykla ir bendruomenė

Užsienio lietuvių mokyklų vadovų ir mokytojų konferencija

ŽILVINAS BELIAUSKAS

Š.m. gegužės 10 d. „Pušies“ viešbutyje Vilniuje prasidėjo Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos respublikos vyriausybės organizuo-ta konferencija „Mokyklos ir bendruomenės sąveika, puose-lėjant tautinį identitetą“. Tai ne pirmoji tokio pobūdžio konfe-rencija. Anksčiau užsienio lietu-vių mokyklų mokytojai rinkda-vosi Vasario 16-tosios gimnazi-joje Hiutenfelde, kartą buvo su-važiavę į Seinus Lenkijoje.

Departamento direktorius R. Motuza, sveikindamas konfe-rencijos svečius, pažymėjo, kad kartais egzistuoja tam tikra riba tarp bendruomenės ir mo-kyklos. Tačiau stipri bendruo-menė – tai geresnės sąlygos mo-kyklos atsiradimui ir klestėjimui. Konferencija teikia puikią progą pasikeisti patirtimi, kaip šios problemos sprendžiamos įvairiuose kraštuose. Ne paslap-tis, kad vis dar trūksta veiksmingų metodinių priemonių to-kioms įvairioms sąlygoms dir-bančioms mokykloms.

Švietimo ir mokslo min. Al-girdas Monkevičius savo sveiki-nimo žodyje palinkėjo susirin-kusiems mokytojams ištermės ir sveikatos jų svarbiame darbe. Šiais globalizacijos laikais visiškai naujai iškyla tapatybės iš-saugojimo klausimas. Ministeris pažadėjo, kad konferencijos da-lyvių lankymosi Švietimo ir mokslo ministerijoje metu jos darbuotojai bus labai atidūs sve-čių klausimams ir pageidavi-mams.

PLB atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis taip pat atkreipė dėmesį į mokyklos ir bendruomenės santykį, pabrėž-damas jo glaudumo svarbą. Mo-kykla yra bendruomenės dalis ir nuo bendruomenės gyvenimo priklauso mokyklos gyvenimas. Būtinai nuolatinis abipusis bendradarbiavimas. Mokytojai turi dalyvauti bendruomenės darbe, nebijoti prisieiti ir kitų pareigų. „Jūs esate lietuviškumo išlaikymo fronto pirmosios li-nijose. Nuo jūsų pareina, kiek jaunimas žinos apie lietuvišką kultūrą, istoriją. Saugokite kal-bą, kad į ją nesiskverbtų visokia bjaurastis, su kuria mes susidu-riame čia, Lietuvoje, per žinia-sklaidą, pokalbius ir net šeimo narių pasisakymus. Pasigirsta net tokių posakių kaip 'nedarykite man presingo' arba 'viską spre-sime votavimu'. Kalba kinta kaip gyvas organizmas, bet tokiomis

bacilomis galima ją ir užmušti“.

Valstybinės kalbos inspecijos atstovė Danguolė Mikulė-nienė priminė, kad šie metai yra Europos kalbų metai. Jie sutei-kia daug knygų parodų metu susitikti su kitų šalių atstovais ir pasikeisti mintimis apie save, palyginti, kaip kitos tautos sprendžia savo kalbos puoselėji-mo uždavinius. Reikia pripažinti, kad mes esame šioje srityje nemažai pasiekę. Tačiau, iš vis-ko sprendžiant, informacijos amžius suduos kalbai didesnį smūgį nei pvz. spaudos draudi-mo metais. Labai svarbu, kiek žmonių pasaulyje kalba ir domi-si mūsų kalba. Tai kelia valsty-bės prestižą. „Kai matome, kaip noriai vaikai net ne iš lietuviškų šeimų kaimyninėse šalyse mo-kosi lietuvių kalbos, suprantame, kad valstybė turi autoritetą. Į jus žiūriu kaip į lietuvių kalbos ambasadorius“.

D. Mikulėnienė taip pat pristatė kompaktinį diską su lietuvių kalbos tarmėmis, kurį pa-rengė Lietuvių kalbos ir litera-tūros institutas. Jame tarmiškai apsakoma visa žmogaus gyven-mo aplinka ir buitis, kuri iliust-ruojama nuotraukomis. Yra ir angliškas vertimas. Šis kompaktinis diskas pasaulinėje parodoje Hanoveryje buvo apdovano-tas specialiu medaliu. D. Mikulėnienė Švietimo ir mokslo mi-nisteriui pažadėjo tiek nemoka-mų kopijų, kiek Lietuvoje yra mokyklų, o R. Motuza – kiek yra lietuviškų mokyklų už Lietu-vos ribų.

Atskiru žodžiu konferenciją sveikino ir Išeivijos instituto di-rektorius prof. dr. Egidijus Aleksandravičius, kuris po ka-vos pertraukos perskaitė idomų istorinį pranešimą apie šešias lietuvių emigracijos kartas pradedant nuo XVI a. iki dabar. Pranešimas jau buvo skelbtas per „Lietuvių studijų savaitę“ Hiutenfelde, ir E. Aleksandravi-čius atsiprašė tų, kuriems ji rei-

kėjo išklausti antrą kartą. Be to, šią tikrai idomią medžiagą galima rasti E. Aleksandravičiaus knygoje „Pracitis, istorija ir istorikai“.

Departamento direktoriaus pavaduotojas Steponas Kul-bauskas supažindino klausyto-jus su dabartine lietuviškų mo-kyklų už Lietuvos ribų padėtimi. Pateikė daug svarbios statis-tikos apie vidurines mokyklas, lituanistines mokyklas, lietuviškus fakultatyvus ir lietuvių kal-bos pamokas. Deja, jo pateikta medžiaga kalbėjo beveik vien apie į rytus nuo Lietuvos esan-čias mokyklas, su kuriomis De-partamentas daugiausia ir dir-ba. Buvo tik paminėta, kad JAV turi 16 lituanistinių mokyklų, kad jos egzistuoja Melburne, Buenos Aires, Sao Paulo ir ki-tur. Kasmet išleidžiama apie 1 mln. litų mokytojų, dirbančių užsienio lietuviškose mokyklo-se, atlyginimams ir pašalpomis. 100,000 Lt. išleidžiama vadovė-liams, žinyboms, žodynams ir ki-toms knygoms. Apie 100 – 150 vaikų iš užsienio gauna galimybę stovyklauti Lietuvoje.

Lietuvių etnografijos tyrinė-tojas, Romovus įsteigėjas, Lie-tuvos Filosofijos ir sociologijos instituto mokslo bendradarbis Jonas Trinkūnas, sekdamas Vy-dūno filosofija, pateikė praneši-mą „Tautinė kultūra ir tautinio identiteto išsaugojimas“. Jame nuskambėjo idomi mintis apie gimtųjų vietų žemių poveikį, ku-rio svarbą pabrėžė Vydūnas. Todėl pranešėjas siūlė kiek gali-ma dažniau lankytis protėvių žemėje.

Po pietų konferencijos daly-vių laukė susitikimai Švietimo ir mokslo ministerijoje bei ekskursija po prezidentūrą. Vakare – A. Adams baletas „Žizel“.

Rytojaus dieną – dar viena konferencijos darbo diena su naujais pranešimais, darbais grupėse ir susitikimais, kuriuos apvainikavo vakaronė „Gimti-nės dangaus visada laukiami“.

	KAIRYS BALTIC EXPEDITING	517 Fruitland Rd. Stoney Creek, Ontario Canada L8E 5A6 Tel: (905) 643-3334
	♦ Siuntiniai į Baltijos valstybes ♦ Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti Genei Kairienei (905) 643-3334 PRIMU SIUNTINIUS: TREČIADIENIAIS 4-6 v.v., KETVIRTADIENIAIS 10 v.r. 1 v.p.p. Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781 Algis Trumplikas (Vasagos raj.) (705) 429-2156 Bernardas Mačys (905) 632-4558	

LAISVOJE TĖVYNĖJE

REMIJA BITININKŲS

ELTOS/LGTIC žiniomis, Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcija piktinasi vyriausybės veiksmams, „galinčiais pakirsti šios veiklos pagrindus“, būtent nutarimą, kuriuo nuo birželio 1 d. asmenys, laikantys ar gabenantys daugiau kaip 50 kg cukraus, privalės turėti teisėtą įsigijimą patvirtinančius dokumentus (parduotuvės kasos čekį, sąskaitą ar pan.). Konservatorių frakcijos teigimu, tokia vyriausybės iniciatyva „paniekina ir žlugdo senas uogienių virimo ir bitininkystės tradicijas“. TS(LK) solidarizuojasi su bitininkais ir uogienių gamintojais, o liberalai ir socialliberalai vadinamiems biurokratams siūlo viešai atsisakyti medaus ir uogienių.

SKIRS LĖŠAS PAMINKLUI

Kauno savivaldybė skirs 24,000 litų lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno žūties vietoje (Lenkijoje) esančio paminklo sutvarkymui. Reikalinga atnaujinti užrašą, nuvalyti paminklą. Taip pat bus pasirūpinama prižiūrėtojo gydymu. Nuo 1936 m. Vytauto Landsbergio-Žemkalnio sukurtą paminklą bei muziejų-kėlėle bei lėktuvo sužalotas pušis prižiūri ir tvarko savo lėšomis Mislbožo miesto ir valstijos savivaldos. Kaip rašo ELTA/LGTIC, pernai buvo išleista Zenono Novopolskio knygelė „Mislbožo miško paslaptis“, kurioje pateikiami niekur neskelbti faktai apie lietuvių lakūnų, pirmą kartą perskridusių Atlantą, tragišką žūtį 1933 m. liepos 17 d.

IŠKILMĖS KARO AKADEMIJOJE

Gegužės 19 d. Lietuvos karo akademijoje prasidėjo iškilmingų renginių ciklas, skirtas Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienai paminėti. Kaip rašo ELTA/LGTIC, šventė pradėta rikiuotės aikštėje kariūnų paradosiomis pratybomis su ginklais, vėliav dainomis, LK pučiamųjų orkestro atliktais kūriniais. Vyko įvairios sporto varžybos, seminarai apie Lietuvos kariuomenės tradicijas ir perspektyvas, Lietuvos įsijungimą į ŠAS/NATO, dokumentinių filmų apie Lietuvos kariuomenę pristatymas. Surengtos ekspozicijos bei akademinių studijų programos pristatymai, norint visuomenę supažindinti su Akademijos programomis ir leidiniais.

MINĖJO NUO „AIDS“ MIRUSIUS

Gegužės 20 d. Lietuvoje buvo minima tarptautinė mirusiųjų

nuo AIDS diena, skelbia BNS/LGTIC. Lietuvos AIDS centras praneša, kad tai didžiausias pasaulinis AIDS tema skirtas renginys, kur mirusiųjų nuo AIDS minėjimo ceremonija vyks daugiau kaip 500 pasaulio bendruomenių. Lietuvoje buvo surengti koncertai, ekumeninės pamaldos Bernardinų šventovėje, vyko Tarptautinio pareiškimo pasirašymas, kuris bus pristatytas JT specialiajai sesijai. Ten birželio 25-27 d. vyks aukšto rango pareigūnų diskusijos apie ŽIV stabdymo veiklą. Nuo 1983 m. AIDS liga sirgę mirė daugiau kaip 22 mln. žmonių, dabar pasaulyje su ŽIV/AIDS gyvena daugiau kaip 36 mln. Lietuvos AIDS centro duomenimis, Lietuvoje yra 299 ŽIV užsikrėtę asmenys, iš kurių 29 mirė.

SULAIKYTAS ŠNIPAS

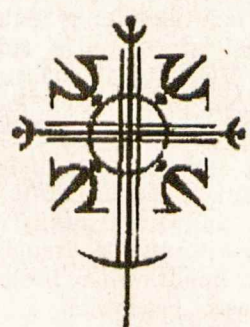
BNS/LGTIC praneša, kad Valstybės saugumo departamentas (VSD) ir Generalinės prokuratūros pareigūnai gegužės 21 d. Vilniuje sulaukė šaulietį Eugenijų Joniką, kuris įtariamas šnipinėjimu bei valstybės paslaptį sudarančių žinių perdavimu užsienio valstybės žvalgybai. Jis, dirbęs VIDAUS reikalų ministerijos struktūroje, buvo susipažinęs su krašte taikoma operatyvinio darbo praktika ir ruošėsi surinktas žinias perduoti svetimos valstybės specialiosioms tarnyboms. Šnipinėjimu užsiėmęs savo iniciatyva ir ieškojęs užsienio ryšių, jam gresiantį bausmę priklausys nuo teismo sprendimo, tačiau jis gali būti apkaltintas valstybės ir valstybės paslapties išdavimu. E. Jonikui iškelta baudžiamoji byla, vyksta parengtinis tardymas.

KRITO LĖKTUVAS

Gegužės 27 d. į Kuršių mاریas nukrito lėktuvas su 5 žmonėmis, rašo BNS/LGTIC. Neringoje pramogavusi šeima su lakūnu liko gyvi. Kauno aeroklubui priklausantis lėktuvas ST 10 nukrito tik pakilęs iš Nidos oro uosto. Lėktuvas nenuskendo, nes krito 200-300 metrų nuo Nidos krantinės, kur yra seklu. Lėktuvą iš pakilimo tako į šoną nubloškė galingas vėjo gūsis, ir lakūnas nebegalėjo suvaldyti lėktuvo, kuris tada krito į vandenį.

PRIMINTOS TAISYKLĖS

Kaip rašo BNS/LGTIC, Lietuvos seimo Etikos ir procedūrų komisija, nagrinėjusi skundus dėl parlamentarų elgesio, seimo nariams išplatino pareiškimą, kuriame jiems primenamos „gero elgesio“ taisyklės. Pabrėžta, jog jie turi elgtis sąžiningai balsuodami, nekalbėti posėdžių metu nešiojamais telefonais, nepraleidinėti seimo, komitetų ir komisijų posėdžių, neperžengti etikos normų viešuose pareiškimuose. RSJ

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Alytaus Panemunės merginų choras „Aušra“ koncertuoja Britanijos Londono Šv. Kazimiero šventovėje

Jubiliejinės Mišios Britanijos Londono lietuvių šventovėje. Iš kairės: vyskupas P. Baltakis, OFM, arkivysk. dr. J. V. Bulaitis, mons. Keith Baltrop, kun. P. Tverijonas

Lietuviai Didžiojoje Britanijoje

Parapijos sukaktis

Balandžio 22 d. Šv. Kazimiero parapija Londone atšventė savo gyvavimo šimtmetį jubiliejų. Per šimtą metų Šv. Kazimiero parapijos žmonės nešė aukštai iškeltas vėliavas Dievui – tautai – lietuvių bei. Jeigu šandien Londonas lietuviškas, tai šios parapijos nuopelnas.

Iškilmingasis Šv. Mišias koncelebravo arkivysk. dr. Jonas Vytautas Bulaitis, apaštalinis nuncijus Albanijai, vysk. Paulius Baltakis, OFM, mons. Keith Baltrop – vyskupijos vikaras Rytų Londonui (atstovavo Westminsterio kardinolui Cormac Murphy-O'Connor), kun. T. C. Hutton – Šv. Jono Krikštytojo parapijos klebonas ir savasis klebonas kun. Petras Tverijonas.

Jubiliejinį iškilmingųjų Mišių pamokslą pasakė vysk. Paulius Baltakis, OFM. Žvelgdamas į šventovėje esančius maldininkus, sakė: jam labai džiugu matyti tiek daug Lietuvos jaunimo, kuris dabar gyvena Londone ir jungiasi į lietuvišką parapiją.

Po iškilmingųjų pamaldų visi garbingieji parapijos svečiai bendravo su maldininkais. Po to vyko į netoliese esančią salę „York-Hall“, kurioje vyko jubiliejiniai parapijos pietūs. Dalyvavo 230 žmonių.

Pobūvio metu kalbėjo arkivysk. dr. J. V. Bulaitis (užaugęs Šv. Kazimiero parapijoje), vysk. P. Baltakis, OFM, mons. Keith Baltrop. Lietuvos ambasada atstovavo Laima Paleckienė (ambasadoriaus žmona), Ričardas Degutis – pirmasis ministras. Ambasados vardu kalbėjo Tomas Sikorskis – generalinis konsulas. Be to, sveikino anglikonų Kenterburio arkivyskupo atstovas Collin Menzies, Britų-lietuvių draugijos pirmininkas (pirminis britų ambasadorius Lietuvoje) Michael Peart (prieš karą britai Lietuvoje neturėjo ambasadoriaus).

Parapijos menininkai-dainininkai pobūvio dalyvius palinkmino lietuviškomis dainomis. Parapijos klebonas kun. Petras Tverijonas išreiškė padėką visiems dalyviams, perskaitė sveikinimus iš kun. dr. S. Matulio, MIC, kun. dr. Jono Sakevičiaus, MIC, iš Čikagos, Londono miesto Tower Hamlets mero Soyful Alom.

Kun. P. Tverijonas baigė oficialių pietų programą, kvietė visus toliau tęsti programą dainomis ir net šokiais. Pobūvis tęsėsi dar apie porą valandų. Dainą „Kur gimėm, augom, kur žemė šventa“ užsibaigė Šv. Kazimiero parapijos šimtmetis, prasidėjo antrasis.

Parapijos biblioteka

Prieš penktą metų atvykusi jauna lietuvaitė-lietuviškos literatūros gerbėja Vita Svaderskytė ėmė tvarkyti ir vadovauti parapijos bibliotekai. Per porą metų ji pasidarė reikšminga parapijos gyvenimo dalimi, atsirado naujų knygų iš dabartinių Lietuvos leidėjų. Vitos Svaderskytės dėka atsirado didelis

knygų skaitytojų būrys.

Be to, Vita buvo ne tik bibliotekos vadovė, bet ir didelė parapijos bei skautų veikėja. Negalėdama nugauti Tėvynės ir saviškių ilgesio, išvažiuojo prieš Vėlykias atgal į Lietuvą. Parapijos biblioteka liko našlaitė. Linkime Vitai sėkmės ateities darbuose Lietuvos padangėje.

„Aušros“ merginų choras

Šiais metais Verbų sekmadienis buvo labai nepaprastas londoniečiams. Britanijoje besilankantis Alytaus Panemunės vidurinės mokyklos merginų choras „Aušra“ aplankė ir Londono Šv. Kazimiero parapiją. Choro 48 merginos. Jam vadovauja muzikos mokytoja Birutė Eišmantienė, akomponitorė metodininkė Jūratė Nastulevičienė.

„Aušra“ giedodavo per Verbų sekmadienio pamaldas. Po jų šventovėje davė koncertą – atliko net 18 dainų ir giesmių. Tos dienos pamaldose dalyvavo apie 350 asmenų.

Šventovėje skambėjo dainos ir giesmės, palydimos kanklių ir smuiko garsų, o klausytojai atsidėjo „Aušrai“ griausmingais plojimais... Užbaigiant koncertą, visiems kartu giedant „Lietuva brangi...“ daugelio skruostais riedėjo ašaros, įskaitant ir choro vedėją.

„Aušros“ choras 1997 m. dalyvavo pasauliniame chorų festivalyje „Cari Sull Aventino“ Romoje ir per audienciją pas Šv. Tėvą jam giedodavo. Šv. Tėvas su „Aušra“ nusifotografavo.

S. Kasparas

Prie lietuviško stalo „WaterCan“ renginyje Otavoje (iš k.) Lietuvos ambasadorius Kanadai Rimantas Sidlauskas, latvių ambasadoriaus žmona Mara Lusis, Elė Jurgutienė, LR ambasados ministras-patarijas Vaidotas Verba, Astra Sidlauskienė, LR ambasados I-oji sekretorė Sigrda Mulevičienė, LR ambasados kanceliarijos vedėja Ramunė Zitikienė

Otavoje „WaterCan“ renginyje gegužės 4 d. Elė Jurgutienė vaišina savos gamybos koldūnais. Jai talkina LR ambasados Kanadoje I-oji sekretorė Sigrda Mulevičienė

Degti ryškiai...

(Atkelta 3-čio psl.)

– gelgaudiškių gyvenimas, rūpesčiai, naujų talentų gėlmės literatūriname priede „Brydės“. Ji aktyviai rūpinosi leidžiant jaunųjų literatų J. Jakštės ir V. Sidlauskos knygeles, rūmų dvaro tvarkymo organizavime, rūmų dvaro papėdėje surengtose J. Marcinkevičiaus poemos „Mindaugas“ skaitymuose, Poezijos muzos popietėse, lauko ir gamtos prieglobsty (Linės išmonė) pirmąkart surengtas gitaristų vakaras ir įsteigtas jų klubas.

Tokie paprasti, įprasti šių žmonių gyvenimai, šviečią nepaprastu noru išdalinti save, degti ryškiai, kaip ir trumpai...

Hamilton, Ont.

HAMILTONO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS „ĄŽUOLAS“ birželio 10 d. žvejų ir medžiotojų klubo Giedraitis patalpose rengia gegužinę (pikniką). Bus įdomi linksmų dainų programa ir skanūs maisto. Kviečiami gausiai dalyvauti ne tik vyresnio amžiaus svečiai, bet ir jaunos šeimos su vaikais. D.G.

Ottawa, Ont.

JAU SEPTINTUS METUS iš eilės daugelis Otavoje įsikūrusių ambasadų dalyvauja renginyje, kurį organizuoja labdarą organizacija „WaterCan“. Kiekvienos valstybės atstovai vaišina savais tradiciniais valgiais bei gėrimais. O surinktos lėšos skiriamos kraštų, kurioms stinga geriamo vandens, gyventojų aprūpinimui gėlu vandeniu.

Šįmet toks renginys įvyko gegužės 4 d. Parlamento rūmuose. Lietuvos Respublikos ambasada Otavoje taip pat jame dalyvavo, padedant vietos lietuviams. Be garsaus lietuviško sūrio ir puikaus Utenos bei Kalnapilio alaus, svečiai galėjo paragauti ir otaviškės E. Jurgutienės pagamintų virtinukų su mėsa (koldūnų), susilaukusių daugybės pagyrimų. Dėkui Toronto ir Hamiltono šeiminkėms, parūpinusioms saldumynų: lietuviškų „grybų“ bei didžiulį šakotį. Pastarasis sukėlė didelį susižavėjimą ne tik savo skoniu, bet ir išvaizda. Vakaras buvo įspūdingas. Tokie renginiai – puiki proga supažindinti žmones su sava tauta ir tradicijomis. Kor.

LITUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

LB rytinės Connecticut apylinkės metinis susirinkimas įvyko vasario 4 d. Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolyno patalpose Putname. Šio miesto vardu anksčiau vadinosi ši LB apylinkė, pakeista nauju vardu prieš dvejus metus. Šiai apylinkei priklauso minėto vienuolyno seserys, Vilda Marija, Palaimintojo Jurgio Matulaičio slaugos namų gyventojai, Putnamo apylinkėje gyvenantys tautiečiai, o taip pat iš Quaker Hill ir Ashford vietovių. Susirinkimui pirmininkavo V. Alksninis, sekretoriavo R. Drazdauskas. Buvo padaryti apylinkės pirmininko, išdinko ir kontrolės komisijos pranešimai. Pažymėtina, LB apylinkės valdybos pirmininkas dalyvavo Lietuvos prezidento priėmimo Niujorke, Lietuvos generalinio konsulo Niujorke P. Anuso išleistuvėse į Lietuvą. Valdybos rūpesčių į Lietuvos bibliotekas, muziejus ir mokyklas pasiūsta 2000 svarų knygų ir žurnalų. Apylinkės nariai stipriai remia lietuvišką spaudą, patys prenumeruodami ir kitiems užsakydami lietuviškus laikraščius. Valdyba ir atskiri apylinkės nariai rašo laiškus ir siunčia telegramas Amerikos prezidentui ir kongreso nariams, prašydami Lietuvai pagalbos. Apylinkės tautiečiai uoliai dalyvauja sėselių vienuolyno patalpose vykstančiuose koncertuose ir kituose renginiuose. Susirinkimas paliko tą pačią valdybą kitai kadencijai šios sudėties: pirm. V. Alksninis, vicepirm. J. Rygelis, sekr. R. Drazdauskas, išd. J. Bružas, visuomenės, socialiniams ir specialioms reikalmis – R. Taunienė, B. Kondratas, M. Drazdauskienė. Kontrolės komisija: B. Ignienė, E. Kondratienė ir M. Noreikienė.

Australija

Birutė Prašmutaitė, Australijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkė, „Mūsų pastogės“ ž.m. 15 nr. laidoje dalinosi savo mintimis su laikraščio skaitytojais. Ji ypač džiaugiasi, kad LB krašto valdyboje dalyvauja dvi narės Irla Stazdauskienė ir Ilona Hahn, naujos ateivės iš Lietuvos. Nauja ateivė Joana Diburienė išrinkta į Australijos lietuvių katalikų federacijos valdybą. „Mūsų pastogės“ redaktorė Marija Geštaitienė ir „Tėviškės aidų“ redaktorė Rita Baltušytė taipgi yra naujos ateivės, o taip pat „Jaunžinių“ redaktorius Šarūnas Vaitkus. Naujasis Melbourne klebonas kun. Egidijus Arnašius irgi senesniai atvykęs iš Lietuvos. Pasak pirmininkės, naujų ateivių bendravimas su Australijoje gimusia lietuvių galėtų būti naudingas abiem pusėm. Pirmieji savo lietuvišką patirtimi galėtų praturtinti čia gimusių lietuvių gyvenimą, o pastarieji galėtų naujuosius ateivius supažindinti, kaip geriau prisitaikyti prie naujų sąlygų. Ta proga ji pristato ir Australijos lietuvių bendruomenės valdybos sudėtį: pirm. B. Prašmutaitė, vicepirm. B. Stankūnavičius, vicepirm. švietimo reikalmis I. Stazdauskienė, sekr. I. Hahn, išd. Br. Zumeris, Australijos jaunimo sąjungos pirm. M. Savickaitė.

Lenkija

Punsko lietuvių kultūros namai balandžio 29 d. minėjo 45-rytų metų veiklos sukaktį, kaip skelbia BNS žinios. Į iškilmės atvyko laikinasis Lietuvos patikėtinis Lenkijoje Giedrius Puodžiūnas, Lietuvos generalinė konsulė Varšuvoje Irena Valainytė. Kultūros namų direktorė Jūratė Kardauskienė savo kalboje pažymėjo, kad 1956 m. įsisteigęs šis lietuvių kultūros židinys tapo ir kultūrinis, ir ūkinis susitikimų vieta. Jo steigėjas buvo Petras Rolofas, jo motina Sofija Hofnerienė, Punsko krašto veikėjas Juozas Maksimavičius, Vincas Valinčius, Viktoras Jankauskas ir kiti. Pasak direktorės, anais laikais kiekvieną sekmadienį susirinkdavo žmonės iš Punsko lietuvių kultūros namus pasiklausti pasakaitų apie Lietuvos praeitį ir jos kultūrą. Čia taipgi vyko knygų, audinių parodos, lietuviškos vestuvės su visais tautiniais papročiais. Veikė taip pat plačiai žinomas choreografinis „Jotvos“ ansamblis, mišrus choras „Džukija“, kaimo kapela „Klumpė“. Taipogi punskiečius žavėjo „Linksmieji subatvakariai“, humoristinė laudies grupė „Piemenukas“, estradinė grupė „Punia“. Lietuvių kultūros namuose per praėjusį laikotarpį darbavosi apie 30 instruktorių. Meno grupės vadovavo 37 vadovai. Koncertuota po visą Lenkiją ir Lietuvą, Prancūziją, Kanadą bei JAV.

Britanija

Bradfordo lietuvių Vasario 16-tąją ir Kovo 11-tąją šventė vasario 18 d. klubo „Vytiš“ patalpose. Minėjimą pradėjo J. Gerdžiūnienė. Pasveikinusi susirinkusius, paskaitė pakviestą K. Kaktavičių. Pastarasis perėjo svarbesnius Lietuvos istorijos įvykius, primindamas žiaurų sovietinės okupacijos laikotarpį, sustodamas ir prie dabartinio Lietuvos gyvenimo. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Po to pasivažiinta užkandžiais su kavute. Buvo ir loterija, kurios pelnas skirtas minėjimo išlaidoms padengti. Po vaišių dar ilgai pabendrauta ir išskalbėta rūpimais klausimais („Europos lietuvių“ 2001 m. 4 nr.). J. Andr.

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas

(905) 545-8868

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje.

isikūres nuosavuose namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIU

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.25%
santaukas 2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius 3.50%
180 dienų indėlius 3.50%
1 m. term. indėlius 3.60%
2 m. term. indėlius 3.75%
3 m. term. indėlius 3.85%
4 m. term. indėlius 4.10%
5 m. term. indėlius 4.75%
RRSP ir RRIF (Variable) 2.50%
1 m. ind. 3.85%
2 m. ind. 4.00%
3 m. ind. 4.10%
4 m. ind. 4.25%
5 m. ind. 5.00%

PASKOLAS

Asmeninės nuo 7.80%
nekl. turto 1 m. 6.65%

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
• Narių santaupos apdraustos TALKOS atsigalos kapitalu
3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus „Talkoje“

MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE

TINKLALAPIS: www.talka.net

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠCIAPEDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
- ♦ PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŲ PRIEŽIŪRA

PRIMAME LIGONINIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176

X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541

X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Toronto "Gintaro" ansamblio koncerte Anapilyje gegužės 26 d. studentų grupė užbaigia šokį
Nuotr. D. R. Puterių

"Po malūno sparnais" koncerto ispūdžiai

Toronto "Gintaro" ansamblio 45 metų gyvavimo jubiliejinę šventę Anapilio sodyboje Mississaugoje

IRENA ROSS

Tik įžengę pro duris į Anapilio salės prieangį žmonės pajuto laukiamos programos atmosferą ir skubėjo užimti vietas prie papuoštų stalų, išdėstytų erdvios salės pakraščiuose, nes drauge su scena grindys viduryje salės buvo skirtos gausių šokių tautiniams šokiams.

Šis koncertas buvo skirtas "Gintaro" 45 metų sukakčiai. Ją "Gintaras" pasiekė 2000-ais metais, bet dėl tų metų vasarą įvykusios XI Tautinių šokių šventės Toronte/Mississaugoje sukakties šventė koncertas buvo atidėtas ir įvyko š.m. gegužės 26 d.

Prieš koncertą, pavarčius programą ir atkreipus dėmesį į paskutinį lapą, galima buvo susidaryti vaizdą apie šio ansamblio dydį ir veiklos mastą vien paskaičius kiek mokytojų, jų padėjėjų, muzikos žmonių ir kitų pagalbiniųjų veikia šiuo metu – arti 30 pavarčių!

Ansamblyje yra keturios pastovios šokių grupės, uoliai repetuojančios kas savaitę: pradedančiųjų vaikų (mok. Nida Slapšienė), jaunesniųjų vaikų (mok. Aldona Bubulienė), vyresniųjų vaikų (mok. Ramona Yčienė ir Vida Tirilienė), studentų (mok. Gintarė Sinkaitė ir Rita Karasiejiene, akomponiatorė Audronė Šarpytė). Koncerte pasirodė ir veteranų grupė, susidedanti iš tėvų ir net senelių, repetuojančių specialiomis progoms.

Taigi per dvi valandas šio koncerto stebėjome minėtas grupes šokant ir paskirai ir grupėmis susijungus. Choreografija pynėsi labai sklandžiai. Vienam šokiui baigiantis, sekančio šokio šokėjai tuojau užpildė ir sceną, ir salę. Muzikai keičiantis kilo kojos, paklusiosios aiškios, smagiai atliktos muzikos taktų, keturių asmenų kapelos (vad. Teodoras Pabrėža) dėka. Keliems šokiams buvo naudojamos Lietuvoje paruoštos muzikinės juostos.

Programoje aiškiai pastebima dabartinės Lietuvos įtaka repertuarui. "Gintaro" ankstyvoje jaunystėje būdavo atliekami vien šokiai, atsivėžti iš ankstyvesnės nepriklausomybės šokių skrynios. Dabar pasirodymai pajavirinau vis naujais šokiais. Prie programoje atliktų 22-jų šokių buvo sužymėtos

pavardės vienuolikos skirtingų choreografų. Iš jų dvi pažįstamos iš ankstyvesnių laikų – J. Lingio ir M. Baronaitės.

Du šokiai, kurie savotiškai atkreipė dėmesį – nors žymiai greičiau šokami – priminė tradicinį kanadišką kaimo šokį "square dance", kur šokėjas-vadovas šaukia judesių eigą. Pirmoje koncerto dalyje tai buvo jaunių atliekamas Ketvirtainis: pasisveikinimas, varteliai, rateliai ir polka. Antroje dalyje tuo būdu studentai atliko Apvalainį: susipažinkim, maišymas, bendras tūras, atmaišymas. Publika šiltai reagavo į abu šokius.

Programa taip pat buvo praturtinta "Angeliuku" vienuolikos mergaičių studentų grupės atliekamam liaudies dainom, joms pačioms sau pritariant su liaudies instrumentais. Akordeonu akompanavo vadovė Nijolė Benotienė. Viktorijos Benotaitės kai kurių šokių ir dainų trumpi, sklandūs apibūdinimai pajavirino vakaro eigą.

Prie šventiškos aplinkos prisidėjo ir salės dekoracijos. Rimmo Paulionio meno dėka scenos papėdė puošė ir nuo salės balkonų kybojo didelės spalvingos liaudiškių motyvų dekoracijos. O centre lubų siūbavo keturi simboliniai šokių atvaizdai. Apšvietimas taip pat buvo vykusiai taikomas šokių ritmui.

Nors visos grupės savo šokius atliko pasigėrėtinai, daugiausia prakilio išliejo studentų grupė. Jie atliko aštuonis šokius ir prisidėjo prie kelių kitų šokių. Jų nuo vaikystės per daugelį metų įgauta patirtis buvo lengvai pastebima jų pasitikėjime, šokio atlikime, energijos išlaikyme ir nuotaikoje. Publika kelis kartus prisidėjo ritiminiu plojimu jų šokių ritmu.

Taigi tikrai džiugu pastebėti, kad juos seka net trys jaunesnės grupės, kurios galės palaipsniui užpildyti jų eiles, kai dabartiniai šokėjai sutiks užleisti jiems vietas. O jie gi irgi seka pavyzdžiu kelių prieš juos šokusių energingų šokių laidų. Žiūrovų tarpe buvo matyti ankstyvesni šokėjai, tikriausiai įvairiai išgyvenantys savo prisiminimus.

Programos baigmė – J. Lingio Malūnėlis užpildė ir sceną ir salę visais šokėjais (apie 150), kurie įdomiai įsijungė į šokį ir jį užbaigę susilaukė užtarnautų katučių. Tuoj po to Rasa Kurienė, ansamblio tėvų komiteto

pirmininkė, į sceną pakvietė visas mokytojas ir padėjėjas. Šokėjai jas apdovanojo gėlėmis ir dovanėlėmis. Ir šokėjai, ir publika parodė savo įvertinimą ilgamečiams ansamblio vadovams – dabartiniam jo globėjams – Ritai ir Juozui Karasiejams. Su jais drauge džiaugėsi jų sūnus Gintaras, šio vakaro programos kvieslys.

Genovaitė Breichmanienė, lietuvių tautinių šokių žinovė ir buvusi Hamiltono "Gyvataro" ilgametė vadovė, stebėjusi šią programą šio straipsnio autorei komentavo, kad viso ansamblio atlikimo darnumas ir drausmė liudijo Ritos Karasiejienės vairo tvirtumą.

Jubiliejaus proga šokėjas ir šokėjų tėvelis Ramūnas Saplys įnešė I. Pečiulienės iškeptą raguolį. Jo žvakutes uždegė keturi gintariečiai, kurie tebeprilauso ansambliui nuo pat įsteigimo: Juozas Karasiejus, Leonas ir Irena Baziliauskai, Danguolė Baziliauskienė.

R. Kurienė perskaitė G. Breichmanienės prasmingą sveikinimą "Gintarui". Po to sekė sveikinimai ir čekiai, remiantys "Gintaro" veiklą: nuo KLB Krašto valdybos pirm. A. Vaičiūno, KLB Toronto apylinkės valdybos pirm. D. Garbalius, dauguma jų negali užsiprenumeruoti didžiosios spaudos, kuri yra brangi, bet to, jiems nepriimtina dėl nerimto, bulvarinio pobūdžio, nei katalikiško laikraščio.

Sekantis "Gintaro" studentų grupės užmojis 2001 m. rugpjūčio išvyka į Meksiką dalyvauti ir atstovauti Kanadai tarptautiniame festivalyje. Kaip vakaro programa įrodė, šie šokėjai tikrai praturtins to festivalio programą. Tegyvuoja "Gintaras"!

Klaipėdos "Neptūnas"

Krepšinio komanda "Neptūnas" – tai reprezentacinė vyrų krepšinio komanda Klaipėdos mieste su savo giliomis tradicijomis ir istorija. 1962 m. vadinta "Maitas" komanda tapo Lietuvos čempionais. 1964 m. "Maisto" komanda buvo pervadinta į Klaipėdos "Neptūną" ir nuo to laiko jos pavadinimas nesikeičia. 1966 m. Klaipėdos "Neptūno" krepšininkai iškovojo Lietuvos "Žalgirio" draugijos čempionatą, o 1967 m. tapo vicečempionais.

Nuo 1970 m. komandoje buvo daug permainų, keitėsi treneriai ir žaidėjai, todėl geresnių rezultatų nebuvo pasiekta. 1975 m. miesto visuomenė pritarus, buvo pradėta formuoti iš pagrindų nauja "Neptūno" krepšinio komanda, kurios pagrindais tapo Klaipėdos miesto žaidėjai, kurie baigė studijas Vilniaus bei Kauno miestuose. Tai buvo jauni ir gabūs žaidėjai, kurių energija ir ryžtas per dvejus metus kito sportiniai rezultatai, iš kurių galima paminėti: Lietuvos spartakiada – III vieta, 1981 m. ir 1982 m. laikraščio "Sportas" vicečempionai, 1983 m. Sovietų Sąjungos profsąjungų (klubinių komandų) čempionai.

1988 m. komanda iškrito iš Lietuvos aukščiausiosios lygos, bet po 2 metų vėl į ją sugrįžo. Susikūrus Lietuvos krepšinio lygai, "Neptūnas" buvo pakviestas tarp 8 geriausių Lietuvos komandų dalyvauti šioje lygoje. Iš pradžių geras rezultatais komanda negalėjo pasigirti, bet palaipsniui gerėjo.

Geriausias "Neptūno" komandos pasiekimas 8 metų LKL gyvime – 2001 m. reguliariame sezone iškovota III vieta. Iš 10 LKL dalyvaujančių komandų "Neptūnas" eilę metų iškovojo V vietą.

"Neptūno" komandoje išaugo ir vėliau pasiekė gerų rezultatų eilę žymių krepšininkų: olimpinis, Europos ir pasaulio čempionas Modestas Paulauskas, olimpinis žaidynių Barcelonoje, Atlantoje ir Sidnyje bronzos medalių laimėtojai R. Vaišvila, S. Štombergas, E. Zukauskas. Šiuo metu į valstybinę rinktinę įtrauktas A. Macijauskas. Daug jaunų klaipėdiečių krepšininkų žaidžia kadetu, jaunių ir jaunių Lietuvos rinktinėse.

Jaunų talentų ugdymui daug dėmesio skiria V. Knašiaus krepšinio mokyklos treneriai, kurių auklėtiniai papildė "Neptūno" komandos žaidėjų gretas.

Klaipėdos krepšinio komanda "Neptūnas", pasirodusi dalyvauti ŠALFASS 50-mečio žaidynėse Toronte š.m. liepos 4-7 d.d.

SVEIKATA BESIRŪPINANT

Kaip apsisaugoti nuo užkrėtimo?

Galima drąsiai tvirtinti, kad per paskutinį šimtmetį paprastos rankų mazgojimas išgelbėjo daugiau gyvybių, negu kuri kita gydymo priemonė. Persalimas, gripas, apsinuodijimas maistu yra tik trys ligos, kuriomis galima užsikrėsti nuo kitos rankos ar "nuo rankos ant daikto, nuo daikto ant rankos". Rankas mazgoti po išvėties naudojimo yra ypač svarbu. Nors beveik visi sakosi taip darą, bet tikrumoje daugelis to nedaro. Kai kurie tik padrėkina pirštų galus. Amerikos Mikrobiologijos draugijos pravesiais naujaisiais tyrimais, pravesiais Niujorko Penn ir Grand Central geležinkelio stotyse, nustatyta, kad tik 49% išviečių naudotojų stabtelėjo rankas nusimazgoti po išvėties naudojimo. Čikaga buvo švariausias miestas, nes ten 83% rankas nusimazgojo, sekė San Francisco su 80%. Iš viso tik 67% amerikiečių mazgojo savo rankas. Kas žino, kiek žmonių namuose mazgoja savo rankas?

Mes visi būtomės sveikesni, gal net turtingesni, jeigu dažnai mazgotume savo rankas su muilu šiltame vandenyje. Vaikams nereikėtų taip dažnai praleisti pamokų, o suaugusiems nereikėtų praleisti tiek daug nedarbo dienų. Turėtume mažiau visokių skilvio negalavimų. Apginti nuo persalimo ligų jokios kitos priemonės nei megadotum vitaminų C geriausiai nepadės, kaip dažnas rankų mazgojimas muilu šiltame vandenyje. Ta priemonė pigi ir visiems prieinama.

Nėra reikalo prisipirkti kokių ypatingų rankas švarinančių medicininių gaminių. Iš jų maža nauda. Tikriausiai pastebėjote, kad maista ar maisto gaminius liečiantys asmenys dabar dėvi plastines pirštines ir ar pa-

Naujas būdas paremti laikraštį

Krikščioniškos minties, kultūros ir visuomenės laikraščio "XXI Amžius" kvietimas pasaulio lietuviams

Brangus Tėvynai,

Jūsų gimtasis kraštas – Lietuva yra sunkoje ekonominėje padėtyje. Žmonės yra nuskurdę, o ypač vargingai gyvena paprasti, dažniausiai tikintys žmonės. Dauguma jų negali užsiprenumeruoti didžiosios spaudos, kuri yra brangi, bet to, jiems nepriimtina dėl nerimto, bulvarinio pobūdžio, nei katalikiško laikraščio.

"XXI Amžius" redakcija skelbia akciją, kuri skatina pasaulio lietuvių pagalbėti Lietuvos žmonėms – suteikti jiems galimybę skaityti lietuvišką ka-

galvojote, kad ir jūs savo virtuvėje turėtumėt jomis apšarvoti. Tačiau plastmasinės pirštinės, kaip ir rankos privalo būti švarios. Štai kas jums būtina žinoti apie rankų mazgojimą:

Paprastas muilas ir šiltas vanduo yra auksinė priemonė rankoms mazgoti. Tai nesunkiai bakterijų, bet pašalina jas ir nuplauna į kanalizacijos vamzdžius. Gerai numazgoti rankas užtrunka 10-15 sekundžių. Mazgoti reikia delnus ir viršų, tarp pirštus bei panages. Labai nešvarias rankas bei panages patartina mazgoti su šepetuku. Taip pat šepetukas naudotinas po palietimo mėsos, žuvisienos ar vystyklų. Rankas gerai nusausinti reikia popieriniu rankšluostuku, švari medžiaginiu rankšluostu ar elektriniu pūstuvu.

Kada mazgoti rankas? Po apsilankymo išvėtyje, prieš ir po maisto pagaminimo, prieš valgį, po darbo darže ar rūsiu švarinimo, ar kito sunkaus darbo, po raštinės darbo, po vystyklų pakeitimo ir visuomet, kada jaučiate, kad rankos nešvarios. Sveikai galvojantis atras daugiau rankų mazgojimo progų.

Priešbakterinis muilas, kosmetiniai ar gydanys skysčiai, ar kitokie antiseptiniai gaminiai nėra geresni už paprastą muilą ar vandenį. Nėra įrodymų, kad jie apsaugotų nuo užsikrėtimų. Ligoninėse antiseptinis muilas yra reikalingas, bet ne jūsų vietėje ar virtuvėje.

Alkoholinės želatinos ar mikroorganizmų šalinančios šluostės nėra pakaitali muilui bei vandeniui. Tačiau jos gali būti naudingos keliaujant, kada nėra kitų švaros palaikymo priemonių. (Kalifornijos universiteto "Wellness letter" iš "Pensilinko" 2001 m. 2 nr.)

talikišką laikraštį "XXI Amžius". Jūs ar Jūsų tėveliai yra kilę iš kurio nors Lietuvos krašto, ir to krašto žmonėms būtų malonu gauti iš savo tautiečių kraštiečių nedidelę dovanėlę – laikraštį "XXI Amžius".

Tam mes sudarome palankias sąlygas: beveik pusę prenumeratos kainos ir laikraščio siuntimo į Jūsų nurodytą vietą, t.y. parapiją, išlaidų prisiima redakcija, o – kitą pusę prenumeratos kainos ir tų išlaidų sumokate Jūs. Redakcija įsipareigoja kas savaitę siųsti užprenumeruotą laikraščio kiekį į nurodytą parapiją, be to, kas būtų svarbu, to mėnesio, kuriam užprenumeravote laikraščius, paskutiniame numeryje įdėti įrašą, kad Jūs užprenumeravote N parapiją N laikraščio.

Minimalus užprenumeruotų laikraščių kiekis 5 egz., ir tada Jūs už vieno egzemplioriaus "XXI Amžius" (trečiadienio ar penktadienio numerio) prenumeratą Jums kainuotų tik 60 JAV dolerių. O apie Jūsų gerą valią sužinotų ir Jūsų kraštiečiai, ir visa Lietuva (net ir pasaulio lietuvių), nes, kaip minėjome, apie tai skelbsime kiekvieną mėnesį "XXI Amžiuje". Prenumeruoti galima ir didesnę kiekį laikraščių (tai mes irgi paskelbsime laikraštyje), be to, Jūs valia, kaip susikurstysite trečiadienio ir penktadienio numerius – svarbu, kad jų visus kiekis būtų ne mažesnis 5 egz.

Kviečiame pasinaudoti šios akcijos galimybe.

Jūsų užprenumeruotas kraštiečiams "XXI Amžius" – Jūsų nutrauktas ryšys su Tėvyne Lietuva.

"XXI Amžius" redakcija P.S. Čekį už prenumeratą galite siųsti mūsų atstovo Jungtinės Valstijose kun. Algirdo Palioko adresu arba "XXI Amžius" redakcijos adresu: a.d. 211, 3000 Kaunas, Lietuva. Ant čekio nurodyti prenumeratos mokesčio gavėją taip: Viešojo įstaiga "Naujasias amžius".

ŠALFASS 50-čio žaidynių rengėjų komiteto pirmininkai. Iš kairės – Alvydas Saplys (organizacinio k-to pirmininkas) ir Rimas Miečius (žaidynių k-to pirmininkas)

Sukaktuvinė sporto šventė

Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos 50-tis. Pasikabėjimas su jubiliejinį žaidynių pirmininkais – Alvydu Sapliu ir Rimu Miečiumi

– Išvijos lietuvių sporto mėgėjams šiais metais liepos 4-7 dienomis bus svarbi šventė. Kodėl ji rengiama Toronte?

– Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga (ŠALFASS) šiais metais švenčia savo veiklos 50-metį. Norėdami ne tik pažymėti šią ilgai išlaikytos veiklos prasmingą sukaktį, bet ir sudaryti progą išvijos sportininkams susiburti, pasportuoti įvairiose sporto šakose, sudominti jaunus ir vyresnius mėgėjus, jaunimą, kuriam kitais būdais gal ir sunkiau pabendrauti su savo kilmės draugais. Jaunimas mėgsta sportuoti, ir yra būtina tam sudaryti palankias sąlygas. Taip pat norima neužleisti nuo 1978 metų tęsiamos tradicijos kas ketletą metų rengti žaidynes, kuriomis visi domisi, o sportininkams suteikia ypatingą progą pasistengti. Rengiame Toronte pagal ŠALFASS suvažiavimo nutarimą, prisimindami pirmąsias žaidynes Toronte 1951 m., ir norėdami sportinę veiklą sustiprinti Kanadoje. Čia turime daug sportu besidominti lietuvių, gerų patalpų, nemažai organizacijų, įskaitant Kanados lietuvių jaunimo sąjungą, kurios gali padėti ruošos darbuose. O mūsų kolegoms JAV-se viešnagė Kanadoje nebrangi, palyginus JAV ir Kanados dolerį!

– Kurios šakos dalyvaus žaidynėse ir kas joms vadovauja?

– Pagrindinės šakos bus krepšinis ir tinklinis (vadovai – Rimas Miečius, tel. 416 234-0878 ir Mindaugas Leknickas, tel. 905 844-7000). Taip pat vyks teniso, stalo teniso, golfo, kėgliavimo, šachmatų ir stendinio šaudymo ("trap shooting") varžybos. Laukiame 650 dalyvių iš JAV ir Kanados, o ypatingi svečiai bus Klaipėdos "Neptūno" krepšinio komanda. Jie neseniai laimėjo trečią vietą Lietuvos krepšinio lygoje. Taip pat bus devyni tenisininkai iš Lietuvos ir vienas iš Hong Kongo.

Pagrindinės varžybų patalpos bus Humber College, prie Finch gatvės ir Highway 27. Teniso rungtynės vyks Thorncliffe Park Tennis Club (vad. Eugenijus Krikščionas, tel. 416 225-4385). Kėgliavimo varžyboms vadovauja Rimas Kuliauskas (tel. 766-2996). Toronto Golf Club vyksiančiomis rengtinėmis rūpinasi Juozas Šileika (tel. 416 243-9979). Stalo tenisas (vad. Pranas Gvilids, tel. 718 356-7871) ir šachmatai (vad. Vytautas Nasvytis, tel. 216 631-0210) vyks arba Humber College patalpose arba Toronto lietuvių Namuose. Dėl informacijos apie šaudymą skambinti Kaziui Deksnui tel. 905 332-6006.

– Kokiais kitais būdais bus paminėta ši sukaktis?

– Šios ŠALFASS sukakties proga yra leidžiamas 300 puslapių 50-mečio metraštis, kurį redaguoja Sigita Krašauskas. Visi yra kviečiami paremti šį prasmingą veiklą aukomis. Jos priimanamos "Paramos" kredito kooperatyve. Iki birželio 15 d. au-

kojusį pavardės bus spausdinamos šioje knygoje. ŠALFASS centro valdyba rengia sukaktuvinį pokylį Toronto Lietuvių Namuose liepos 6 d. Bilietus platina Audrius arba Regina Šileikos, tel. 416 767-6520. Kiekvieną vakarą vyks pabendraimai, apie kurių vietą ir laiką bus skelbiama vėliau. Žaidynių dalyviams skirtos Mišios įvyks Prisikėlimo šventovėje liepos 8, sekmadienį.

– Ar laukiate ypatingų svečių?

– Džiaugiamės, kad jau yra užtikrintas Klaipėdos "Neptūno" krepšinio komandos dalyvavimas, o pavienių garbės svečių tarpe ligšiol patvirtintomis žiniomis turėsime Lietuvos vyriausybės Sporto ministrį Rimą Kurtinaitį ir Lietuvos tautinio olimpinio komiteto pirmininką Artūrą Povilūną.

– Kokie yra šiuo laikų skubiausi rengėjų rūpesčiai?

– Mums šiuo momentu labiausiai rūpi, kad iš toliau atvykstantys užsakyti nakvynės. Kaip jau buvo skelbta, pagrindinis viešbutis bus "International Plaza Hotel", netoli Toronto oro uosto. Jame yra laikomas blokas kambarių už \$119 nakčiai "Lithuanian Sports Jubilee" vardu. Skambinti viešbutiui tel. 416 244-1711 arba iš toliau (nemokamai) 1-800-668-3656. Humber College bendrabutyje ne mažiau kaip penkioms naktnaktims (nuo liepos 3 iki liepos 8 d.) galima užsisakyti kambarį (vienam) su pusryčiais už \$33 nakčiai. Skambinti R. Miečiui tel. 416 234-0878. Už bendrabutyje reikės įmokėti dvi mokesčio iki birželio 15 d. Iš JAV siųsti \$55 dolerių "US Money Order" R. Miečiui (54 Burrows Ave., Toronto, Ont. M9B 4W7). Vietų skaičius yra ribotas. Raginame kuo greičiau pasirūpinti nakvyne.

Kita ruošos sritis, kuriai terminas jau baigiasi, yra skelbimai. Prašome visus, kurie nori įdėti skelbimą į žaidynių leidinį, artimiausiu metu skambinti R. Miečiui arba susiršti to juo elektroniniu paštu (rimmer1@sympatico.ca). Skelbimų kainos: \$500 už puslapį, \$300 už pusę puslapio, \$200 už ketvirtį, \$50 už vitizines kortelėse dydžio skelbimą. Čekius rašyti: "Aušra" Sports Club. Siųsti R. Miečiaus adresu.

– Ką dar pasakytumėt skaitytojams?

– Norėtume pasidžiaugti visų parodytu susidomėjimu šiomis žaidynėmis, tikimės kad visi, kas gali, ateis talkon arba bent būdami žiūrovais prisidės prie šio renginio. Svarbu tokius renginius paremti. Smagu, kad turime tiek jaunimo, kuris domisi ir bendrauja, per sportą palaiko ryšius su kitais lietuviams. Dėl naujausios informacijos prašome aplankyti ŠALFASS tinklalapį – www.salfass.com. Iki pasimatymo žaidynėse!

Kalbėjosi R. Jonaitienė

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., OLS., OLIP
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

Su Marija į naująjį tūkstantmetį

Tarptautinė konferencija "Marija – Motina ir Mokytoja"

PROF. KESTUTIS TRIMAKAS

Lietuvos marijonų provincija surengė dvi teologines konferencijas: pernai – Marijampolėje, o šįmet, balandžio 28-29 d., – Kaune tema "Marija – Motina ir Mokytoja". Šios antrosios konferencijos tikslas: 1. atkreipti dėmesį į Atpirkėjo Motinos vaidmenį šių laikų Bažnyčioje, 2. aptarti pasiaukojimo Jai reikšmę ir 3. apžvelgti į marijonų pamaldumo Marijai savitumus. Paskaitų temos atitiko šiuos tris tikslus. Paskaitas skaitė Liublino katalikų universiteto ir Lietuvos teologai. Konferencijai vadovavo Lietuvos marijonų provinciolas kun. dr. Vytautas Bričius, MIC. Įvadinį žodį tarė Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto dekanas mons. dr. Vytautas S. Vaičiūnas.

Dviejų tūkstantmečių žvilgsnis į Mariją

Kun. dr. Kazimieras Pek, MIC, skaitė paskaitą "Dviejų tūkstantmečių Marija". Pasinaudodamas kardinolo Yves Congar'o studiją, jis apžvelgė dviejų tūkstantmečių mariologijos istoriją. Pirmojo tūkstantmečio žvilgsnis į Mariją buvo daugiau iš Jos žemiško gyvenimo perspektyvos, o antrojo – iš dangaus perspektyvos. Pirmajame tūkstantmetyje buvo mėginama: 1. atkurti Marijos žemiško gyvenimo pilnesnį vaizdą, 2. gildinti temą, kad Ji yra naujoji Jieva, 3. visada mergelė, 4. visada šventa (ši tema vedė į Nekaltojo Prasidėjimo paslaptį), 5. pagrįsti ir patvirtinti, kad Ji yra Dievo Motina, ir 6. aiškinti, kad Ji yra Bažnyčios atvaizdas, tipas ir pavyzdys jos nariams.

Antrajame tūkstantmetyje visa teologija tampa vis labiau sisteminama, o mariologija – atskira jos šaka. Jėzuitas Suarez 1592 m. parašė pirmąjį traktatą atskirai apie Mariją. Puoselėjama Marijos privilegijų teologija: 1. Jos tarpininkavimas, 2. Nekaltasis prasidėjimas, 3. Dangun

paėmimas. Marijos temos gero kai atitruko nuo kitų teologijos šakų, svarstančių dieviškuosius asmenis ir Bažnyčią. Antrasis Vatikano susirinkimas pradėjo nagrinėti Mariją ne atskirai, bet sąlytyje su Kristumi ir Bažnyčia.

Žvilgsnis į Mariją ateityje

Prof. kun. Stanislovas Napierkowski, OFM, paskaitoje "Trečiojo tūkstantmečio Marija" kėlė du klausimus: 1. kokio žvilgsnio į Mariją reikia atsisaityti ir 2. kokiu žvilgsniu reikia į Ją žiūrėti ateityje. Praeityje, bent kai kuriuose Bažnyčios sluoksniuose, buvo įsigalėjusi nepriimtina Marijos samprata, būtent, tarsi Ji viena yra gailėstinga, o Dievas yra rūstus. Teologas Jungmann taip aiškino šios sampratos atsiradimą: senovės Europoje visgatai užsikrėtė arionų erezija, kuri Kristų laikė žmogumi, bet ne Dievu. Saugodamiesi tos erezijos, ispanai ypač pabrėžė Kristaus dieviškumą, ignoruodami Jį kaip žmogų, tarpininką tarp žmonių ir Dievo. Jo vieton tarpininkais buvo laikomi Jo Motina ir Šventieji. Gailėstingoji Motina buvo vaizduojama kaip žmonių apgyneja nuo Dievo Tėvo rūstybės, laužanti Jo rūstybės strėles, taikomas į žmones. Toks iškreiptas Marijos suvokimas yra klaidingas ir nepriimtinas. Mariją reikia suvokti 1. ne atskirai, bet visos teologinės tikrovės kontekste, ir 2. ją esant išganyto istorijos vyksme. Ji turi būti suprata kaip veikianti kartu su dieviškaisiais Asmenimis, pvz. vedanti pas Kristų su Šventąja Dvasia, nes juk yra pilna Šventosios Dvasios malonės.

Kitoje paskaitoje tema "Marija – krikščioniškojo dvasingumo pavyzdys" prof. Napierkowski Švč. Marijos vaidmeniui suprasti panaudojo didžiojo teologo Hans Urs von Balthasar *Dievo dramos* idėją. Dievas Tėvas yra sukūrimo ir atpikimo dramos režisierius. Jo Sūnus Jėzus Kristus – pagrindinis veikėjas, šalia Jo – Jo Motina, o taip pat kiti. Pasaulis yra

Toronto "Gintaro" koncerte Anapilyje gegužės 26 d. veteranai šoka šokinį su vaikais

scena. Ši drama tęsiasi per visą žmonijos išganyto istoriją. Marija tebeveikia ir dabar. Kaip teigia teologas J. Ratzinger, Ji apsiereikia ir dabar ir yra mums krikščioniškojo dvasingumo pavyzdys ne tik būti pamaldiems, bet ir aktyviai veikti.

Apsireiškiančios Motinos rūpestis žmonėmis

Prof. kun. Kęstutis Trimakas šią temą plėtojo toliau. Savo apžvalgoje "Dievo Motinos Marijos apsiereikimai XX šimtmečiuje ir jų reikšmė žmonijai" jis teigė, kad Marija, Dievui leidžiant, veikia žmonių išganyto istorijoje dvasine motinyste Bažnyčioje, kartais net motiniškai rūpestį parodydama ypatingais apsiereikimais.

Panašiai tvirtino popiežius Jonas Paulius II Gvadelupės apsiereikimo vietoje 1990 m. pavadindamas Mariją "Evangelizacijos žvaigždę".

Vatikano Tikėjimo doktrinos komisijos prefektas kardinolas J. Ratzinger pripažino šiais laikais labai pagausėjus Marijos apsiereikimų. Į juos tenka atkreipti ypatingą dėmesį, nes apsiereikiančios Marijos žodžiuose atpažįstamas ir Dievo balsas (taip sakė Jonas Paulius II knygoje *Žengiant per vilties slenksčius*).

Šis popiežius, o taip pat ankstyvesnieji popiežiai, kaip Pijus XII, Paulius VI ir kiti, ypač atkreipė dėmesį į Lurdą ir Fatimą. Šiais laikais daug milijonų tikinčiųjų yra atkreipę dėmesį į įvykius Medjugorėje, Bosnijoje-Hercegovinoje. Jonas Paulius II ir daug vyskupų yra pareiškę viešai savo asmeninį įsitikinimą Marijos apsiereikimų tikrumu toje vietoje. Popiežius

(ir kiti) juos pavadino Lurdo ir Fatimos "tėsinu ir išpildymu".

Lurdas, Fatima ir Medjugorjė yra apsiereikiančios Dievo Motinos rūpestio vis ryškėjantis išsiliejimas žmones skatinančiais žodžiais, stebuklingais pagėjimais, atsivertimais ir kitomis Dievo malonėmis.

Taip tiesiog apčiuopiamai Dievo Motina veikia šiandien žmonių išganyto istorijoje. Jos tokia veikla ypač būtina dabar, kai skelbiama, jog "Dievas mirė" (Nietzsche), o žmonės nuogastavimo amžiuje (Kierkegaard) išgyvena beprasmybę (Frankl).

Pasišventimas Marijai

Konferencijoje dvi paskaitos buvo skirtos nagrinėti pasiukojimo Marijai reikšmę: viena – apie pamaldumo Marijai pavyzdžius, kita – apie Jai pasišventimo vaisius.

Kun. dr. K. Pek savo pranešime nurodė keletą pamaldumo formų: 1. Marijos pagerbimas (*vernerio*, anksčiau vadinamas *cultus hyperdulia*), 2. meilė (*dilectio*), 3. kreipimasis į Ją kaip sveikinimas (*Sveika, Marija*) ar prašymas (*Tavo apgynimo šaukiamės*), ar net kreipimasis į Dievą pagarbinant Jį ar dėkojant Jam, kad sukūrė Mariją, 4. pasiaukojimas Jai, Jai savęs patikėjimas, ir 5. sekimas Ja: gyventi, melstis, dirbti kaip Ji arba su Ja.

Kun. prof. K. Trimakas svarstė, kokie vaisiai neksta Marijai pasišventusiojo sieloje. Kristus yra Marijos idealas. Nuo pat Nekaltojo prasidėjimo Ji vis labiau panašėjo į savo Sūnų. O Ji tampa idealu Jai pasišventusiems asmenims: Ji padeda jam tapti panašiu į Kristų ir tuo

(Nukelta į 7-tą psl.)

Žurnalistų seminaras švedų sostinėje

Jame dalyvavo 114 žurnalistų, jų tarpe du iš Lietuvos

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Gegužės 11-13 d. Stockholme vyko tradicinis, jau septintasis, Šiaurės šalių laisvai samdomų žurnalistų (freelance) seminaras. Praėjusiais metais toks seminaras vyko Lahčio mieste, Suomijoje. Šiųmetinį seminarą Stockholme surengė skandinavų žurnalistų susivienijimas, Švedijos žurnalistų sąjunga, talkinant Kopenhagoje veikiančiam Šiaurės šalių žurnalistikos centrui ir Švedijos institutui. Seminare dalyvavo 114 žurnalistų, tarp jų – 47 iš Švedijos, 37 – iš Danijos, 13 – iš Suomijos, 8 – iš Norvegijos, po 2 – iš Lietuvos, Latvijos ir Sankt Peterburgo bei po vieną iš Islandijos, Estijos ir JAV. Lietuvai atstovavo šių eilučių autorius ir Vilius Kavaliauskas iš Vilniaus.

Puikiai organizuotas renginys vyko Stockholmo centre esančioje nedidelėje Langholmeno saloje. Sala ligi šiol išlikusi mažai urbanizuota, kadangi čia veikė dar XVIII amžiuje įkurtas kalėjimas. Aštuntame dešimtmetyje dalis kalėjimo pastatų buvo nugriauta, o likusiose – įkurtas egzotiškas, kalinių gyvenimo būti primenantis, tačiau šiuolaikinius patogumus atitinkantis viešbutis su muziejumi, taip pat kavinė, alaus restoranai, atsivertimais ir kitomis Dievo malonėmis.

Konferencijoje dvi paskaitos buvo skirtos nagrinėti pasiukojimo Marijai reikšmę: viena – apie pamaldumo Marijai pavyzdžius, kita – apie Jai pasišventimo vaisius.

Kun. dr. K. Pek savo pranešime nurodė keletą pamaldumo formų: 1. Marijos pagerbimas (*vernerio*, anksčiau vadinamas *cultus hyperdulia*), 2. meilė (*dilectio*), 3. kreipimasis į Ją kaip sveikinimas (*Sveika, Marija*) ar prašymas (*Tavo apgynimo šaukiamės*), ar net kreipimasis į Dievą pagarbinant Jį ar dėkojant Jam, kad sukūrė Mariją, 4. pasiaukojimas Jai, Jai savęs patikėjimas, ir 5. sekimas Ja: gyventi, melstis, dirbti kaip Ji arba su Ja.

Kun. prof. K. Trimakas svarstė, kokie vaisiai neksta Marijai pasišventusiojo sieloje. Kristus yra Marijos idealas. Nuo pat Nekaltojo prasidėjimo Ji vis labiau panašėjo į savo Sūnų. O Ji tampa idealu Jai pasišventusiems asmenims: Ji padeda jam tapti panašiu į Kristų ir tuo

(Nukelta į 7-tą psl.)

joje jie sudaro net 75%. Šitoks kontekstas taip pat kelia klausimus apie žurnalisto galimybes naudotis žodžio laisve, kai žiniasklaidos priemonės tampa visapimančių globalizacijos procesų dalimi ir sparčiai koncentruojamos.

Pagrindinę paskaitą – "Turtina spauda, skurdi demokratija" – skaitė iš Jungtinių Valstijų, Illinois universiteto, profesorius Robert McChesney. Jis kėlė galios koncentravimo ir galimybės manipuluoti visuomenės nuomone bei jos interesais problemą, remdamasis Amerikos, o taip pat ir Europos žiniasklaidos raidos praktika bei patirtimi. Galimybės svariai reikšti nepriklausomą nuomonę, pasak R. McChesney, mažėja. Žiniasklaidos koncentracija didėja, sąlygos reikštis veiksmingai demokratijai prastėja. Jis plačiai komentavo Italijos spaudos magnato Silvio Berlusconi rinkimų sėkmę neseniai pasibaigusiose rinkimuose ir įvertino kaip visuomenei pavojingą precedentą. Seminaro metu buvo pristatytas prof. R. McChesney nauja knyga švedų kalba.

Po pietų vykusiam simpoziume šias ir kitas problemas, drauge su prof. R. McChesney, diskutavo knygų autorė ir laisvai samdoma švedų žurnalistė Maria-Pia Boethius, Stockholmo universiteto žurnalistikos dėstytoja Kristina Riegert, PhD, Švedijos televizijos programų vadovas Johan Linden. Simpoziumui vadovavo rašytojas ir žurnalistas Mikael Loeffgren.

Kitą dieną darbas vyko grupėse. Seminaro dalyviai pagal savo polinkius rinkosi diskusijų temas: "Žurnalistika ir atvira visuomenė: atvirumas, žodžio laisvė, demokratija", "Ugdyti žurnalistikos kokybę ir žmoniškumą". Buvo rengiami seminarai straipsnių rašymo technikos, fotožurnalistikos, elektroninės žurnalistikos specifinėms problemoms aptarti. Latvijos žurnalistė Inara Žukovska ir Suomijos švedas Jan Winsloew dalijosi laisvai samdomų žurnalis-

tų darbo patirtimi Baltijos valstybėse, o Švedijos visuomeninės TV žurnalistas Peter Loeffgren pasakojo apie savo, kaip užsienio korespondento, patirtį.

Vakarais, po seminarinių diskusijų, vyko bendri pietūs, kurių metu susidarė progų plačiau pasikalbėti su kolegomis rūpimais klausimais ir asmeniškai susipažinti. Baltijos šalių žurnalistai gana aktyviai dalyvavo diskusijose, visiems žurnalistams panašias problemas pristatydami truputį iš skirtingų perspektyvų, apspresčius kitokios socialinės ir politinės patirties. Kolegos iš Skandinavijos Baltijos šalių ir Sankt Peterburgo žurnalistams buvo draugiški ir dėmesingi. Ypač entuziastingai skandinavai sutiko Lietuvos atstovų pasiūlymą ir pakvietimą 2003 m. seminarą perkelti į kitą Baltijos jūros krantą ir surengti jį Nidoje, su ekskursija į Karaliaučiaus kraštą. (2002 m. "frylans" žurnalistų seminaras numatytas Islandijoje).

Turėta ir malonaus laisvalaikio

Renginio metu vyko ne tik žurnalistų profesinės diskusijos su kavos ir pusryčių pertraukomis, bet ir buvo numatyta nuotaukiant laisvalaikio programa. Surengtos žurnalistų beisbolo varžybos, su alumi, sumuštiniais ir kitais užkandžiais pievėje, po atviru dangumi. Lietuvos atstovai žaidė vienoje komandoje su norvegais. Nors beisbolo lazdas rankose lietuviai laikė pirmą kartą, tačiau tai nesutrukdė Norvegijos žurnalistų beisbolo komandai patekti į baigmę. Čia tik po atkaklios kovos norvegams ir lietuviams teko pripažinti Švedijos pirmosios komandos pranašumą. Patiems žaidėjams varžybos buvo įdomios ir azartiškos, o žiūrovai – turėjo ką veikti (alaus ir sumuštinų). Apie pačių varžybų lygį – istorijai nutyli...

Kitą dieną žurnalistams buvo surengta žavinga ekskursija po Stockholmą autobusu ir laivu. Apyžiavome Stockholmo (Nukelta į 9-tą psl.)

Longholmeno sala, kurioje vyko Skandinavijos ir Baltijos valstybių žurnalistų seminaras. Centre – viešbutis, buvęs Stockholmo kalėjimas

Nuvytės žiedas

Č. SENKEVIČIUS

Nuskyniau raudoną gvazdiką.

– Skauda! – riktėlė gėlė.

Po žiedlapių palindės rytmečio spindulėlis apsisblausė. Kaip ilgai išliko tą vystanti žieda, įsmeigtą į išieginio švarko atlapą?

Tas klausimas nebebuvo toks svarbus palyginus su tuo, kuris staiga išliko man bežingsniuojant ir pasimatymą su Natalija. O jis buvo štai koks: kodėl save puošdamas turiu ką nors įskaudinti? Labai, oi labai norėjau įsitikinti, kad tas klausimas yra grynas nesąmonė. Niekaip nepajėgiau, o pamatęs pasipuošusią Nataliją dar labiau susierzinau.

– Ko toks nesavas šiandien? – paklausė mergytė.

Pykau ant savęs, kad nepavyko paslėpti tos keistos būsenos. O ką nors dėstyti jai apie puošnumą ir skausmą būtų buvęs beveik įžeidimas. Todėl buvau priverstas meluoti:

– Božė užsisėd... juk žinai, kad ne tu plauko esu...

Ką besakiau, ką bekalbėjau – pasimatymas buvo niūrus. Šį kartą visai nelaukai užkliuvo man ir ta jos auksinė apyrankė, tabaluojanti ant kairės rankos riešo, ne sykį matyta – nieko naujo – bet dabar, kai mergaitė tyrinėjo mano aptemusį veidą, toji brangi puošmena mane dar labiau erzino.

Natalija buvo graži. Kaip pasakų karalaitė, sau vienas pagaldavau. Jos žalsvai mėlynos didelės akys slėpė kažkokį neregėtą pasaulį, kuriame nieko kito nėra, o tik meilė, meilė man. Taip rodėsi ir tik taip jaučiau ir supratau. Tai didelė Dievo dovana, tikra brangenybė. Ir štai koks menkinėk šioji auksinė grandinė... Pasiteisinęs, kad niekaip jaučiuosi atsisveikinau iki kito karto.

O to kito karto nebebuvo. Kai rytojaus dieną nuėjau savo mergytę aplankyti, buto durys buvo užrakintos. Šiapus durų draikėsi kažkokie popiergaliai, suglamžytas seno laikraščio lapas, dar viena kita šiukšlėlė. Pašūrpau, o nuėjimas nemelavo – išvežė. Tarpdury čia pat sutikau kaimynę. Visą patvirtino raudonos ir išvertkos akys. Moteris palingavo galvą, užsidengė delnais veidą ir dingo už durų.

*

Po tos baisiosios trėmimo nakties kas tik galėjo dingo iš savo namų. Mano viršininkas, draugu vadinamas Božė, kitą rytą manęs nebesulaukė. Mane priglaudė klebonas ir pasakė:

– Saugokis, pikti laikai atėjo...

O kur buvus kur nebuvus ir šeiminiškė pridėjo:

– Visas miestas matė, kad su Natalija draugauji, paėmė ją, gali ir tave, pavydo čia nors saužiom semk...

NOVELĖ

Neilgai teko naudotis gerų žmonių globa. Po savaitės nuo tos baisiosios nakties dangų jau draskė vokiečių lėktuvai. Nusišovėsi tvarka subyrėjo. Paklusi radijo balsui, kviečiančiam grįžti į savo senus darbus. O tenai jau nei Božės, nei kitų dviejų to paties pakopos bendradarbių.

– Išdėvok! Rupūžės! Išverstaskūriai! – ką bekalbėjau, tie baisūs plūdimai užbaigė davė kone kiekvieną sakinį ar pokalbį.

– Iššaudyti visus be pasigailėjimo! – karščiausio kolega.

– O ką tu sakai? – spyrė prie sienos. Tylėjau ir nedrįsau pasakyti, kad mes neturėtume būti tokie patys kaip anie, kuriuos keikiame.

– Natalija sutvarkė, džiau-kis, kad išlikai, vyruti, – ironiškai įsiterpė kitas.

Liūdna. Pikta. Graudu. Širdį skrodė didelis skausmas, spėjau, didesnis už gėlės aimaną. Bet kur papuošalai?

Atsakymas kaip saulėtekis tarp miglų ėmė ryškėti, kai pavakare nuėjau į kapines. Tenai prie vieno, berods tik vakar suplito naujo kapo, stovėjo jauna moteris ir tyliai verkė. Prie jos šonų stipriai prisiliejė glaudėsi du mažyliai, nesuvokę, kodėl tėvelis čia, o ne namie, nesupratę, kodėl čia tiek daug gėlių ir vainikų, niekada nesužinoję, kas ant to balto kaspino užrašė žodžius... "tėvyne mylėjusiam lais-

vės kovotojui"... Krūptelėjau – o Viešpatie, kiek čia daug skausmo ir papuošalų!...

*

Liko dar vienas skaudus klausimas – kas pasiūlė Nataliją ištremti? Mergaitė nei turtina, nei politikuojanti. Tėvai mažazemiai, o ji pati, ką tik baigusi prekybos institutą, dairėsi darbo ir niekam neužkliuvo. Tik visada viskuo besidomintys kaimynai taip tiesiog ėmė ir nutarė: Natalija įskundė "frierierka". (Niekaip kitaip ji čia nebuvo vadinama). Šmaikšti, žaibuojančių akių žemaitė, amžinai ryškiai lakuotais nageliais, kaimynų žodžiais tarant, iš manęs norėjo kažko daugiau, negu tik dvi-prasmės pajuokavimų, kai mane šukuodavo, apipurkšdavo kvėpalais, pamasažudavo sprandą ir pečius. Ir pinigų už patarimą kažkaip ilgai nenoriai imdavo, tarsi jie būtų buvę nepageidaujama užtvara, kurios ji kaip įmanyma vengdavo. Kiek ji tų nuolatinių klientų turėjo, kiek neturėjo, bet vertėsi nebloginai. Bet kas kam svarbu – tomis dienomis geriausia laikysena buvo tyla. O man "frierierka" tebuvo tik gera kirpėja, kurią aplankyti retkarčiais reikėdavo.

Pradėjau tikėti, kad kaimynai nemeluoja. Štai ir ant kirpyklos durų pakabinta lentelė – "Uždaryta". Savaimė aišku – karas, praūžęs frontas. Kas gi tuo metu lankė kirpyklas? Bet ta lentelė vis kabojo ir kabojo, kol pagaliau kaimynai nutarė:

"frierierka" pabėgusi su rusais. Taip dalykai lyg ir pradėjo aiškėti. Bet ar ji įskundė Nataliją, šito net pagalvoti nedrįsau, nors aplinkiniai tuo tikėjo ir apie tai viešai kalbėjosi. Kai kurie vis pridėdavo žodį "rupūžės" arba "bjaurybė", kad teiginiai būtų kaip nors stipriau sustvirtinti. O iš tikrųjų nieko daugiau – tik skaudu prisiminti, galvoti, apie tai kalbėti...

Mano į griovį išmestas raudonas žiedas jau buvo nuvytęs. Šalia jo gulėjo užmuštas kareivis, papuoštas raudona uniformine žvaigždute, gal žymeniu už narsumą. O kaip labai norėjosi kitokių pavasario vaizdų! Čia buvo viskas sujaukta, sumaišyta iki širdies gėlių. Gal tenai Uralo kalnų papėdėje kas kita, toli nuo frontų, kur kas vakarą vaikučiai žvelgia pro langą ir vakarus ir laukia grįžtančio tėvelio?.. Kažkur Natalija, kažkur "frierierka". Dingo ir viršininkas Božė, kiti buvę bendraklasiai ir bendradarbiai. "Kur broliai, kur tavo draugai" – kliaikiai rėkė varnos aukštame eglyne. Pievoje ir tėviškės darželiuose sutviskėjo nauji žiedai. Skink juos ir puoškis viską pamiršęs, jei dar pajėgi, arba užsimerk ir jauskis laimingas.

*

Šv. Kazimiero parapijos salėje minėjome birželinio sukilimo dešimtmetį. Po ilgokų pranešimų, apibendrinančių istorinių tautos įvykių, susėdome prie stalo, kur buvo paruošta kava su pyragais ir pyragaičiais. Šalia

manęs atsisėdo trumpai kirptais plaukais, apvalaus veido raudonskrustis. Bent man nebuvo dar niekur matytas.

– Žiūriu, žiūriu, tas ar ne tas, – tarė nepažįstamasis ir šypsojosi kaip saulutė vaikų knygelėse.

– Survila būsite? – pasi-teiravo.

– Taip, – atsakiau. Tada jis paspaudė ranką, pasakė savo pavardę, bet taip neaiškiai, kad tik galūnė... "ėčius" išgirdau, ir tuoj pradėjo pasakoti – draugiškai, atvirai, tartum po daugelio metų būtų staiga suradęs koki giminaitį.

– Atsimenu jus, atsimenu, dirbote kelių valdyboje, tiesa? O aš prie bolševikių milicijoje, prie vokiečių policijoje, paskui dūmiau į kariuomenę, tupėjau belaisvių stovykloje Belgijoje, o dabar kaip matai čia. Tai tokia mano karo meto istorija. Klajūno benamio gyvenimas, ar ne?

– Panašus visų, čia sėdinčių, – pritariau atsidusęs.

– Taigi va, sėdime surengę minėjimą, o minime pačias baisiausias dienas; anas birželis juk buvo tikras siaubas; vieni kitus skundė, šaudė, tardė, trėmė...

– Trėmimai, trėmimai... – sušnibždėjau tarsi sau. Pašneko vas palingavo galvą. Atsiduso, turbūt ir jis ką nors prisiminė. Aš užsimerkiau, kad ryškiau išnirtų manieji prisiminimai. Ir, rodos, Natalija kaip gyva staiga ėmė ir atstisgoti šalia – ta pati auksinė grandinė! ant rankos, tas pats švelnus priekaištas, kad

esu nesavas... Minutėlė abu tylėjome, kiekvienas atskirai pasinėręs savuose prisiminimuose, kurių praūžęs dešimtmetis dar nebuvo įveikęs.

– Jei mane prisimenate, – staiga nutraukiau tylą, – tai gal pažinojote ir Nataliją Margelytę, mat draugavau kurį laiką, kol išvežė...

– Pažinojau... kaip nepažinosi... juk kartu dirbom...

– Kaip tai? – nesupratau, bet širdin kažkas gnybtelėjo.

– Visai paprastai, pone, – kažkodėl šitai kreipėsi, – bolševikams tarnavom, milicijoje, kaip sakiau...

– Negali būti, jūs kažką maišote! – šūktelėjau. Jutau, kaip veidai rausta, kaip pulsas smarkiau tvinkčioja.

– Juk ją ištrėmė, pats mačiau, kaimynai matė, – spyriausi bejėgiškai.

– Vaidinimas, pone, kitos Margelytės nebuvo... aš nemeluoju, aš žinau... tremtinių ešelonams ir tokių palydovų reikėjo...

Kaip drumzlina pavasario upė išsilieję skausmas ir apmaudą. O kaip tyčia čia pat prieš akis ant stalo – puikavosi gėlių puokštė, minėjimo rengėjų parūpinta. Rodos, nieko kito ir nebeliko, o tik erzinantis klausimas, ar pasaulyje dar yra kas nors tikra?..

Viduramžių vienuolė, aktuali ir dabar

INDRĖ ČUPLINSKAITĖ

Susidomėjimas Hildegard'a (1098-1179), viduramžių benediktine vienuole, yra palyginti didelis ir platus: įvairiausi žmonės domisi ja dėl labai skirtingų priežasčių. Per paskutinius 20 metų atsirado mokslinės ir populiarios medžiagos apie Hildegard'ą ir kartu per dvidešimt irauš jos muzikos (neįskaitant New Age variantų). Kodėl toks susidomėjimas ir kodėl dabar?

Kas buvo Hildegard von Bingen? Jinai buvo vienuolė, benediktinė, vienuolyno vyresnioji, teologė, rašytoja, pranašė, mistikė, pasauliečių ir dvasiškų patarėja, kompozitorė, dramaturgė, reformatorė, medicinos žinovė. Istorikai yra sudarę visą sąrašą sričių, kuriose ji pirmąją. Hildegard'a buvo vienintelė savo laikų moteris, kuriai buvo leidžiama autoritetingai kalbėti apie krikščionybės doktrinas; ji – pirmoji, gavusi popiežiaus leidimą rašyti teologinius veikalus, ji vienintelė viduramžių moteris, atvirai pamokslavusi dvasiškais ir pasauliečiams su pilnu Bažnyčios pritarimu; ji vienintelė XII a. dramaturgė, savo laikų kompozitorė; ji pirmąją mokslinė rašytoja, kuri apie lytį ir ginekologiją rašė iš moters perspektyvos.

Hildegard'a būtų buvusi ypatinga asmenybė bet kuriame amžiuje, bet juo labiau viduramžiuose, kai vyrai vyravo daugumoje gyvenimo sričių. Nors ji buvo veikli ir kūrybinga visoj eilės sričių, pažvelkime trumpai į jos teologinius veikalus, meną, ir jos muzikinę kūrybą.

Klausykite! Kartą buvo karalius sėdintis soste. Jį supo nuostabiai žavios kolonos, papuoštos dramblio kaulu, vaizduojančių garbingus karalius herbis. Tačiau karalius panorą pakelti nuo žemės mažą plunksną ir įsąk plunksnai skristi. Ši skrido, ne iš savęs pačios, – oras ją nešė. Štai aš tokia – plunksna, Dievo alsavimo nešama.

Hildegard'os gyvenimą giliai paveikė vizijos, kurias ji tu-

rėjo nuo pat mažens.

Iki penkiolikos metų aš daug turėjau regėjimų ir dalindavau juos su kitais. Šie nuorėbė klausdavo, iš kur tokie reginiai. Man pačiai kilo toks klausimas, ir sykį, kai sargau, paklausiau vieną iš savo auklių, ar ji irgi panašius dalykus regė. Kai ji atsakė 'ne', mane apėmė baimė. Dažnai savo pokalbiuose aš matydavau ateitį, kurią regėjau kaip dabartį. Bet kai pastebėjau klausytojų nuostabą, aš pradėjau mažiau prisitarti" (Vita Sanctae Hildegardis, II).

Jos kūrybinis gyvenimas prasidėjo, kai ji suprato, kad privalo apie savo regėjimus rašyti.

Ir taip įvyko... kai man sukako 42 metai ir 7 mėnesiai; dangus atsivėrė ir akinanti šviesa neapsakomo intensyvumo leidosi per visą mano protą. Ir tai uždegė mano visą krūtinę ir visą širdį, ne kaitino, bet šildė... (Scivias).

Meilės šviesoje Išmintis mane moko ir įsako pasakoti kaip aš patyriau šiuos regėjimus. Prabyti ne savo žodžiais, tiesioji Išmintis juos taria per mane ir man štai kaip: žmogau, išgirs šiuos žodžius ir tark juos ne pagal save, bet pagal mane ir mano įkvėptą; kalbėk apie save taip: kai mane dar formavo mano motinos išciuose, Jis mane paženklino šio, kio regėjimo galia... (Vita Sanctae Hildegardis, II).

Hildegard'a pradėjo rašyti. Rašė apie tai, ką regėjo, o tai, ką regėjo, buvo itin vaizdu ir spalvinga. Ji regėjo kalnus, kosminius kiaušinius, tvykojančios šviesos apskritimus, neapsakomo dydžio figūras, sienas ir kolonas.

Mums visa tai gali pasirodyti keista ir nesuprantama, gal net apsurdiška. Tačiau iš šių vizijų išplaukė teologiniai raštai. Scivias veikale, kurį rašė beveik dešimtmetį, aptariama Trejybė ir santykis tarp Dievo, žmogaus ir pasaulio. Beveik dešimtį metų vėliau Hildegard'a parašė knygą *Liber vitae meritorum*, kurioje gilvena žmogaus etinį gyvenimą ir galias, įtakojančias žmogaus veiksmus.

Paskutinis teologinis veikalas *De operatione Dei*, tai Hildegard'os kosmologija, kurioje ji parodo kaip intymiai susiję Dievas ir visa jo kūrinija. Jos regėjimai tiesiog buvo "vizualinė teologija". Ji mąstė pirmiausiai simboliais, o ne sąvokomis. O jos simboliai buvo ryškūs paveikslai. Pavyzdžiui, paskutiniame veikalė *De operatione Dei* Hildegard'a regė visatą; jos viduryje – žmogus; ji supa degantis raudonas apskritimas, kuris yra kosminis Kristus. Taip kūrinija pasirodo Dievo apsupta. Hildegard'a taip pat aptaria centrinių žmogaus vaidmenį visatoje ir pabrėžia, kad žmogus turi didžiulę atsakomybę prieš Dievą dėl savo elgesio su kūrinija.

Šiame pavyzdyje taip pat randame kai kurias temas, būdingas Hildegard'ai, kurios domina ir XXI amžiaus žmogų. Šioje vizijoje Hildegard'os apmąstytas ryšys tarp kūrinijos, žmogaus ir Dievo yra aktualus tiems, kuriems rūpi ekologiniai klausimai. Hildegard'os vaizdinis teologijos požiūris domina norinčius rasti alternatyvą intelekto persvarai, būdingai moderniam mąstymui. Feminizmo šalininkai vertina Hildegard'os, kaip moters, perspektyvą ir tai, kad ji naudoja nemažai moteriškų įvaizdžių – Dievas kaip motina, pasaulis – Kūrėjo išciuose, kūrinija – dalis Kristaus kūno.

Hildegard'os vizijos apibūdinamos ne tik žodžiu, bet atvaizduojamos ir iliustracijose. Mokslininkų nuomone, pati Hildegard'a nėra šių iliustracijų autorė, bet yra didelė tikimybė, kad tie paveikslai sukurti pagal jos nurodymus.

Hildegard'os muzika, anot jos pačios, išplaukė iš įkvėpimo, patirto per vizijas.

Šioje vizijoje aš supratau, be žmonių mokymo, pranašų raštus, evangelijas ir šventųjų bei kai kurių filosofų raštus... tuo metu aš taip pat sukūriau ir giedoju choralo giesmes Dievo ir Jo šventųjų garbei, nors niekas nebuvo manęs mokes, ir aš niekad nebuvau studijavusi neumų ar choralo (Vita Sanctae Hildegardis, II).

Muzika buvo kartinė dalis benediktinių gyvenimo. Kartu su vienuolėmis, kurioms ji vadovavo, Hildegard'a kasdien giedodavo vienuolių brevijorių. Benediktinių giedojimas yra malda; tai pokalbis su Dievu; tai kelias į atsivertimą. Per giedojimą kūnas vienijasi su siela: "Kūnas yra dvasios apsaustas, kuris turi gyvybingą balsą, ir todėl tinka kūniui, derinantis su siela, naudoti savo balsą – giedoti Dievo girus" (*Epistolarium*, 23). Giedodamos benediktinės igyvendina savo pasaulimą.

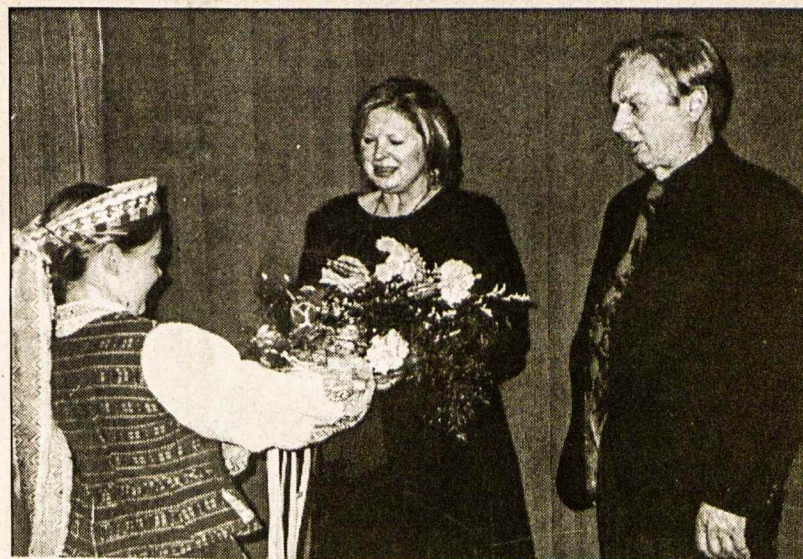
Šiokiame kontekste lengviau suprasti Hildegard'os giesmių svarbą. Ji kūrė muziką idant maitintų savo vienuolių dvasinį gyvenimą. Jos santykis su Dievu nebuvo tik protinis; ji regėjo ir girdėjo Dievą. Per savo meną ir muziką ji bendravo su Juo, ji rašė giesmes su viltimi, kad jos seserys taip pat augs savo santykiuose su Kūrėju.

Hildegard'a parašė 77 giesmes, daug iš jų Marijos garbei. Ji taip pat sukūrė muzikinį vaidinimą *Ordo virtutum*, apie dorybes. Jos muzika yra pasidariusi labai populiari pastaruju metu, įrašų skaičius vis auga.

Pasinaudota: R. Craine, *Hildegard: Prophet of the Cosmic Christ* (New York: Crossroad Publishing, 1997). B. Newman, ed. *Voice of the Living Light: Hildegard of Bingen and Her World* (Berkeley, University of California Press, 1998). A. Silvas, *Jutta and Hildegard: The Biographical Sources* (Pennsylvania, The Pennsylvania State University Press, 1998).

Los Angeles Dramos sambūrio spektaklis "Raudokit, svajonių debesys..." Iš kairės: Sesuo – Ramunė Vitkienė, Sofija – Vaida Kiškytė, Motina – Veronika Ragauskienė, valtyje rež. Olita Dautartaitė, prieš ją Demonas – Darius Udrys, Tėvas – Leonardas Mieladys, virš valties Čiurlionis – Amandas Ragauskas, Šviesusis – Rolandas Žukauskas

Po koncerto "Neringai" balandžio 9 d. Putname neringietė apdovanoja gėlėmis menininkus Laimą ir Darių Lapinskus, atlikusius programą

Rengėjos po gražiai pavykusio koncerto "Neringai" balandžio 9 d. Putname vienuolyne. Iš kairės: "Neringos" tarybos pirm. Regina Jagminienė, rėmėjų pirm. Gita Kupčinskienė, "Neringos" tarybos narė ir stovyklos vadovė Dana Grajauskaitė, koncertui rengti komiteto pirm. Aldona Prapuolenytė

"Raudokit, svajonių debesys..."

Šiaulių teatro aktorės bei režisierės Olitos Dautartaitės sukurtas scenos veikalas M. K. Čiurlionio tema ir suvaidintas Los Angeles Dramos sambūrio aktorių

teatrinė impresija "Raudokit, svajonių debesys..." – tai trumpas apmąstymas, tai bandymas atkurti dail. M. K. Čiurlionio – šio genialaus tautiečio svarbiausias gyvenimo akimiras, jo mintis, jo siekius ir tragizmą.

Šiaulių Dramos teatro aktorę Olitą Dautartaitę ir Los Angeles atvedė svarbus tikslas – paminėti M. K. Čiurlionio 125-ąsias gimimo metines scenoje kartu su Dramos sambūrio aktoriais. O. Dautartaitės parašytas ir jos pačios režisuotas veikalas prabyla į žiūrovus žodžiu, muzika ir dailė, sujungta į visumą teatrine išraiška.

Šis spektaklis veda žiūrovą Čiurlionio gyvenimo taku, pabrėždamas būdinguosius momentus – romantišką meilę Sofijai Kymantaiti, jo nuolatinį kūrybinį ieškojimą ir beviltišką pastangas pasiekti viršūnę – Ari žvaigždę.

Los Angeles teatro mėgėjai impresiją "Raudokit, svajonių debesys..." pamatė š.m. balandžio 21, 22 d.d. Šis spektaklis, nors skirtingas nuo visų kitų, matytų šioje scenoje, palietė žiūrovų širdis gilia mintimi ir nauja scenoje išraiška.

M. K. Čiurlionis savo muzikoje ir dailėje rėmėsi lietuvių liaudies dainomis, padavimais ir pasaulėžiūra. Šis spektaklis – pasaulėžiūra savo dvasia, detalėmis ir simboliais. Kastuko tėvai (Veronika Ragauskienė ir Leonardas Mieladys) – santūrus, bet labai rūpestingis, savo sūnų mylintys dūkiai.

Pačioje spektaklio pradžioje dailininko sesuo Jadvyga Čiurlionytė (Ramunė Vitkienė) atidaro krautinę medinę skryniją – Sofijos ir Konstantino gyvenimo lobyną, iš kurio sklinda šviesa. Tai pradžia kelionės į užburto žmogaus sielos labirintą, į tolimą praeitį, kuri naujai atgyjo jų abiejų laisčių ištraukomis ir trumpais bet dramatiškais dialogais.

Pirmoji impresijos dalis – optimistiška ir šviesi, nusako Sofijos ir Konstantino pirmą susitikimą ir romantišką meilę. Pagrindinių vaidmenų atlikėjai – Amandas Ragauskas ir Vaida Kiškytė šiuos momentus perteikia reikšmingais rankų prisilietimais, žvilgsniais ir laisčių ištraukomis. Pats džiugiausias ir prasmingiausias momentas – susitikimas Palangoje ant tilto, kurį vaizduojant skambėjo temperamentinga pjesė fortepionui, o ant sienos nušvito Palangos kopų vaizdas.

Išraiškia spektaklio metafora – medinis laivelis, kuris pažymi M. K. Čiurlionio gyvenimo kelią, pradedant džiugiais momentais Druskininkuose, svajingais vakarais su Sofija, baigiant vienšomis kelionėmis į Peterburgą, didžiausio liūdesio ir nusivylimo momentais. Šis žalias medinis laivelis tampa vėliau Kons-

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Rašytojų klube Vilniuje š.m. balandžio 5 d. įvyko dviejų naujų knygų sutiktuvas – poetės Dainos Prackietytės poezijos rinktinės "Motėris ant kranto" ir rašytojo Gasparo Aleksos romano "Adomo broliai ir moterys". Kalbėjo poetė Onė Baliukonytė, literatūrologė Elena Bukelienė. Ištraukas iš naujų knygų skaitė aktorė E. Gabrėnaitė ir J. Šalkauskas. Vakaro programai vadovavo literatūros kritikė J. Riškutė ("L. ir M.", nr. 15).

Lietuvos valstybinio dramos teatro aktorė Birutė Marcinkevičiūtė jau baigia pasiekti teatralų užsienyje apdovanojimų rekordą. Savo monospektakliais garsėjanti aktorė paskutinio laimėjimo pasiekė š.m. balandžio 17-22 d.d. Ukrainos Kijeve vykusiam tarptautiniame monospektaklių festivalyje "Atbalsiai". Čia varžėsi aktorė iš Šveicarijos, Vokietijos, Rusijos, Lenkijos, Vengrijos ir kt. B. Marcinkevičiūtės pakartotas "Meilūzis", kaip ELTA rašo, kovos mėnesį St. Peterburge laimėjęs pirmąją vietą, tuo pačiu įvertintas ir Kijeve. Spektaklis sukurtas pagal to paties vardo Marguerite Duras romaną.

Gelbėjime kultūros paminklą. Biržuvėnų dvaras – unikalus praėjusio amžiaus medinės architektūros paminklas – pastatų kompleksas. Prieš porą metų jį apžiūrėję PHARE ekspertai teigė, kad tai vienas unikaliausių medinių pastatų kompleksų Europoje. PHARE lėšomis yra parengtas dvaro rūmų, kitų pastatų ir dvarą supančio Biržuvėnų parko restauracijos projektas. Projekto įgyvendinimui respublika neturi lėšų. Kol kas dvaro pastatus ir parką prižiūri Žemaičių kultūros draugijos (ŽKD) Telsių pavieto nariai. Dvaro rūmuose yra įsikūrusi kaimo biblioteka ir etnografinis muziejus, kur tvarkosi Žemaitijoje žinoma kultūros puoselėtoja Aldona Simonavičiūtė. Taipogi rūmuose išliko privataus trijų kambarių butas, kuris priklausė piliečiui Antanui Stankūnui. Jis nori savo butą parduoti. Ši žinia sujaukia ŽKD Telsių pavieto narius. Nežinia, kas tą butą nusipirks ir kokia veikla imsis vystyti paminklo teritorijoje? ŽKD Telsių pavietas norėtų butą iš A. Stankūno nupirkti ir sutvarkyti patalpas, prijungti jas prie dvaro rūmuose įsteigto etnografinio muziejaus. Savininkas norėtų už butą be patogumų gauti 2500 litų. Geranoriški rėmėjai jau paaukojo kiek daugiau kaip 500 litų šiam reikalui. ŽKD Telsių pavieto nariai skelbia akciją "Gelbėjime paminklą" ir prašo visų susipratusių mylinčių gimtąją Žemaitiją žmonių prisidėti lėšomis. Gelbstint kultūrą jokia auka nėra maža – kas galite paaukokite litą, kas galite daugiau. Aukos prašome siųsti adresu: ŽKD Telsių pavieto pirmininkui, Žemaičių "Alkos" muziejui, Muziejaus 31, Telsiai 5610. Taipogi pinigų galima pervesti į ŽKD Telsių pavieto sąskaitą nr. 700432 LŽŪB Telsių skyriuje.

Dail. El Greco (1541-1614) Sekminės. Del Prado muziejus Madride

M. K. Čiurlionio preliudus, valsus, pynę liaudies dainų š.m. balandžio 6 d. Lietuvos muzikos akademijoje Vilniuje skambino Vokietijoje gimęs, Meksikoje augęs jaunas pianistas Nikolaus Lahusen. Be Čiurlionio, koncerto dalyviai klausėsi F. Liszto bei F. Schuberto kūrinių. Kaip solistas N. Lahusen debiutavo Miuncheno filharmonijoje 1989 m. Čiurlionio kūrinių atlikimas ne lietuvių pianistų labai prisideda prie jo garsinimo. ("L. ir M.", nr. 15)

"In terra pax" (Taika žemėje) – tai pavadinimas kompaktinės plokštelės, kurioje religinę muziką įrašė Panevėžio mėgėjų grupės. Kaip rašo ELTA, šio projekto sumanytojas – Panevėžio Švč. Trejybės šventovės vargonininkas ir chorvedys Jonas Grubliauskas. Plokštelės turinį sudaro tos šventovės bei jaunimo chorai, V. Kapučinsko vadovaujamas kamerninis orkestras, dainininkas R. Večiota ir vargonininkė L. Baublinkaitė. Sumanyta įgyvendinti padėjo klebonas kan. Br. Antanaitis bei parapijiečiai.

Prof. Dov Levin, gyvenantis Jeruzalėje, išspausdino S. Ginaitės atsiminimų recenziją leidinyje "Jews in Eastern Europe" (2000 m. ruduo). S. Ginaitė, gyvenanti Kanadoje, yra išleisduos knygas: "Žydų tautos tragedijos Lietuvoje pradžia" (Vilnius, 1994 m.) ir "Atminimo knyga – Kauno žydų bendruomenė" (Vilnius, 1999 m.) Ilgokame straipsnyje, pavadintame "Riboto patikimumo atsiminimai", taip pat buvęs kaunietis D. Levin, šalia pozityvių bruožų randa ir neigiamų. Autorės atsiminimams turėję įtakos du dalykai: kraštutinis lietuvių nacionalizmas išsilaisvinus iš sovietinės valdžios ir buvusių komunistų pareigūnų laikysena. S. Ginaitė esanti susijusi su Lietuva, palaikanti ryšius su savo draugais ir juos lankanti. Savo atsiminimuose, rašydama apie žydų holokaustą Lietuvoje, vartoja terminą "tragedija", kuris įprastas Lietuvoje ir yra švelnesnis. Ji sutinkanti su prielaida, kad žydų naikinime dalyvavo tik maža lietuvių tautos dalis, bet tai nesą įrodytas dalykas. Rašydama apie pagrindinę komunistų veiklą. Baigdamas recenziją, prof. D. Levin pastebi: jei S. Ginaitė ryžtųsi rašyti dar vieną atsiminimų knygą apie tą patį laikotarpį, tai ji (knyga) turėtų būti išleista ne Lietuvoje, kad tuo būdu būtų išvengta to krašto įtakos, galėtų pasinaudoti šaltiniais Vakaruose ir Izraelyje. Taigi recenzijos autorius pasigenda S. Ginaitės atsiminimuose objektyvumo. Bet ar pats prof. Dov Levin yra visais atžvilgiais objektyvus? Lietuvos istorikai jo raštams yra padarę nemažai prieštarių, atseit rado irgi daug subjektyvumo. Apkritai, Lietuvos žydų holokauste yra dar daug istoriškai neišspręstų klausimų. Snk.

Su Marija i naujajį tūkstantmetį

(Atkelta iš 6-to psl.)

pačių bręsti kaip asmeniui. Tai vyksta Dievo palytėjimais (malonėmis), pokalbiu su Juo (kaip Marija darė) ir pašaukimo įvykiu. Nieko nėra svarbesnio, kaip įvykdyti žmogų sukūrusio ir pašaukusio Autoriaus valią. Marijai pasižavėjus asmuo tuo pačiu subręsta psichologiškai požiūriu tapdamas vienkartinu (individuacija, pagal Jung), vispusiškai darniu (integracija, pagal Allport, E. Erikson), ir tuo pačiu atrandančiu galutinę prasmę (pagal Frankl).

Marijonų pamaldumas Marijai

Du marijonai apžvelgė marijonų vienuolijos pamaldumo Marijai kilmę ir savybes. Kun. P. Chudzik svarstė trijų didžiųjų marijonų pamaldumą į Mariją: tai vienuolijos steigėjas kun. Stanislovas Papčinskis (1631-1701), jo įpėdinis kun. Kazimieras Višinskis (1700-1755) ir atkūrėjas pal. arkivysk. Jurgis Matulaitis (1871-1927). Pamatą padėjo steigėjas, kiti du pritaikė vienuolijos įstatams ir praktikai: 1. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo pripažinimas ir 2. pamaldumas Marijai kaip kelias į Kristų. Kun. V. Aliulis, MIC, paly-

Gairės Lietuvai, Marijos žemei

Lietuva buvo vadinama Marijos žeme. Ar ji tokia tebėra? Šiandien yra žmonių, kurie tuo abejoja. Abejones turi pagrindas. Jos tegali būti išskaidomos tik Marijai pasižavėjusių pastangomis. Šiuo atžvilgiu Lietuvos marijonų pastangos užsitarauja įvertinimo ir pritarimo. Siemietinė konferencija itin verta dėmesio savo pranešimų temomis. Iš jų išplaukia naudingos gairės atnaujinti ir pagilinti pasižavėjimą Marijai Lietuvoje. Ji, kaip žmonių Motina ir Mokytoja, veikia ir šiandien žmonių išganyimo istorijoje kartu su savo Sūnumi Atpirkėju. Tepadeda Ji mūsų tautai kurti Dievo karalystę mūsų krašte.

Kruvinoji auka

Sužaliuos
Amžių išalo žemė
Jūs ašarom,
Kaulais, krauju...
Naktį motinos
Vandenį semia,
Girgžda svirtys
Gimtų šulinių...

Žydi
Amžino išalo gėlės
Ant blakstienų,
Prišalusių naktį plaukų,
Grįžta tėviškėn
Mirusių vėlės
Maldoje parymot
Su senuoju Dievu...

Skuba, bėga
Širdy ešalonai...
Meldžiu – stokit...
Už ką?...
Šviečia Sibiro
Žemė raudona –
Jūs visų
Kruvinoji Auka...

Valerija Vilčinskienė,
Gelgaudiškės

PRISIKĖLIMO PARAPLIOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

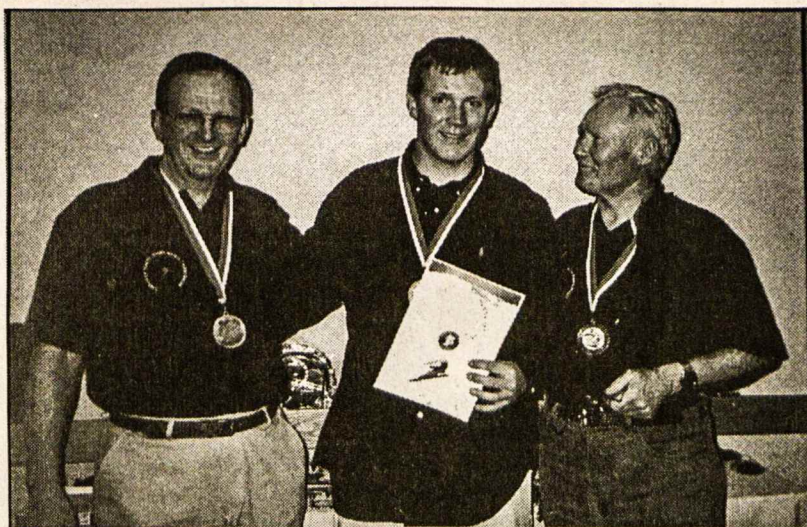
AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.10%	Asmenines paskolas nuo 7.50%
180-364 d. term. ind. 3.10%	Sutarties paskolas nuo 7.50%
1 metų term. indėlius 3.30%	Neklin. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius 3.50%	1 metų 5.85%
3 metų term. indėlius 3.70%	2 metų 6.60%
4 metų term. indėlius 4.00%	3 metų 6.70%
5 metų term. indėlius 4.30%	4 metų 6.90%
1 metų GIC-mėn. palūk. 3.10%	5 metų 6.25%
1 metų GIC-met. palūk. 3.60%	Su keičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 3.75%	1, 2, 3 metų 6.10%
3 metų GIC-met. palūk. 3.95%	
4 metų GIC-met. palūk. 4.50%	
5 metų GIC-met. palūk. 4.55%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" 3.15%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. 3.85%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. 4.00%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. 4.20%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. 4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. 4.80%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Torontietis Matas Freimanas (20 metų amžiaus) 17-29 metų grupėje slalome ir didžiajame slalome laimėjo sidabro medalius abiejose varžybose – VII Pasaulio lietuvių ir ŠALFASS-gos. Jis taip pat buvo antras tarp absolūčių laimėtojų. Matą sveikina ir medalius bei pažymėjimus įteikia svečiai iš Lietuvos: Dailius Miseikis – LKS federacijos sekretorius ir jų išvykos į Mammoth vadovas Algimantas Kepezėnas – Lietuvos kalnų slidinėjimo federacijos pirmininkas

Kanados įvykiai

(Atkelia iš 1-mo psl.)

Muenchen (Vokietija) profesionalų rinktinė, kurioje žaidė ir vienas kanadietis, Kalgarije gimęs ir augęs Owen Hargrieves. Šis devyniolikmetis jaunuolis žaidė centro saugu (midfielder) per visą rungtynių laiką ir, kaip ir visi kiti rinktinės nariai, už pergale baigė prieš Valencijos (Ispanija) rinktinę gavo ne tik aukso medali, bet ir \$270,000 (JAV) premiją. O. Hargrieves tėvas yra kilęs iš Anglijos, motina iš Valijos, todėl tarpvalstybinės varžybose jis gali pasirinkti žaisti už bet kurią iš trijų. Owen pasirinko ne Kanadą, bet Angliją, nes jam atrodė, kad ten laukia geresnė ateitis. Anglijoje futbolas yra žymiai populiariausias, negu Š. Amerikoje. Taip pat ir futbolo žaidėjai ten susilaukia daugiau dėmesio bei pagarbos.

Kanados paštas žada liepos 1 dienos proga išleisti pašto ženklą pagerbiant neseniai mirusį buv. Kanados ministrą pirmininką Pierre E. Trudeau. Jo pastangomis buvo atkeldinta iš D. Britanijos Kanados konstitucija ir įteisinta žmogaus teisių deklaracija.

Hudson Bay Co. bendrovė nutarė savo prekes tarp Toronto ir Montrealio vežti traukiniais, o ne sunkvežimiais. Tokiu būdu CPR geležinkelio bendrovė per metus perves 16,000 vagonų prekių, kurias iki šiol kasdien veždavo apie 60 didžiulių sunkvežimių ir taip jau perkrautu 401 keliu. Ar kitos prekybos bendrovės paseks jų pavyzdį, spręsti dar per anksti, bet tai būtų geras žingsnis oro taršai sumažinti.

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Faks: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikaliais. Patarnauju lietuvių visuomenei 14 metų

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
RESP, RRIF, LIF ANNUITY, RRSP
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

SPAUDINIMAS
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puosiname lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Britų Kolumbijos rinkimus, kaip ir buvo tikėtasi, laimėjo liberalai. Naujajame provincijos parlamente jie turės 76 atstovus; naujieji demokratai (NDP), likę su 3 atstovais, prarado savo kaip partijos statusą (tam išlaikyti reikėjo laimėti bent 4 vietas), ir buvęs partijos vadovas bei premjeras Ujjal Dosanjh pats nebuvo išrinktas. Jis žada netrukus pasitraukti iš partijos vadovo pareigų ir iš politikos. Liberalų vadovas, 53 metų amžiaus, buvęs Vankuverio burmistras Gordon Campbell bus įvesdintas premjeru birželio mėnesį. Žaliųjų (gamtosaugos draugų) partija, nors ir surinko 10% visų balsų, nelaimėjo nė vienos vietos parlamente. Tuo būdu Britų Kolumbijoje bus vienpartinė valdžia – labai pavojingas reiškinys. Tačiau provincijos politikoje iki šiol buvo pastebėtas toks didelis nuomonių ir interesų skirtumas, kad turbūt ir toliau atrodys, kad provinciją valdo visa grupė partijų.

Kanados karinių pajėgų vadovavimą šiais metais perima aviacijos gen. ltn. Ray Henault. Jo pirmtakas gen. Maurice Baril sėkmingai tvarkėsi sunkiu laikotarpiu, kai kariuomenės biudžetas buvo mažinamas ir vykdavo daug įvairių nemalonių. Jis įvedė nemažai reformų, bet dar ir dabar karinės pajėgos neįstengia pritraukti užtenkamai naujų savanorių. Naujasis vadovas stengsis per sekančius pora metų pritraukti dvigubai daugiau savanorių – iki 9,000 per metus. Gen. ltn. Henault gimė Vinipege prieš 52 metus, kariuomenėje karjerą pradėjo 1968 metais būdamas 19 metų. Pradžioje skraidė naikintuvais CF-101 (Woodoo), vėliau buvo skraidymo instruktoriumi, sraigtasparnių lakūnu ir paskutinius trejus metus tarnavo gen. štabe gynybos vadovo pavaduotoju. G.K.

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Lietuvos krepšinio specialistai ir žurnalistas Vilniaus "Lietuvos ryto" žaidėjas, 22 metų 196 cm ūgio Ramūnas Šiškauskas išrinko naudingiausiu lygos sezono krepšininku. Penkiolikmetis vilniečiai Tomas Pranciulskas ir Andrius Paškevičius su draugais Vilniuje susibūrę į "Šoklių" komandą, trečią kartą laimėjo "Audimas Streetball" gatvės krepšinio trijulės varžybas ir gavo po pora "Nike" sportbačių.

DVIRAČIAI: Švedijoje vykusiose moterų dviračių lenktynėse "Tjettrampet" Z. Urbonaitė laimėjo trečiąją vietą ir E. Pučinskaitė daugiaadienės dviračių lenktynėse "Tour de l'Aude" Prancūzijoje užėmė 5-ąją vietą ir prarado pirmąją vietą.

LENGVOJI ATLETIKA: Olimpinis čempionas Virgilijus Alekna ir toliau skina laurus. Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos varžybose JAV, lietuvis nusivėdė diską 67 m 19 cm ir tapo "Grand Prix"

Sportas ŠALFASS žinios

Torontas rengiasi žaidynėms. Kaip jau buvo skelbta, liepos 4-7 d.d. vyks Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) 50-mečio šventiniai renginiai ir sporto žaidynės, kurias rengia Toronto sporto klubas "Aušra". Jubiliejinės šventės organizaciniam komitetui vadovauja Alvydas Saplys, sporto žaidynių – Rimas Miečius.

Tradicinėse sporto varžybose šiemet bus net aštuonios sporto šakos – krepšinis, tinklinis, lauko tenisas, stalo tenisas, kėgliai, golfas, šachmatai ir šaudymas. Į krepšinio žaidynės pakviestas ir Lietuvos krepšinio lygoje rungtyniaujantis Klaipėdos "Neptūnas". Dalyvauti žaidynėse nori ir Lietuvos tenisininkai.

Į žaidynes pasveikinti atvyks Lietuvos sporto vadovai – Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentas Artūras Poviliūnas ir sporto departamento generalinis direktorius bei olimpinį žaidynių aukso medalistas Rimas Kurtinaitis. Taip pat kviečiamas Lietuvos respublikos prezidentas, buvęs ŠALFASS pirmininkas bei ŠALFASS garbės narys, Valdas Adamkus. Tačiau Mindaugo karūnavimo dienos renginiai tikriausiai neįsivys į ŠALFASS narių sąrašą įrašytas vienuoliktuoju numeriu, o sąrašą yra 15 žmonių. Tarp jų – gerai žinomi sporto veikėjai Algirdas Bielskus, a.a. Pranas Berneckas, Vytautas Grybauskas, Sigita Krašauskas, Pranas Gildys, Rimantas Dirvonis, Antanas Supronas, Jonas Nešukaitis, Kazimieras Šapockinas ir kiti.

Audrius Šileika, ŠALFASS pirmininkas

Krepšinis

Pirmosios krepšinio rungtynės buvo žaidžiamos JAV-se 1891, metų gruodžio mėn. Springfield, Mass. YMCA patalpose. Rungtynės baigėsi 1:0 rezultatu! Praėjus daugiau kaip šimtui metų, po daugelio pokyčių ir tobulinimo, krepšinis išliko į pasaulio populiariausią žaidimą, šalia futbolo.

Po didžiųjų laimėjimų Europos krepšinio pirmenybėse 1937 ir 1939 metais krepšinis tapo lietuvių tautiniu žaidimu. Lietuvis ir krepšinis tapo neišskiriamais. Lietuviai žaidė krepšinį Lietuvoje, žaidė išeivijoje, žaidė tremtyje. Sibiro taigose nebuvo sviedinių – teko patiems pasidaryti. Žaidavo iš brezentos pasiūtais ir vatos prikimtais sviediniais. Varytis buvo neįmanoma – tik pašokdavo ir mesdavo į krepšį. Bet entuziazmo žaisti krepšinį visada buvo daug. A.S.

Tradicinės Klyvlando LSK Žaibo lengvosios atletikos varžybos ir 2001 m. Vid. Vakarų sporto apygardos pirmenybės, vykdomos USATF Lake Erie Assoc. 2001 m. pirmenybių rėmuose, numatomos birželio antroje pusėje, Klyvlande. Kviečiami visi lietuvių ir kitų baltiečių lengvatlečiai. Informuoja: Algirdas Bielskus, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117-2122, tel. 216-486-0889; faksas: 216-481-6064.

serijos varžybų nugalėtoju. 2-ąją vietą laimėjo kanadietis Jason Tunks (65 m 72 cm), 3-ąją – gidas Vasilij Kaptiuch (65 m 24 cm). Lietuvis bėgė I. Krakoviak Tarptautinės lengvosios atletikos varžybose "Golden Spike" Čekijoje, 800 m. distancijoje iškovojo pirmąją vietą (2 min. 3.52 sek.). Antrąją vietą užėmė ukrainietis G. Misuruk atsiliko 0.1 sek. Sidney olimpiadoms dalyvė Austra Skujytė, studijuojanti Kansas valstijos universitete, vykusiose JAV studentų pirmenybėse Oregon valstijoje, iškovojo pirmąją vietą septyniakovės varžybose. Kita Pietų Kalifornijos universitete studijuojanti lietuvaitė Inga Stasiulionytė buvo pirma tarp ieties metikų – 52 m 52 cm.

RANKINIS: Vilniuje vykusiose Baltijos kraštų moterų rankinio čempionate nugalėtojų titulą laimėjo Maskvos "Luč" rankininkės. Antrąją vietą – Vilniaus "Eglė – Šviesa", trečiąją – Lietuvos čempionės Vilniaus "Eastcon AG" komanda.

SKRAIDĖ: Raudondvario oro uoste vykusį Lietuvos parasparnių čempionatą laimėjo tauragietis V. Gečas. Antrąją ir trečiąją vietas užėmė vilniečiai V. Lukaševičius ir V. Grigoraitis. Neoficialų Lietuvos rekordą pasiekė L. Vilkinienė, 25 km greičio ruožą įveikusi vidutiniu 52 km per val. greičiu.

ŽOLĖS RIEDULYS: Stipriausia Lietuvos moterų komanda Šiaulių "Gintara" Prahoje (Čekija), baigėme 4:3 įveikė Prahos "Slavia" komandą ir tapo Europos čempionų taurės B divizijos nugalėtoja. V.P.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 122 milijonų dolerių

MOKAME

3.05% už 30-89 d. term. indėlius	term. indėlius
3.00% už 90-179 d. term. indėlius	term. indėlius
3.10% už 180-364 d. term. indėlius	term. indėlius
3.30% už 1 m. term. indėlius	term. indėlius
3.50% už 2 m. term. indėlius	term. indėlius
3.70% už 3 m. term. indėlius	term. indėlius
4.00% už 4 m. term. indėlius	term. indėlius
4.30% už 5 m. term. indėlius	term. indėlius
3.10% už 1 m. GIC mėn. palūk.	term. indėlius
3.60% už 1 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
3.75% už 2 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
3.95% už 3 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
4.60% už 4 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
4.55% už 5 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
3.15% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)	term. indėlius
3.85% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	term. indėlius
4.00% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	term. indėlius
4.20% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	term. indėlius
4.85% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	term. indėlius
4.80% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	term. indėlius
3.00% už OHOSP (variable rate)	term. indėlius
2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	term. indėlius
3.25% už JAV dolerių 1 metų GIC	term. indėlius
2.25% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	term. indėlius

IMAME

už asmenines paskolas nuo.....	7.25%
už nekilnojamojo turto paskolas (mortgages) su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų.....	5.75%
2 metų.....	6.60%
3 metų.....	6.25%
4 metų.....	6.90%
5 metų.....	6.50%
- su keičiamu nuosimčiu.....	6.00%

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgicijus

NEMOKAMAI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEBŲ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKETI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVETČIAMS IR KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTAMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINĖS MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antr., trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St. W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.net

KLF kapitalas daugiau kaip 3.0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalingam, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus. Išduodami pakvitatimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Kelionės į Lietuvą * Kelionės į šiltes kraštus * Draudai * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimai * Išskirtimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Didelis nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžininga, rūpestinga patarnavimą ir žemas kainas.

Organizuojamos turistinės grupės į Lietuvą, birželio ir rugpjūčio mėnesiais. Dėl datų, maršruto ir kainų prašau teirautis! Nemokamai galite skambinti tel. 1-866-566-1366.

Tel: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

ALGIS MEDELIS

133 Roncesvalles Ave.
TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Nuolatos turio išparduodamų bilietų. Šiuo metu išvykimui iki vidurio birželio dar galite nusipirkti kelionę į Lietuvą už 945 dolerius. Šių bilietų nedaug telikę – jei ilgai lauksite, jų nebus! Prie šios puikios kainos prisideda mokesčiai, priklausantys nuo pasirinkto maršruto. Ir nuo vasaros kainų garantuojamo nupigimino. Raskite, nesvarbu kur, sau geriausią kainą ir tada kreipkitės į mane asmeniškai – ir nuo tos "geriausios" kainos duosiu Jums nuolaidą. Turite bilietų su nemokamai pakeičiama arba su atvira grįžimo data! Turite bilietų, galiojančių vienerius metus! Kelionės į kitus kraštus pas mane irgi gausite už geresnę kainą – pasiūskokite Jums tinkamiausią, nesvarbu kur, ir tada skambinkite tik man asmeniškai – gausite pigiau!

Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinti – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Street, WHITEBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atskleidžiant giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOMI Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį.

Atstovaujam telefoninių ryšių firmą **RapidTel.**

Minutė į Lietuvą – 41 c bet kurio metu.

+ Planas A: Ontario – 5 c, Kanada – 9 c, US – 10 c,

arba + Planas I: Kanada ir US – 7.5 c.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su **ALGIU MEDELIU**

GALVOJAT PIRKTI PIRMĄ NAMĄ, BET NEŽINOT KAIK PRADĖTI?

Be jokių Jūsų išpareigojimų pristatysiu Jūsų namus 128 puslapių knygotę "HOW TO BUY YOUR FIRST HOME".

SKAMBINTI

**TEODORUI
STANULIUI**

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937, faksas 416 769-1524.

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAUKIAMAS LAIKRAŠTIS

"Tėviškės žiburiai" labai mėgstami ir laukiami mūsų apylinkėse. Viskas įdomu ir gražu! Linkime visiems geriausios sėkmės Jūsų darbuose!

Birutė Vytienė, Tillsonburg, Ont.

NETIKSLUMAI

Š.m. sausio 13-17 viešdamas Lietuvoje turėjau malonią progą pasidalinti mintimis su "Lietuvos ryto" mielu žurnalistu p. Alvydu Ziabkum. Beveik 2 valandas užsitęsusiame pokalbyje palietėm visą eilę temų ir iš to mūsų pokalbio jis paruošė įdomų straipsnį – "Vyskupą gaudina bažnyčių statyba", kuris buvo išspausdintas "Lietuvos ryte" š.m. balandžio 18 d.

Straipsnio dalyje, kur kalbama apie JAV vyskupų konferencijos teikiamą paramą Lietuvos Bažnyčiai bei Romoje veikiančiai Pontifikalinei Šv. Kazimiero kolegijai, įsivėlė pora netikslumų.

"Amerikos vyskupų konferencija yra sudariusi 7 vyskupų komitetą, kuris visose JAV esančiose katalikų parapijose vieną kartą per metus rengia rinkliavą, kuri skiriama Rytų kraštų bažnyčioms. Lietuva kasmet gauna 15% šios sumos. Perna tai sudarė net 6 mln. JAV dolerių. Didžioji dalis šių pinigų skiriama Lietuvos kunigų rengimui Romos kolegijoje".

Maloniai prašau šią dalį patikslinti sekančiai: "Per šią metinę rinkliavą Rytų kraštų bažnyčioms yra suaukojama apie 6 mln. JAV dol. Iš šios bendros sumos Lietuvos bažnyčia gauna 400,000-500,000 JAV dol. Gautą paramą Lietuvos vyskupų konferencija paskiria sekantiems tikslams:

a) kunigų rengimo stipendijoms (apie 200,000 JAV dol., iš jų apie 50,000 JAV dol. skiriama Šv. Kazimiero kolegijai)

b) katechetiniam ir šeimų centrų bei evangelizacijai

c) įvairiems religinio auklėjimo, socialinės pagalbos projektams bei bendriems Bažnyčios reikams

Su gilia pagarba,
Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM,
JAV vyskupų konferencijos narys

PATIKSLINIMAS

"TŽ" gegužės 8 d. 19 nr. 3 p. perskaičiau rašinėlį "Šventovė, atlaikiusi šimtmečių našatę" ir jame radau keletą klaidų. 1. "Freskos yra iš trylikto amžiaus". Kaip jos galėtų būti iš XIII a., jei šiek tiek aukščiau yra parašyta, kad šis šventovė yra pastatyta XIV a. pradžioje – 1320 m.? 2. "XIX a. pradžioje susipratę Lietuvos veikėjai prašė tuometinę valdžią...". Iš tikrųjų to prašė pačioje XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje. 3. Šv. Mikalojaus šventovėje lietuviškos pamaldos pirmą kartą buvo laikomos iš tikrųjų 1901 m. gruodžio mėn. pradžioje, tik nežinau tikslios dienos. 4. ... Reins, kuris 1958 m. buvo nužudytas kitokio – ne partizaninio pobūdžio priešinimasis.

5 psl. Kultūrinės veiklos skyrelyje, rašant apie Jokūbą Dagį, pažymėta, kad jis Raseinių gimnazijoje mokytojavo 1932-1944 m. Jis buvo ir mano mokytojas. Aš gerai atsimenu, kad jis Raseinių gimnazijoje mokytojavo nuo 1931 m. rugsėjo 1 d. Ten pat Kazio Blaževičiaus rašinyje "Naujas 'Laisvės kovų archyvo' numeris" parašyta "apie Žuvinto Palių partizanų, ryšininkus ir rėmėjus 1944-1957 m." 1957 m. jau jokio partizanų judėjimo nebuvo nei Paliose, nei kitose partizanų apygardose. Žinoma, kai kurie ryšininkai išliko gyvi net iki šio laiko, o 1957 m. jau buvo prasidėjęs kitokio – ne partizaninio pobūdžio priešinimasis.

Viktoras Alekna, Vilnius

STALINO GARBINTOJAI

"Veido" žurnalas 17 nr. "Sūpuoklėse" skyriuje išspausdino straipsnį, kuriame Artūras Paulauskas, Naujosios sąjungos (social-liberalų) vadas subūrė į partiją žmones, kurie diskredituoja Lietuvą. Seimo social-liberalų frakcijos nario Valerijaus Tretjakovo lei-

džiamas laikraštis "Litovskij kurjer" perspausdino Baltijos šalių nepriklausomybės priešininko Viktoro Alksnio straipsnį, kuriame teigiama, kad Vilnius, Klaipėda bei dalis Suvalkijos neteisėtai atiteko Lietuvai.

Argi Artūras Paulauskas nežino, kad užkietėjęs Latvijos komunistas Viktoras Alksnis buvo Maskvos komunistų centro partijos ir politbiuro narys, didžiausias Stalino garbintojas? Tie, kurie skaitė Molotovo-Ribbentropo pasirašytą sutartį, gali patvirtinti, kad ten nebuvo Vilniaus ar Klaipėdos pardavimo. Ten visa Lietuva buvo atiduota Sovietų Sąjungai. Tuolaikinė Sovietų Sąjunga prisijungė Lietuvą ir įsteigė Lietuvos Tarybų Sąjungos Respubliką. Pati pasiglemžė Vilnių ir Klaipėdą, tardama, kad tai yra Tarybų Lietuvos teritorija. O latvio komunisto tvirtinimas, kad dalis Suvalkijos neteisėtai atiteko Lietuvai, yra visiškai nesąmonė.

Vytautas Šeštokas,
Los Angeles, CA

MIRTIES METINĖS

Mano mylima a.a. mamytė mokė mane visuomet paminti lietuvišką spaudą. Kai aš ištekejau prieš 32 m., jinai man užsakė "Tėviškės žiburį" savaitraštį kaip dovaną ir sakė: "Dukrele, aš užsakau trejiems metams, bet po to laiko turėsi pati apsimokėti". Tų žodelių niekuomet neužmiršiu, nes kiekvienais metais paklausdavau: "Ar nusiuntėi už prenumeratą? Turi paminti lietuvišką spaudą". Man garbė jos mirties metinių proga aukoti "Tėviškės žiburiams".

Lionė (Eleonora) Stanevičiūtė-Holmes, Huntsville, Ontario
Red. pastaba. Ši "TŽ" skaitytoja savo motinos mirties metinių (gegužės 29) proga paukojo "TŽ" \$100, už prenumeratą sumokėjo \$65. Ačiū už malonią paramą.

ŽEMAIČIŲ KALBA

Perskaitęs "Žemaičių žiniose" Eugenijaus Zabičio straipsnėlį "Būkime patriotai", norėčiau jį šiek tiek pakomentuoti. Mat kai kurias problemas, apie kurias kalba E. Zabitis, žemaičių akademijos mokslininkai jau išsprendė. Taigi yra nuspręsta ilguosius balsius rašant žemaitiškai žymėti brūkšneliu virš raidės. Nebeverta vargti ginčijantis dėl to, kas yra žemaičių kalba – kalba ar tarmė. Kad mūsų kalba buvo kalba, yra išlaikiusi daug savitos kalbos bruožų ir turi galimybes atgimti, įtikinamai svarstė keliuose savo straipsniuose hab. mokslų daktaras Aleksandras Girdenis ir dar keli žemaičių kalbininkai. Bent jau mus, žemaičius, jie turėjo įtikinti. Tad, kaip sako E. Zabitis, reikia ne diskutuoti, bet tiesiog būti žemaičiais. Mokėti savo kalbą ir žinoti kas esi. Galimybės rašyti gimtąja kalba – didelis dalykas.

Antanas Kakanauskas, Lietuva

REIKIA PARAMOS

Praėjusį mėnesį įsteigėme Cerebrinio paralyžiaus asociacijos Jurbarko skyrių. Ši organizacija dirba visuomeniniais pagrindais, be atlygio ir siekia padėti rajone gyvenantiems daugiau kaip pusei šimto ligonių nuo pusantros iki penkiasdešimt metų. Organizacija numatėsi telkti mieste ir kaime gyvenančius įvairaus amžiaus žmones, turinčius cerebrinį paralyžių, jų šeimų globėjus, specialistus, dirbančius su šiais ligoniais, ir kitus suinteresuotus žmones, galinčius spręsti jų problemas, teikti medicininę, psichologinę, socialinę ir kitokią pagalbą. Todėl kreipiamės į geranoriškus žmones, galinčius mus padėti. Cerebrinio paralyžiaus asociacijos Jurbarko skyrius yra juridinis asmuo, turintis organizacijos kodą 5874012 ir atsisakomąją Jurbarko žemės ūkio banke sąskaitą 1700243. Organizacijos būstinės adresas: Gegužės pramosios g. 15-1, 4436 Jurbarkas, Lithuania.

Nijolė Kubilienė,
Cerebrinio paralyžiaus asociacijos
Jurbarko skyriaus pirmininkė

Toronto Tautodailės instituto narė Z. STRAVINSKIENĖ su Anapilio jaunimo choro "Angeliukai" vyresniųjų grupe, atlikusia meninę programą Toronto miesto rotušėje
Nuotr. N. Benotienės

"Priešas prie vartų"

Filmas – Antrojo pasaulinio karo pabaiga

ALGIRDAS GUSTAITIS

Antrasis pasaulinis karas Vokietijos pradėtas 1939 m. 1941 m. birželio 22 d. vokiečiai puolė sovietų Rusiją ir sėkmingai riedėjo. Pradžioje sovietų kariuomenė masiškai pasidavė vokiečiams, bet vėliau pergalė palinko sovietų pusėn.

Filmas gausios kariuomenės nemini. Rodo plaukiančius per nedidelius rusų laivus. Juose pilna kareivių. Pradedama šaudyti vokiečių artilerija, pataiko į laivus. Kareiviai šoka iš laivų, saugantys politrukai šaudo bėglius. Išlipusieji į krantą bando pulti. Vokiečių kulkosvaidžiai daugelį nukerta, puolimas nepavyko. Apkausose, griuvėsiuose drybsančius rusus vokiečių pėstininkai pribagia automatu salvėmis.

Išliko du nesužeisti rusai – komisarai ir paprastas kareivis. Komisarai drebančiom rankom ima šautuvą, nori šauti į toliau vaikštinėjančius vokiečius, bet jo rankos dreba. Kareivis prašo jam perleisti šautuvą. Pro griuvėsius nusitaiko. Matome krentantį vokiečių karininką. Pakartoja šūvį. Laimingai grįžta prie išlikusių. Tariaisi, ką daryti, kaip įveikti vokiečius. Komisarui topteli mintis: reikia kareiviams duoti herojų: spaudai apsakos gerai šaudžiusio kareivio pavardę. Kitą dieną spaudoje aprašymas, nuotrauka. Visi sužino šaulį Vasilį Zaitsev, pasiskolinusi šautuvą iš komisarų.

Prasideda žūtibūtinė kova dėl Stalingrado. Stalinas įsako

laikytis. Hitleris įsako laimėti kautynės. Chruščiovas įsako rusų vadui užimti tokią vietovę. Vadas sakosi negalįs to padaryti, visi siunčiami kariai žūsta. Chruščiovas jam į rankas paduoda brauną ir eina prie kareivių. Šūvis. Paskiriamas naujas vadas.

Stalingrado puolimui vokiečiai su sąjungininkais turėjo 800,000 karių, sovietai 1,100,000, bet filme puolamosios kautynės nerodomos. Griuvėsiuose keblu pulti. Aviacija nežino, kokius griuvėsius bombarduoti.

Vokiečiams pradėjo trukti maisto, benzino, vaistų, šiltų drabužių. Pasitaikė labai šalta žiema ir daug sniego. Rusai žinojo, jei prarastų transportą Volgos upė su apylinkėmis, Vokietija galėtų laimėti karą. Sovietai dėjo didžiausias pastangas laimėti mūšį. 1942 m. lapkričio 19 d. sovietai labai stipriai artilerija, trukusią apie dvi paras, pralaužė vokiečių apsupimą ir po žiaurių kautynių apsupo 20 vokiečių ir taktininkų divizijų. Vokiečiai, patyrę didžiulius nuostolius, pasidavė apie tris kartus didesnei sovietų kariuomenei. Prieš tai vokiečiai lėktuvais spėjo išgabenti apie 30,000 sužeistųjų. Nelaisvėn rusai paėmė apie 90,000 vokiečių, iš jų gyvų išliko apie 5,000. 1943 sausio 22 d. sovietai atsiėmė paskutinį vokiečių turėtą oro uostą Gumrako. Vokietijos žuvmas pradėjo vykti Stalinui diktuojant. Grįžkime prie eigos filme.

Žurnalistų seminaras...

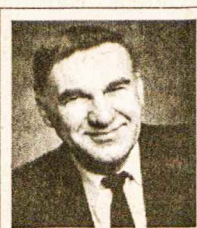
(Atkelta iš 6-to psl.)

rajonus, kuriuose įsikūrę vidurinėsios klasės švedai, taip pat turtingųjų kvartalus, miesto dalį, kurioje įsikūrusios užsienio ambasados (jų Stockholme yra gerokai per 100). Iš išorės ir iš vidaus apžiūrėjome Stockholmo rotušę, kurioje įteikiama Nobelio premijos. Pastatas išpuodingas savo monumentalumu ir dydžiu. Jis atrodo žymiai didesnis, negu galima būtų manyti, žvelgiant į jį iš tolo ar sprendžiant iš nuotraukos. Kitas išpuodis palikęs reginys – karaliaus Vazos laivas Vazos muziejuje. Pastatytas 1628 metais, šis 69 m. ilgio, 11.7 m. pločio ir net 52.5 aukščio karo laivas, sveriantis 1,210 tonų, turėjo būti viduramžių Švedijos galybės simbolis ir karalystės priešų siaubas. Bet jis garsus tuo, kad nusken-dė tą pačią 1929 m. rugpjūtį 10 d., tuojau po to, kai buvo nu-

leistas į vandenį. Dėl ano meto laivų projektuotojų ir statytojų nepatyrimo ir klaidų, laivas išėjo per siauras ir per aukštas, kad galėtų išsilaikyti horizontalėje padėtyje. Nepaisant to, kad į jį buvo investuoti milijonai ano meto Švedijos karalystės turtai, nuleidus į vandenį laivas netrukus pasviro ant šono, vanduo ėmė semti denį, o daugiau kaip 100 persigandusių jūreivių metėsi gelbėtis kaip tik išmanydami. Karaliaus tuo metu laive nebuvo. Nuotaikingai ekskursiją vedusi švedų vedlė nepralaidė progos pabrėžti tradicinę kaimynų – švedų ir danų – konkurenciją, šmaikščiai pastebėjusi, jog laivą žūtis ištiko dėl to, kad jo kapitonas buvo danas...

Po 333 metų, t.y. 1961 metais, laivas buvo iškeltas iš vandens, atnaujintas, pastatytas jam specialus muziejus apsaugoti nuo tolimesnio klimato poveikio, ir dabar laivas rodomas kaip svarbi Stockholmo ir viduramžių Švedijos didybės įžymybė.

Pasiplaukiojimas laivu po Stockholmą skalaujantį vandenį ir gerėjimas išradiniais urbanizuotomis, tačiau dailiai su gamta derančiomis pakrantėmis, buvo didelė pramoga ir neužmirštamas išgyvenimas.

Destination Real Estate Inc.
Kęstutis (Ken) Raudys B.A.
Associate Broker

Tel. (416) 239-8881 (24 val.) darbo
(416) 231-2367 namų
E-mail: kraudys@idirect.com

Kai jūs pirksite arba parduosite namus per Kęstutį Raudį, jūs galėsite gauti kelią nemokamai naudodami "Air Miles reward miles".

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimui ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.

115 Lakeshore Rd. E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5

Tel.: 905 271-7171

(į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS

Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

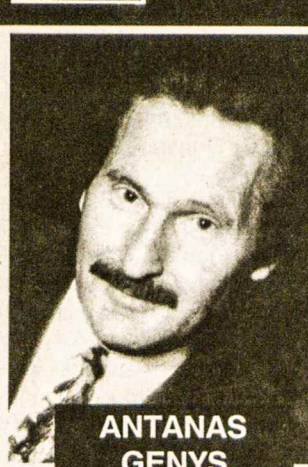
5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

ANTANAS
GENYS

PATYRĘS
NUOSAVYBIŲ
PARDAVĖJAS
netoli naujos
PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS

Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MARGUTIS

PYSANKA - V.F.M. Inc.

4134 Dundas St. West,

Toronto, ON M8X 1X3

Tel. (416) 233-4601

Fax (416) 233-3042

Reguliarūs maršrutai siuntiniams laivu

ir lėktuvu tiesiai į Vilnių.

Greitas ir garantuotas

siuntų pristatymas Lietuvoje.

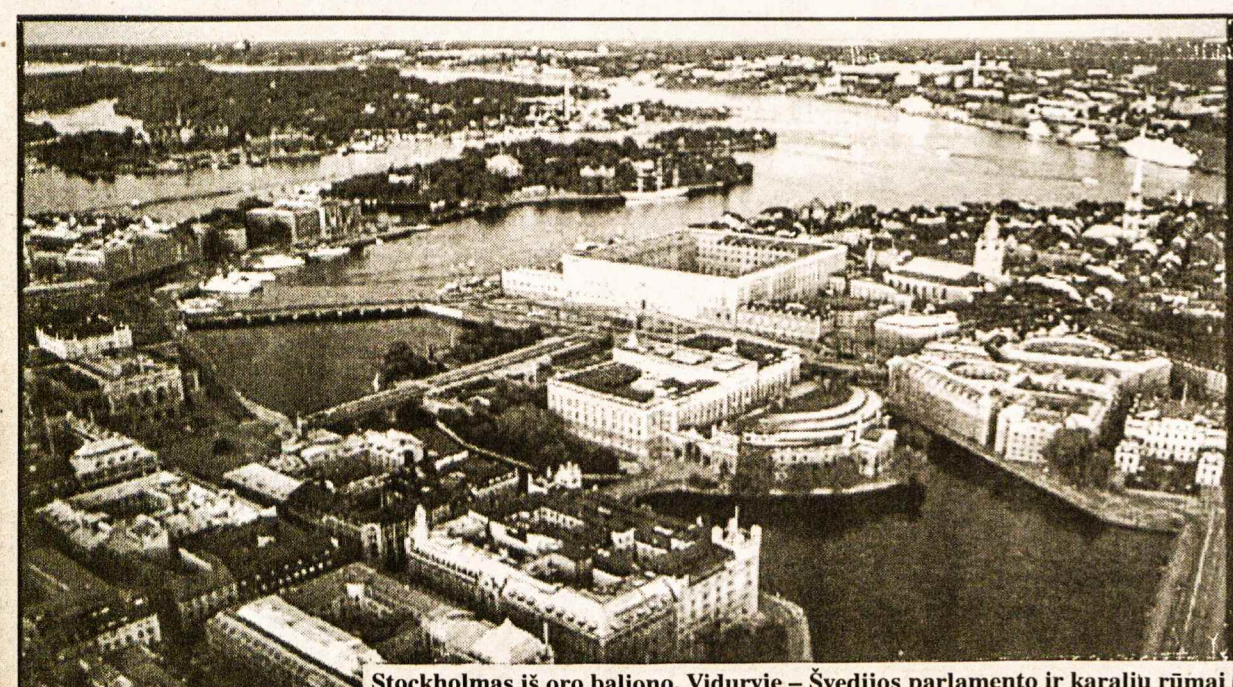

Nemokamai surenkame siuntas
iš Jūsų namų.*

Tel: (416) 233-4601

*Gatija kai kurie apribojimai.

\$2.00* COUPON \$2.00*
For 1 parcel
*Coupon valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Stockholmas iš oro baliono. Viduryje – Švedijos parlamento ir karalių rūmai

TORONTONT

Anapilio žinios

– Birželio 1 d. mirė a.a. Albina Kazlauskienė, 73 m. amžiaus. Ji yra pašarvota Turner & Porter laidotuvių namuose prie Hurontario gatvės. Maldos prie karsto bus birželio 5, antradienį, 8 v.v., o laidotuvių Mišios – birželio 6, trečiadienį, 10 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje.

– Mūsų parapijietis Algimantas Jasinevičius ruošiasi tuoktis su Rima Lukavičiute birželio 23, šeštadienį, Hamiltono Aušros Vartų šventovėje.

– Parapijos gegužinė bus birželio 10, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Lietuvos kankinių šventovės aikštėje. Visi parapijiečiai kviečiami dalyvauti. Tą dieną parapijos salėje cėpelinų nebus.

– Diak. Vytautas Staškevičius bus šventinamas anapilio birželio 17, sekmadienį, 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Kunigystės šventimui teks vysk. Paulius Baltakis, OFM. Po šventimų bus vaišės Anapilio salėje. Pakvietimai į vaišes platinami sekmadieniais parapijos salėje, o šokiadieniais prašome skambinti Reginali Celejewskai tel. 416 231-8832.

– Toronto arkivyskupijos įstatas Santuokos reikalai: norintieji tuoktis turi susitikti su savo parapijos kunigu ir tuo reikalu su juo pasikalbėti bent vienerius metus prieš numatomą santuokos datą bei atlikti reikiamą santuokai pasiruošimą. Jei kuris iš būsimųjų sutuoktinių jau yra kokio nors forma tuokėsis anksčiau (išskyrus našlęstės atvejį), tai kunigas negali su juo tartis dėl santuokos datos, kol nėra gautas santuokai leidimas iš arkivyskupijos.

– Mišios birželio 10, sekmadienį: 9.30 v.r. už Stripinių ir Valadkų mirusių; 11 v.r. už parapiją; Vasačo Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Bronių, Justiną, Alojzų ir Oną Kanapkas; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje birželio 9, šeštadienį, 3 v.p.p. už Cvirkių ir Kivietkių mirusių.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmdienį pamaldos 9.30 val. ryto.

– Sekantis parapijos tarybos posėdis įvyks birželio 12 d., 7.30 v.v., Vandos Norvaišienės bute.

– Parapijos metinė iškyla įvyks birželio 24 d. Huron Parke, Mississaugoje, pradedant pamaldomis 11 val. ryto.

– Praeitą sekmadienį pamaldose buvo prisimintas a.a. Jurgis Langas, kuris mirė Degučiųose gegužės 29 d., sulaukęs 87 m. amžiaus. Paliko liūdinius: Degučiųose žmoną Urte ir sūnų Sigfriedą; Toronte seserį Elą ir brolį Augustą; Britų Kolumbijoje brolį Hugo; Winnipege seserį Lėną; Halifaxe seserį Elžbietą ir Vokietijoje seserį Lydią. Išleis ramybėje.

Lietuvių Namų žinios

– Birželio 3 d., Lietuvių Namų svetainėje pietavo 240 svečių. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narė L. Balsienė.

– Sekantis LN valdybos posėdis įvyks birželio 6 d., 7 v.v.

– Tradiciniai Tėvo dienos pietūs įvyks birželio 17 d. popietėje. Visus kviečiame dalyvauti.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai \$100 aukėjo A. Žvirblis. Slaugos namų komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuoširdų dosnumą ir paramą. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių Slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

“Tėviškės žiburiuose” gegužės 28 d. lankėsi “Lietuvos ryto” žurnalistas Mindaugas Grinius su žmona Aldona Griniene, “Malonumas” žurnalo leidėja, sveikino “TŽ”, ilgus metus puoselėjusius lietuvių Kanadoje.

Patikslinimas. “TŽ” 22-me numeryje, aprašyme apie Kapinių lankymo dieną Anapilyje (10-ame puslapyje), turėjo būti pažymėta, kad ta proga Anapilio salėje pietus ruošė Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos (KLKMD) Lietuvos kankinių parapijos skyrius.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė

optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių Namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115

Susitarus priima

pacientus ir vakarais

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį per 10.30 v.r. Mišias vysk. P. Baltakis, OFM, Sutvirtinimo sakramentą suteikė septyniolikai parapijos jaunuolių. Sutvirtinimo sakramentą priėmė: A. Bansevicius, B. K. Baronaitis, K. Buteikis, F. DeFina, R. Karpalavičiūtė, A. Jonuška, M. Karauskas, R. Karauskas, J. Kriščiūnaitė, P. Kriščiūnas, D. Kuras, V. Naudžiūnaitė, D. Saplys, N. Šiaučulytė, V. Steer, V. Valaitytė ir S. Wasowicz. Per Mišias giedėjo “Volungės” choras ir sol. Anita Pakalniškytė-Puodžiūnienė.

– Šį sekmadienį, birželio 10, per 10.30 v.r. Mišias bus minima 60 metų sukaktis nuo bausių 1941 metų tremimų į Sibirą. Per Mišias paskutinį kartą prieš vasaros atostogas giedos parapijos choras.

– Toronto arkivyskupijos “Share-Life” vajuas trečioji ir paskutinė rinkliava bus daroma šį sekmadienį. Visi yra kviečiami pagal išgales prisidėti, nes arkivyskupijai ši rinkliava yra labai svarbi. Nuo šio vajuas priklausio kunigų seminarijos ir apie 30-ties įvairių labdaros institucijų išlaikymas.

– Santuokos sakramentą priėmė Irma Jurkevičiūtė su Mark Pepper. Santuokai ruošiasi Rima Mačikūnaitė ir Roger Hunziker.

– Birželio 4 d. palaidotas a.a. Stasys Vaitkus, 82 m. Paliko žmoną Vandą ir Lietuvoje seserį Marytę Aputiene su šeima. Lietuvoje mirė a.a. Pranas Gudavičius, Teofilės Kobelskienės dėdė.

– Parapijos tarybos susirinkimas įvyks birželio 18 d., 7.30 v.v. parapijos patalpose.

– Paruošti “Kretingos” stovyklavietės vasaros stovykloms yra organizuojama talka kiekvieną šio mėnesio šeštadienį. Kas gali padėti yra prašomi skambinti Rūtai Jaglowitz tel. 416 622-9919.

– Nors parapijos pastatai jau užbaigti, parapijos statybos vajuas dar vyksta, nes reikalinga suma dar nesurinkta. Dar reikia \$679,000. Kviečiame dar prie statybos nepriėmusius parapijiečius padėti parapiją užbaigti tą didelį persikėlimo darbą.

– Mišios sekmadienį, birželio 10 d.: 8 v.r. Stulgių šeimos intencijų; 9.15 v.r. už Šelmių šeimos mirusių; 10.30 v.r. už a.a. Ireną Jurkienę, už a.a. Janiną Černiauskienę, už a.a. Joną Šimkų.

Maironio mokyklos žinios

– A. Vaičiūnas, KLB pirmininkas, paaugojo mūsų mokyklai 250 dol. Janina Gorklienė mums paskyrė 50 dol., Juzė Rinkūnienė padovanojo knygų, Linas Zubrickas (“Paramos” kredito kooperatyvo pirm.) išdalino vaikams lietuvių olimpiadų plakatus. Jiems visiems mūsų nuoširdus ačiū.

– Dėmesio! Šeimos negavusios leidinio, arba vaikų pažymėjimų, gali juos atsiimti birželio 9, paskutinį mokslo šeštadienį. Po to galima bus kreiptis į Donatą Puterienę tel. 416 766-9849.

– Birželio 2 d., trečiame skyriuje, kur moko mokytoja Žibutė Vaičiūnienė, mokiniai sėkmingai surengė lėlių teatrą – “Auksinė žąsis”. Tėvai turėjo progos pamatyti šį renginį.

– Vyt. Aušrotas, Anapilio knygyno vedėjas, išdalino premijas mokiniams, dalyvavusiems rašinių konkurse. Pirmą vietą laimėjo Gintas Šileika ir Ramūnė Samonytė; antrą vietą – Vida Naudžiūnaitė ir Audrė Kmieliauskaitė; trečią vietą – Vilija Sungailaitė ir Paulius Spudulis (7 skyriaus mokiniai) ir Viktorija Pečiulytė (6 skyriaus mokinė).

– Atsisveikinome su mokytoju Rimu Danaičiu bei padėjėjais Sauliumi Simanavičiumi ir Rima Puteriete. Jiems dėkojame už inasą švietimui.

– Iškilmingasis mokyklos užbaigimas įvyko birželio 1 d. Anapilio didžiojoje salėje. Abiturientai įspūdingai pasirodė, paruošti mokytojos Rimos Žemaitytės. Donata Puterienė ir Birutė Batraks buvo apdovanotos, nes jau penkiolika metų dirba mokykloje.

– Birželio 3 d. įvyko Šeimos šventė Bronte Creek sode. Dalyvavo Hamiltono ir Toronto mokyklos. Vida Stanevičienė suorganizavo šią šventę. Kun. J. Žukauskas, OFM, atnašavo Mišias. Švečių tarpe buvo KLB pirm. A. Vaičiūnas. Vaikai žaidė, džiaugėsi gyvuliukais, pasivaikščiojo gamtoje. Živilė

Vyskupo fondui U. Paliulytė aukėjo \$100.

Išėmijos lietuvių klierikų studijų fondui E. Ališauskienė aukėjo \$50.

A. a. Genovaitės Jančiukienės, mirusios 1999 m. kovo 11 d., atminimui vyras Vytautas Jančiukas “Tėviškės žiburiams” aukėjo \$500.

Baltiečių vakare Kanados parlamento rūmuose dalyvavo gražus būrys jaunimo. Iš kairės: PLJS pirm. Matas Stanevičius, Lietuvos ambasados Kanadoje ministeris-patarėjas Vaidotas Verba, KLJ narys Montrealyje Juozas Piečaitis, PLB valdybos narys kun. Edis Putrimas, programos vedėja Andrėja Gutauskaitė, KLJS kopirm. Darius Sonda, KLJS narė Onutė Stanevičiūtė ir KLJS kopirm. Vytas Ruslys Nuotr. V. Stanevičienės

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJA

visus kviečia dalyvauti 60-me

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIME

birželio 14, ketvirtadienį, 7 valandą vakaro. Ekumeninės pamaldos

Toronto Šv. Andriejaus latvių-estų šventovėje (Carlton-Jarvis gatvių sankryžoje).

Visos organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Rikiuote į pamaldas rinktis 6.30 valandą vakaro prie šventovės. Gausiu dalyvavimu pagerbkime ištremtųjų ir Sibire žuvusiųjų atminimą.

Kanados baltiečių federacija
Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės narių metinis suvažiavimas – birželio 19, antradienį, 10 v.r., Toronto lietuvių Prisikėlimo parapijos patalpose. Suvažiavimą rengia dabartinė Vienybės valdyba: pirm. kun. Aug. Simanavičius, OFM, ižd. prel. J. Staškevičius, sekr. kun. E. Putrimas. Šiame suvažiavime dalyvaus ir vysk. P. Baltakis, OFM.

A. a. Juozas Vaskela, darbuvešis įvairiose Toronto įmonėse, per daugelį metų buvo susitaukęs nemažai pinigų, kuriais donai rėmė lietuvišką spaudą, parapijas, labdaros fondus, savo tėviškės Kiauklių šventovės statybą, savo artimuosius Lietuvoje ir Kanadoje. Velionis buvo nuolatinis “TŽ” rėmėjas ir skaitytojas. Savo testamentu jis užrašė “TŽ” 10,000 dolerių. Juos įteikė “TŽ” administracijai velionies testamentu vykdytojai – p. Vingelytė, Šimonėlis ir T. Stanulis.

Velionies palaikai-pelenai buvo nuvežti į Lietuvą ir palaidoti prie jo tėviškės šventovės Kiaukliuose.

Laiške iš Vilniaus siuntėjas rašo: “Tremtinių grįžimo fondo valdyba nuoširdžiai dėkoja Toronto “Paramos” lietuvių kredito kooperatyvo valdybai, kooperatyvo nariams ir vedėjui Linui Zubrickui už \$2,000.00 kan. dol. auką bei pastovų dėmesį ir paramą Tremtinių grįžimo fondo veiklai”. Pasirašęs Vytautas Cinauskas – “Tremtinių grįžimo fondo darbuotojų ir sugrąžintų su “Paramos” parama Sibiro tremtinių, jų vaikų, o ypač vaikų, kačių vardu – TGF valdybos pirmininkas

Laiške iš Vilniaus siuntėjas rašo: “Tremtinių grįžimo fondo valdyba nuoširdžiai dėkoja Toronto “Paramos” lietuvių kredito kooperatyvo valdybai, kooperatyvo nariams ir vedėjui Linui Zubrickui už \$2,000.00 kan. dol. auką bei pastovų dėmesį ir paramą Tremtinių grįžimo fondo veiklai”. Pasirašęs Vytautas Cinauskas – “Tremtinių grįžimo fondo darbuotojų ir sugrąžintų su “Paramos” parama Sibiro tremtinių, jų vaikų, o ypač vaikų, kačių vardu – TGF valdybos pirmininkas

Anapilio keltuvo vajui E. Ališauskieni aukėjo \$50.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukėjo: \$300 – iš a.a. T. Siemonaitės palikimo; \$200 – J. M. Astrauskai, I. Jakowich; \$120 – P. Tutlys; \$100 – O. Skrebūnienė, L. Morkūnienė, J. Zenkevičius, F. Juzėnas, P. Ročys, A. I. Kusinskiai, J. Asmenavičius, J. Bušauskienė (a.a. Jono Bušausko X mirties metinių proga), I. Vadauskienė, O. Kriščiūnienė, R. Vaišvilaitė, E. Tamulionienė, A. Žvirblis (a.a. Stasio Žvirblio atminimui); \$80 – E. Raudienė; \$60 – K. Milleris; \$50 – A. Vaišvilienė, E. Azubalienė, B. Žiobienė, E. Mačiulis, J. Jocas, L. Einikienė, G. Venerskis, V. Jasinevičienė, P. Balasevičius, V. K. Gapučiai, O. Skėrius, E. S. Kuzmickai, M. Povilaitienė, A. Zalagėnas, A. Jagėlienė, S. Verbickienė, S. Stankus; \$40 – N. Zakaras, S. Valickis, R. Šakalinis, J. Lapavičius; \$25 – J. Juodis, E. Girėnienė, G. Štitenė; \$20 – R. Trinkūnas, Č. Javys, S. Gampp, P. Stripinis, A. Kanapka, B. Miklo, L. Čekauskas, J. Dimskis, A. Jurcevičius; \$10 – A. Mašionienė, P. Daržinskas; \$5 – V. Lackus, S. Kačiulis, A. Lukošienė.

Diak. Vytauto Leono Staškevičiaus
KUNIGYSTĖS ŠVENTIMAI
2001 m. birželio 17, sekmadienį, 3 v.p.p.
Lietuvos kankinių šventovėje
ŠVENTIMUS TEIKIA –
J. E. vysk. Paulius Baltakis, OFM
Po šventimų – vaišės 5 v.p.p. Anapilio salėje
Bilietus į vaišes platina –
R. Celejewska tel. (416) 231-8832
Anapilio parapijos taryba

Baigti mokslo metai

Baigėsi dar vieneri metai Maironio liutanistinėje mokyloje. Šie metai – kaip dauguma kitų, jau prabėgusių, ir be abejonės, dar ateisiančių – pamokos, mokymasis, svečių sutikimas, ruošimasis šventėms. Tik kiekvienai metai – vis kitokie, nes kasmet sulaukiame vis kitų svečių. Šiemet mus aplankė pianistas prof. Rokas Zubovas, buvusi kursų mokytoja Indrė Čuplinskaitė, seselė Loreta, Toronto lietuvių kredito kooperatyvo “Parama” vedėjas Linas Zubrickas. Kiekvienai metai – vis kitokie, nes vis kitus abiturientus išleidžiame. Vis kitus, bet vienodai gerus, stropius, ir tikime, kad jie vėliau tęs mūsų darbą. Šiais metais sveikinome 14 aštuntojo ir 17 – OAC kursų studentus. Kiekvienai metai – vis kitokie, nes vis naujos programos Kalėdų, Vasario 16-osios, išleistuvių ar kitomis progomis ruošiamos, vis naujos dainos dainuojamos. Didžiuojamės, kad turime kanklininkų ansamblį ir tikimės, kad tėveliams padedant ir mokinėms aktyviau dalyvausiant, šis ansamblis gyvuos ir toliau.

Tik mokytojų veidai kasmet tokie patys – švintintys meile Lietuvos kultūrai, kalbai, istorijai, tradicijoms. Kitaip argi jie čia ateitų? Argi būtų gyva mūsų mokykla be jų, be mokinių, be jų tėvų ir mokyklos tėvų komiteto bei visokeriopos visų jūsų pagalbos?

Sakau ačiū visiems ir džiaugiuosi, kad mūsų mokyklos mokinių skaičius didėja. Reiškia, kad mes augam ir lietuvių bendruomenė stiprėja. Tikiuosi, ir kitais metais Maironio mokykla augs ir žydės, o su jais – ir mūsų bendruomenė. Iki pasimatymo kitais mokslo metais!

Aldona Aušrotaitė-Šimonėlienė, Toronto Maironio mokyklos vedėja

IEŠKOME moters 25-40 metų amžiaus, kuri gyventų su mumis ir atliktų namų ruošos darbus. Tel. 416-704-4858.

MONTREALQUE

Montrealio lietuvių kredito unijos “Litas” metinis visuotinis narių susirinkimas įvyko 2001 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Valdybos pirmininkė Rūta Pocauskaitė-Rudinskienė atidarė susirinkimą, pasveikino atvykusius 148 narius ir 18 svečių. Per praeitą metus mirė 13 narių, kurių pavardės buvo perskaitytos ir mirusieji pagerbti vienos minutės susikaupimu. Vėliau pirmininkė nurodė, kad praeitais metais buvo gautas didžiausias pelnas – \$417,000 – per visus “Lito” gyvavimo metus, nors balansas sumažėjo veik vienu milijonu – iki 32 milijonų dolerių. Tai stambesnių taupytųjų išsikėlimas iš Montrealio ir mirtys. “Litas” lieka stiprus, nepaisant ir Kanados ekonominio gyvenimo svyravimo.

Sekė valdybos sekretoriaus Arūno Staškevičiaus praeito metinio susirinkimo protokolo skaitymas bei revizijos ir etikos komisijos pirmininkės Joanos Adamonytės pranešimas. “Lito” vedėjas Bruno Bulota papildė pirmininkės pranešimą ir pasakė, kad iš gauto pelno nariams (taupytėjams ir skolintojams) bus dar išmokėta \$275,000 priedas.

Vėliau iškilio J. Adamonytės klausimas. Ji dirba draudimo kompanijoje, o Desjardins federacija bando kredito unijose įvesti savo draudimą namams, automobiliams ir kt. Federacija įžiūrėjo, kad čia kryžiuojasi interesai ir pareikalavo Joaną iš “Lito” revizijos-etikos ko-

misijos atleisti. “Lito” valdyba jau senokai su federacija tuo klausimu derasi, bet federacija teileidžia Joana užbaigti savo kadenciją. Valdyba nusprendė nepradėti ieškoti teisybės per teismus. Todėl šis “Lito” visuotinis susirinkimas, kaip kredito pilnateisės šeiminkas, federacijos sprendimu pasipiktino ir priėmė nepasitenkinimo rezoliuciją, kuri bus pasiūsta federacijai.

Rinkimų nebuvo, nes vietoj išeinančių iš valdybos ar komisijos narių atsirado reikiamas skaičius kandidatų. Po keleto klausimų ir atsakymų pirmininkė dėkojo į šį susirinkimą atvykusiems bei valdybos nariams už bendradarbiavimą ir vedėjui su visais tarnautojais už puikų darbą, nes jokių skundų nebuvo. Tuo susirinkimą ir uždarė.

Dabar “Lito” valdybą sudaro R. Pocauskaitė-Rudinskienė, Andrius Gaputis, Rimantas Jurkus, A. Staškevičius ir Gytis Vazalinskas. Revizijos ir etikos komisija: Haris Celtorius, Roma Lietuvinkaitė-Pingiatore ir Alfredas Palšaitis. “Lito” tarnautojai: vedėjas B. Bulota, vedėjo padėjėja Teresė Mickienė, buhalteris Gytis Nėdvaras, vyriausia kasininkė Inga Gedrikienė, kasininkė (Rosemont skyriuje) Nijolė Šukienė ir pagalbiniai kasininkai – Dalius Bulota, Jūra Landry ir Ina Rudinskaitė. Po susirinkimo visi buvo pavašinti puikia karšta vakariene, kurią palaimino Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. dr. Feliksas Jucevičius, B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

IEŠKOME rusiškai kalbančios moters, kuri virtų, tvarkytų namus bei gyventų kartu su mumis. Tel. 416-567-0173 ar 905-771-5012.

IEŠKOME dažytojų su patirtimi. Reikalingas namo dažymas ir užbaigiamieji darbai iš lauko. Kalbame lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai. Skambinti tel. 905-624-4230.

ATLIEKU stalias, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algii tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

- ATLIKAME: stalias, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus
- ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves
- STATOME: verandas, tvoras
- DENGIAME stogus.

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

nešiojamas (416) 560-0122

PARAMA PRANEŠA

5.75%

Vienerių metų nekeičiamo nuošimčio, nekiliojamo turto paskolos

Lietuvių kredito kooperatyvas

PARAMA

Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į Paramos skyrius
2975 Bloor St. W. 416 207-9239 • 1573 Bloor St. W. 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPI:

www.parama.net